РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Агенция „Морска администрация”

TLP- WHITE

ОДОБРЯВАМ:

/п/

к.д.п. инж. ВЕНЦИСЛАВ ИВАНОВ
Изпълнителен директор на
ИА „Морска администрация”

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИА „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ” ЗА 2021 г.

СОФИЯ, 25.01.2022 г.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „МОРСКА АДМИНИСТРАЦИЯ” ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2021 г. ДО 31.12.2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Раздел I: ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ
1. Прегледи, освидетелстване и регистрация на кораби и корабопритежатели
2. Квалификация и регистрация на морски лица
3. Контрол на корабите в пристанищата
4. Контрол на корабоплаването в териториални води и по корабоплавателния път
5. Контрол и опазване на морската и речна среда от замърсяване
6. Аварийно-спасителна дейност
7. Експлоатационна годност, регистри и контрол на пристанищата и пристанищните оператори
8.Устройствено планиране и инвестиционно проектиране на пристанища и специализирани пристанищни обекти

Раздел II. НОРМАТИВНА ДЕЙНОСТ
1. Присъединяване към международни договори
2. Изменения и допълнения на закони и подзаконови нормативни документи

Раздел III. ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ
1. Европейски съюз
2. Международна дейност

Раздел IV. ПРОЕКТИ
1. Текущи проекти
2. Проектни предложения

Раздел V. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНО И АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ
1. Финансово-икономически резултати на ИАМА
2. Проверки
3. Процедури по Закона за обществените поръчки
4. Материални активи на ИАМА
5. Човешки ресурси(персонал, обучение, квалификация и оценяване)
6. Здравословни и безопасни условия на труд
7. Жалби, сигнали и предложения
8. Система за управление на качеството

Раздел I. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ

1. В областта „Прегледи, освидетелстване и регистрация на кораби и корабопритежатели”:

1.1. Вписвания в регистъра на корабите

а) вписани кораби в регистъра:

Дейността по вписване и регистрация на корабите се извършва в съответствие с действащото законодателство и при спазване на процедурите по качеството в агенцията. Всички кораби се вписват в Регистъра на корабите, Европейската база данни и регистър „PORTSTAT”, като информацията се актуализира при всяка промяна. Регистърът на корабите (на хартиен и електронен носител) се поддържа в актуално състояние, като в него се вписват и всички финансови тежести и промени на обстоятелствата за съответните плавателни съдове.

През отчетната година са регистрирани общо 460 морски и 245 речни плавателни съда (за 2020 г. – 357; за 2019 г. – 543; за 2018 г. – 495). От тях 680 са малки плавателни съдове до 40 БТ и с дължина до 20 м. включително и 25 големи кораба над 40 БТ и с дължина по-голяма от 20 м. Вписани са промени в регистрацията на 851 плавателни съда (за 2020 г. – 534; за 2019 г. -678; за 2018 г. – 464), като вписаните промени на кораби до 40 БТ/ с дължина до 20 метра включително през периода са 797, а вписаните промени на кораби над 40 БТ/ с дължина по-голяма от 20 метра са 54.

По-голяма част от регистрираните малки плавателни съдове са закупени втора употреба и малка част са собствена постройка. Разпределението на вписаните кораби по място на вписване е показано на фиг. 1:

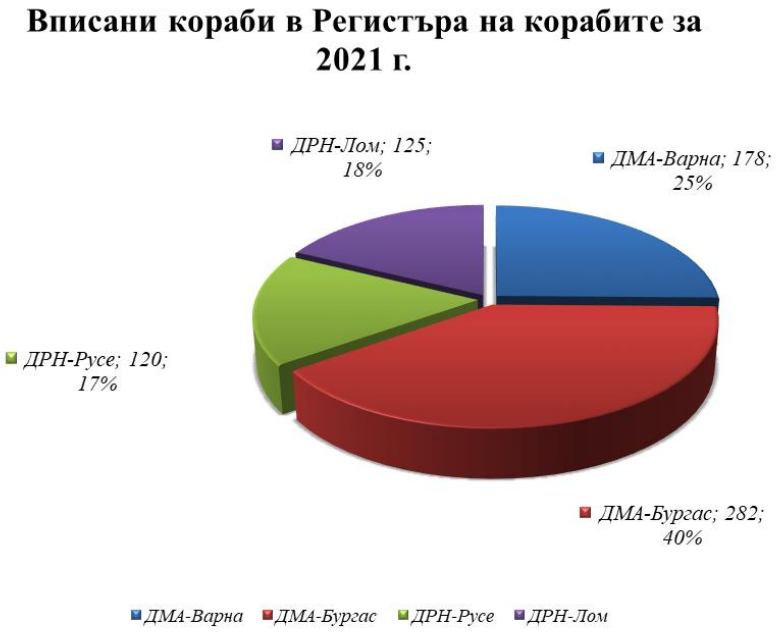

фиг. 1

На основание регистрацията (вписването на кораби в регистъра), заличаване или вписване на промени през 2021 г. са издадени 1 515 свидетелства за регистрация, от които 60 свидетелства за регистрация на големи кораби и 1 466 свидетелства за регистрация на малки кораби (за 2020 г. – съответно 1 148 и 41; за 2019 г. – съответно 1071 и 62 ; за 2018 г. са 1 055 и 65).

фиг. 2

Разпределението на издадените свидетелства за регистрация по дирекции е показано на фиг. 3 за кораби с големина над 40 БТ и с дължина по-голяма от 20 м., а на фиг. 4 за кораби до 40 БТ и дължина до 20 м.

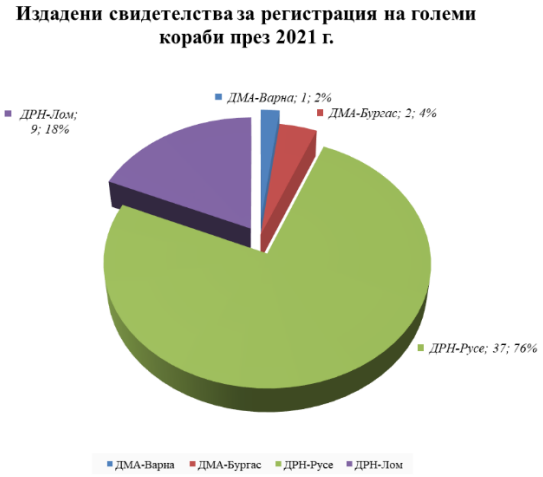

фиг. 3

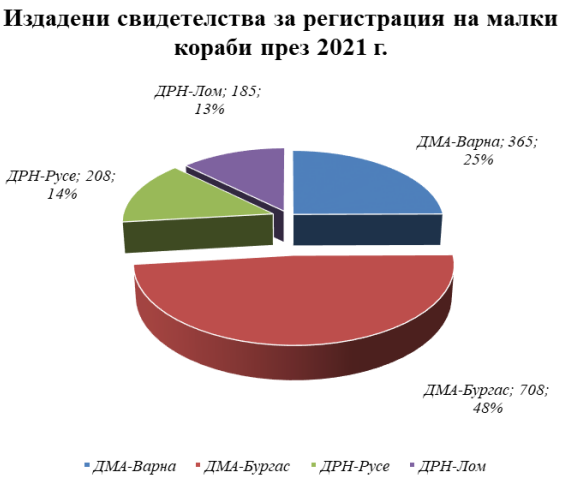

фиг. 4

През 2021 г. са издадени 2 временни свидетелства за регистрация на кораб с големина до 40 БТ и дължина до 20 метра включително (за 2020 г. – 1 временно свидетелство на кораб с дължина до 20 м.; за 2019 г. – 3 временни свидетелства на големи кораби и 1 на кораб с дължина до 20 м.), като на кораби с големина над 40 БТ и дължина по-голяма от 20 метра няма издадени. През отчетният период са издадени 63 временни свидетелства за плаване под знамето на Република България, като 29 от тях са на кораби с големина над 40 БТ и дължина по-голяма от 20 метра и 34 са на кораби с големина до 40 БТ и дължина до 20 метра.

На основание Наредбата за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, както и извършването на водно-атракционни услуги с тях, продължи регистрацията на джетове и съгласуване разполагането на водни бази по плажната ивица на Република България. През 2021 г. са вписани:

- в регистъра на пристанище Бургас – 104 джета (за 2020 г. – 88; за 2019 г. – 83; за 2018 г. - 82) и е съгласувана експлоатацията на 89 водни бази (за 2020 г. – 89; за 2019 г. – 104; за 2018 г. – 106);

- в регистъра на пристанище Варна – 36 джета (за 2020 г. – 16; за 2019 г. – 43; за 2018 г. - 23) и беше съгласувана експлоатацията на 24 временни водни бази (за 2020 г. – 24; за 2019 г.-29; за 2018 г. - 16).

б) заличени/отписани кораби от регистъра на корабите:

През 2021 г. от Регистъра на корабите в Република България са заличени общо 266 морски и речни кораби(за 2020 г. – 232; за 2019 г. – 928; за 2018 г. - 346). Отписаните кораби са както следва:

- от регистъра на корабите в ДМА - Бургас – 115 морски кораба (за 2020 г. – 77; за 2019 г. – 808; за 2018 г. -248),

- от регистъра на корабите в ДМА - Варна бяха заличени общо 111 морски кораба (служебно заличените са 74, като по заявления подадени в ДМА - Варна - 31 и 6 по заявления от София), (за 2020 г. – 639; за 2019 г. – 81; за 2018 г. - 57);

- от регистъра на корабите в ДРН - Русе – 14 кораба (за 2020 г. – 25; за 2019 г. – 27; за 2018 г. - 31);

- от регистъра на корабите в ДРН - Лом – 26 кораба (за 2020 г. – 19; 2019 г. -12; за 2018 г. - 10), като 25 от тях са с дължина до 20 м., а 1 е с дължина над 20 м.

Служебното заличаване на плавателни съдове от регистъра на корабите се извършва на основание КТК и Устройственият правилник на ИАМА. Наблюдава се намаляване на броя на подлежащите на служебно заличаване кораби през отчетната година, което в значителна степен се дължи на предприетите действия на ИАМА през 2020 г., когато бяха заличени общо 760 плавателни съда. Основните причини за предприемане на действия по служебно отписване на корабите от регистъра са основно:

- смяна на флага при покупко-продажби;

- лошото им техническо състояние, поради многогодишна експлоатация и нерентабилни ремонти, което възпрепятства поддържането им в съответствие с изискванията на международните документи;

- предадени за скрап.

Разпределението на отписаните/заличените кораби по дирекции е показано на фиг. 5:

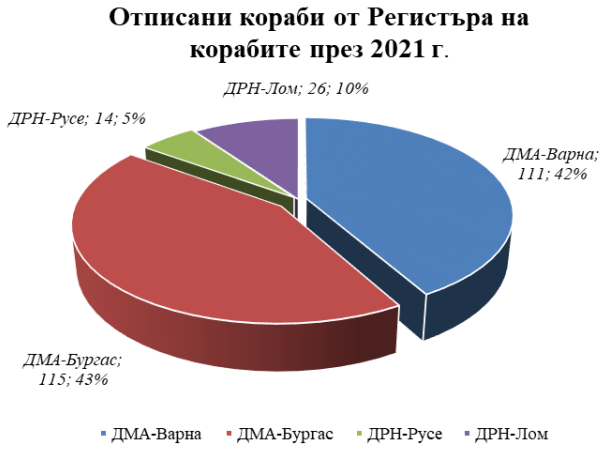

фиг. 5

1.2. Прегледи и измерване на кораби

а) измерване на кораби

Измерването на корабите за определяне на техните физически характеристики и бруто и нето тонажът е основание за издаване на мерително свидетелство. Данните от това измерване определят приложимите технически и организационни изисквания към конкретния кораб, отразяват се във всички негови документи и влияят върху определяне на данъци и такси, които заплаща корабопритежателят.

Съществуващите морски кораби, попадащи в обхвата на Международната конвенция за определяне на тонажа, при отписване от чужд регистър и вписване в българския не подлежат на ново измерване. Международното мерително свидетелство, издадено от администрацията на държавата, страна по Международната конвенция за измерване тонажа на морските кораби се преиздава от ИАМА.

Мерителните свидетелства, издавани на корабите от вътрешно плаване от българските бюра за измерване имат срок на валидност 15 години, който не може да бъде продължаван, а тези издадени от другите бюра за измерване могат да се продължават. По този начин са поставени в неравностойно положение корабите с издадени български мерителни свидетелства.

За решаването на този проблем е необходима нотификация до Депозитаря на Конвенцията за измерване на кораби от вътрешно плаване 1966 г., че Република България оттегля резервата при ратифицирането й на 04.03.1980 г., с която е задължително издаването на ново мерително свидетелство на корабите.

През 2021 г. са извършени измервания на общо 14 кораба (за 2020 г. 25; за 2019 г. – 48, за 2018 г. – 44), като са издадени 35 мерителни свидетелства (за 2020 г. – 25 и 1; за 2019 г. – 48 и 1; за 2018 г. съответно 39 и 1), а международни свидетелства за тонаж не са издавани.

б) извършване на прегледи на български кораби за заверка или издаване на корабни документи

Тази дейност е в изпълнение на изискванията всички кораби да отговарят на определени технически норми, регламентирани в различни международни и национални документи и се удостоверява със съответни свидетелства. В ИАМА е изготвен статистически анализ на прегледаните кораби в ДМА - Варна и ДМА - Бургас под български флаг за отчетната година. През периода, в резултат на извършените прегледи няма задържани кораби от PSC, няма инциденти с лица на борда, довели до временна или трайна загуба на трудоспособност, а констатираните забележки са със срок за отстраняване „до отплаване“.

През изминалата 2021 г. служителите на ИАМА са прегледали 1 961 морски и 1 114 речни кораба (за 2020 г – 1 383 и 762; за 2019 г. – 2 489 и 762; за 2018 г. – съответно 3 219 и 1 670). През периода се наблюдава увеличаване на броя на прегледаните кораби, което в значителна степен е свързано както с ограничителните режими във връзка с пандемичните

условия въведени през 2020 г., а така също в резултат на предприетите действия от агенцията за отписване на кораби, които не са били представяни за текущи прегледи. Извършените прегледи за годината по дирекции е изобразено графично на фигура 6 и фигура 7.

фиг. 6

фиг. 7

Прегледаните големи морски кораби през отчетния период са 93 г, като 78 от прегледите са извършени от служители на ИАМА и 15 прегледа са извършени от признати организации (за 2020 г. съответно 107 и 38). Прегледаните големи речни кораби през годината са общо 140, като за предходната година те са били 126. При прегледите на големи кораби също се наблюдава увеличаване на техния брой спрямо прегледаните през 2020 г.

По отношение на техническата годност на проверяваните кораби няма рапорт от извършен преглед, в който да не са вписани забележки. Извършва се анализ на най-често срещаните забележки, които се констатират от инспекторите в агенцията, както и на такива, направени на български кораби в чужди пристанища съвместно с техническите представители на корабособствениците и с представители на класификационната организация с цел недопускане повтаряне на същите недостатъци в бъдеще. Най-големи слабости са констатирани по отношение на поддържане на противопожарното и спасителното имущество, както и по отношение на поддържане на необходимата чистота в машинното отделение и санитарно-битовите условия на корабите. Част от установените несъответствия са свързани с радио-оборудването на корабите и със спазване изискванията заложени в Международна конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби, 1973 г., изменена с протокол от 1978 г. (MARPOL 73/78).

През 2021 г. от служителите на ИАМА са заверени/издадени корабните документи, както следва:

- Издадени конвенционални документи на големи морски кораби – 107 бр.(2020 г. – 170; 2019 г.- 244; 2018 г. – 224);
- Заверени конвенционални документи на големи морски кораби – 22 бр. (2020 г. – 63; 2019 г. – 75; 2018 г. – 37);
- Издадени Свидетелства за годност за стопанска дейност – 341 бр. (за 2020 г. – 524; 2019 г. – 1 215; 2018 г. – 1 478);
- Издадени Свидетелства за годност за сезонен превоз на хора – 125 бр. (2020 г. – 118; 2019 г. – 159; 2018 г. – 162);
- Издадени контролни талони – 1 260 бр. (2020 г. – 610; 2019 г. – 690; 2018 г. – 1 429);
- Заверени свидетелства на малки морски кораби – 306 бр. (2020 г. – 201; 2019 г. – 289; 2018 г. – 954);
- Издадени корабни удостоверения за вътрешно корабоплаване на големи кораби по р. Дунав – 50 бр.(2020 г. – 75; 2019 г. – 91; 2018 г. – 36);

- Издадени други документи на големи кораби по р. Дунав – 169 бр. (2020 г. – 197; 2019 г. – 214; 2018 г. – 241);
- Заверени документи на големи кораби по р. Дунав – 64 бр. (2020 г. – 53; 2019 г. – 16; 2018 г. – 124);
- Издадени/заверени документи на малки кораби по р. Дунав - 970 бр. (2020 г. – 624; 2019 г. – 599; 2018 г. – 1 500);
- Кораби, на които е присвоен УЕИН – 15 бр. (2020 г. - 3);
- Издадени свидетелства за регистрация – 1526 бр. (2020 г. – 1 189; 2019 г. – 1 169; 2018 г. – 1 222);
- Издадени мерителни свидетелства – 35 бр. (2020 г. – 25; 2019 г. – 48; 2018 г. – 40).

През изминалата година няма случай на отказ от страна на инспекторите да заверят/издадат корабни документи, поради несъответствие между техническото състояние на кораба и нормативните изисквания. Забелязва се тенденция на съкращаване на срока на издаване/заверката на Свидетелства за годност след направен преглед, поради по-бързото отстраняване на забележки от страна на корабособствениците в сравнение с предходната година. През отчетният период се наблюдава увеличаване броя на прегледите за издаване на контролен талон и намаляване броя на издадените свидетелства за годност за стопанска дейност на кораби до 40БТ, както и издадените свидетелства за годност за сезонен превоз на хора, във връзка с промяната на Наредба № 5 за корабните документи (изм. и доп. ДВ. бр.65 от 6 август 2021 г).

В съответствие с Наредба № 4 за признаване на организации за извършване на прегледи, ИАМА е упълномощила прегледи на големи морски кораби да извършват следните организации: Български корабен регистър, Lloyd's Register of Shipping (LR), Russian Register of Shipping (RMRS), Bureau Veritas (BV), Registro Italiano Navale (RINA), China Classification Society (CCS), DNV-GL и Indian Register of Shipping (IRS). Във връзка с проведения доброволен одит на Република България от ЕАМБ по III Code се работи по ревизиране на Наредба № 4 от 15 декември 2011 г. за оправомощаване и оттегляне на предоставените правомощия за извършване на прегледи на кораби и корабопритежатели, във връзка с действието на Кодекс за признатите организации. През изминалата година бе назначена работна група със задача да изготви рамка на нов договор за оправомощаване на признатите организации, за извършване на прегледи на кораби и корабопритежатели от името на ИАМА. Изготвеният проект на договор е в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 391/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно общите правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби (ОВ L 131 от 2009 г.; поправка, ОВ, L 74 от 2010 г.), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1355/2014 на Комисията от 17 декември 2014 година (ОВ L 365 от 2014г.) и на Наредба № 4 от 2011 г. за оправомощаване и оттегляне на предоставените правомощия за извършване на прегледи на кораби и корабопритежатели. Обновената рамка включва въведените нови международни и европейски инструменти и разширява обхвата на оправомощаване.

За всички договори за оправомощаване и делегиране на правомощия за извършване на прегледи на кораби, регистрирани в Република България агенцията е уведомила Европейската комисия. През отчетната година е получена информация за извършени 7 прегледа на кораби от признати организации (за 2020 г. - 38). Признатите организации, извършили прегледите по реда на упълномощаването през 2021 г. са RINA, DNV-GL, BRS и LR.. През 2021 г. от инспекторите в отдел ПОРКК при ДМА-Варна и ДМА-Бургас са извършени общо 78 прегледа на станции/фирми доставчици за обслужване на морското оборудване (за 2020 г. – 8; 2019 г. – 1, 2018 г.)

в) прегледи на системата за управление на безопасността и опазване морската среда от замърсяване на кораби

През 2021 г. служителите на ИАМА са извършили общо 11 одита по ISM Code, като в ДМА-Варна са извършени 2 одита на компании, (2020 г. – 4 компании и 1 кораб; 2019 г. – 10

компании и 1 кораб, 2018 г. - 11 компании и 9 кораба), а в ДМА-Бургас са извършени общо 9 одита, като са проверени 4 компании и 5 кораба. (2020 г. – 2; за 2019 г. – общо 4 броя в това число – на 3 компании и 1 кораб). В резултат на извършените прегледи са издадени и заверени общо 12 броя документи на кораби.

След извършените одити се констатира, че компаниите успешно са имплементирали изискванията влезли в сила от 01.01.2021 г. на регламент (ЕС) № 1257/2013 на европейския парламент и на съвета от 20 ноември 2013 година относно рециклирането на кораби както и изискванията свързани с прилагането на Резолюция на Международната морска организация (IMO) MSC. 428 (98)и Circular MSC-FAL.1/Circ.3 за управление на морския кибер риск, съдържащ важни препоръки и насоки за ефективно управление на кибер риска. Наблюдава се намаляване броя на извършените заверки и издадени документи от служителите на администрацията във връзка с ISM Code, поради липса на ISM одитори, което наложи одитите да бъдат извършени от призната организация. Във връзка с недостига на одитори по ISM Code в агенцията са предприети действия за обучение на служители, които да придобият необходимите умения и да бъдат включени в списъка на одобрените одитори.

г) извършени прегледи, съгласно ISPS Code:

През 2021 г. са извършени общо 4 прегледа по ISPS Code на компании от служителите в ДМА-Бургас (за 2020 г. – 3; за 2019 г. – общо 4 броя в това число – на 3 компании и 1 кораб) и са издадени 8 ISPS сертификата (2020 г. – 1 междинен; 2019 г. – 1 подновителен, 2018 - 7). През периода в ДМА-Варна не са извършвани прегледи на кораби съгласно ISPS Code за издаване или заверка на Международно свидетелство за сигурност на кораб.

д) регистрация на 406 MHz COSPAS-SARSAT EPIRB

През 2021 г. в международната база данни на COSPAS-SARSAT бяха регистрирани 2 аварийни спътникови радио-буйове (2020 г. – 2; 2019 г. – 5; 2018 г. – 6).

е) издаване на повиквателни сигнали, MMSI и ATIS номера и разрешителни за използване на корабни радиостанции

От съществено значение за безопасността на корабите преди да бъдат пуснати в експлоатация е да им бъдат присвоени повиквателен сигнал, MMSI и ATIS номера. През отчетния период бяха присвоени общо 48 повиквателни сигнала (през 2020 г. – 33; 2019 г. – 14; 2018 г. - 7), MMSI и ATIS номера и бяха издадени/преиздадени 75 разрешителни за използване на корабни радиостанции (2020 г. – 74; 2019 г. – 23; 2018 г. - 36).

ж) превантивен и текущ контрол, през летен сезон 2021 г., върху движението на плавателни съдове за спорт, туризъм и развлечение и зоните за водно-атракционни услуги контролни наблюдения на акваториите с превантивна цел

През целия летен сезон от началото на м. юни до края на м. септември, инспектори от агенцията, съвместно със служители от други институции, извършваха превантивен контрол с цел установяване на нарушения и предпазване от възникване на инциденти и произшествия в българския отговорен район съгласно утвърдени графици от директорите на ДМА-Варна/Бургас.

В отговорния район на Дирекция „Морска администрация – Бургас”

1. Проверки по море на плавателни съдове за спорт, туризъм и развлечение, извършени с катерите на дирекцията:

През летен сезон 2021 г. са извършени общо 13 проверки по море (за 2020 г. – 8; за 2019 г. - 10; 2018г.- 11). Проверките са извършени през активните летни месеци май, юни, юли и август.

2. Проверки по суша.

В района на ДМА-Бургас през 2021 г. са извършвани самостоятелни проверки от служителите на зона за предоставяне на водно тракционни услуги.

Извършени са общо 18 проверки на всички 89 зони за предоставяне на водно тракционни услуги през летен сезон 2021 г. (за 2020 г. – 11; за 2019 г. - 132). Поради епидемичната обстановка са извършени проверки на бази от района на община Бургас и

община Созопол през месец юли, в общините Несебър, Царево и Приморско през месец август. При извършените проверки не са открити съществени нарушения. Установява се тенденция за свеждане до минимум на нарушенията.

Извънредни проверки по суша на неконвенционални кораби плаващи под българско знаме – общо 73 проверки, при които са проверени 140 броя плавателни съдове (за 2020 г. – 52, като са проверени 70 плавателни съда; за 2019 г. – 80, при които са проверени 115 лодки; за 2018 г. - 7 проверки).

През 2021г. служители в ДМА-Бургас са извършили 26 извънредни проверки по подадени сигнали на граждани. Във връзка с извършване на обстоятелствата по подадените сигнали са проверени плажовете в к.к. Слънчев бряг; Несебър юг; Равда; Поморие юг; Сарафово; Атанасовска коса; Бургас север; Росенец; къмпинг ТГрадина; къмпинг Каваци; къмпинг Смокини; плаж Атиман; плаж Корал; плаж липите и река Велека.

3. Съставени актове и фишове в резултат на проверките през отчетния период

Общия брой на съставените фишове за летния сезон е 26 (за 2020 г. – 17; за 2019 г. – 9; за 2018 г.- 6), като най-често срещаните нарушения са:

- валидно издадените документи не са на борда на лодката;
- не е маркирано спасителното оборудване;
- нечетлива маркировка.

През 2021 г. няма съставени актове за установени административни нарушения свързани с проверките (през 2020 г. – 0; 2019 г. има съставени 3 акта за установяване на административни нарушения, през 2018 г. няма съставени актове). Общия брой на съставените фишове през 2021 г. е 26. (за 2020г.- 17 бр.; за 2019г. - 9 броя)**,** в това число по райони, както следва: Бургас - 11; Созопол – 6; Несебър – 1; Царево – 3 и Ахтопол – 5. Най-честите нарушения са свързани с валидността на издадените документи на борда на лодките, нечетлива маркировка.

Търсеният превантивен ефект и регулярният текущият контрол оказаха своето влияние, както върху собствениците и водачите на лодки, яхти и джетове, така и върху концесионерите и наемателите на плажове и водни зони.

Други проверки от инспекторите на ДМА-Бургас

Извършени са проверки на състоянието на 17 пристана за сезонен превоз на хора в началото на летния сезон;

Извършени са съвместни проверки с ИАРА за установяване на координати на мидени полета в района от нос Емине до Бургас, в рамките на 2 (два) работни дни;

Извършени са четири съвместни проверки с ГД „Гранична полиция“ в рамките на четири работни дни.

В отговорния район на Дирекция „Морска администрация – Варна”

1. Проверки по море на плавателни съдове за спорт, туризъм и развлечение, извършени с катерите на дирекцията:

През целия летен сезон от началото на м. юни до края на м. септември в района под юрисдикцията на ДМА-Варна ежеседмично дежури един спасителен катер, с който се извършваха проверки в района на к.к. „Златни пясъци“, Варненския залив до Паша дере. Инспекторите, съвместно със служители от други институции, осъществяваха превантивен контрол с цел установяване на нарушения и предпазване от възникване на инциденти и произшествия в българския отговорен район съгласно утвърдения от директора на ДМА – Варна график.

Извършени бяха следните проверки:

Проверки по море на плавателни съдове за спорт, туризъм и развлечение, извършени с катерите на ДМА – Варна.

През 2021 г. бяха проверени общо 122 плавателни съда, като голяма част от тях бяха през активния летен сезон (2020 г. – 81, 2019 г. – 74, 2018 г. - 66), в това число 36 плавателни съда за сезонен превоз на пътници (2020 г. – 17, 2019 г. – 42, 2018 г. - 39).

През 2021 г., поради извънредна епидемиологичната обстановка, както и въведените мерките във връзка с COVID-19 отново се наблюдаваше тенденция към свиване на предлагането на водноатракционни услуги, както и сезонния превоз на хора.

През м. август, инспектори от отдел ПОРКК взеха участие в многоцелева морска операция „Черно море“ (ММО), организирана от Европейската агенция за гранична и брегова охрана – Фронтекс съвместно с ГД “Гранична полиция“ и Румънската брегова охрана. Бяха сформирани съвместни патрули по контрол на корабоплаването, както по отношение на сертифицирането на малки плавателни съдове и квалификацията на управляващите ги лица, така и по отношение на замърсяването на морската среда.

В началото на летния сезон, съвместно с ИАРА и Басейнова дирекция черноморски регион (БДЧР), бяха извършени проверки по море с катер на ДМА - Варна на 17 ферми за отглеждане на аквакултури и 26 даляна, разкрити в района под юрисдикцията на ДМА - Варна. Констатирано беше, че 24 (10 мидени ферми и 14 даляна) от съоръженията не са изградени и не представляват навигационна опасност, 6 мидени ферми и 12 даляна са разкрити, но не отговарят на изискванията за обозначаване и представляват навигационна опасност. Изпратени са 18 констативни протоколи до БДЧР и ИАРА, в които са описани обстоятелства, сочещи неизпълнение на задължения, произтичащи от разрешителния режим за ползване на водни обекти и специализирани уреди за стопански риболов.

По разпореждане на Капитана на пристанището през 2021 г. в отговорния район на ДМА-Варна бяха извършени 145 извънредни проверки на български и чужди кораби. Причините за извършване на проверките са във връзка с: комплектоване с екипаж по „Minimum safe manning document”, проверки по “Hot” Lay-up“, проверки по “Cold” lay-up“, както и проверки по авария. При извършените проверки са констатирани 149 несъответствия, свързани с воденето на корабната документация, оборудването и снабдяването на кораба.

Проверки по суша, извършени от инспекторите на ДМА – Варна.

През 2021 г. проверките по суша се извършваха самостоятелно от инспектори на дирекцията (без участие на Министерство на туризма и Икономическа полиция) на всички разкрити временни водни бази. Ежеседмично в продължение на целия активен летен сезон бяха извършени 77 проверки на ВВБ.

През годината бяха извършвани проверки на плавателни съдове по лодкостоянки, във връзка с Разпореждане № В-З-71/15.04.2021г. и Разпореждане № В-З-236/22.11.2021г. на директора на ДМА - Варна, постановяващи забрана за швартоване на пирсове, чието състояние застрашава живота и здравето на хората. Бяха издадени предписания и съставени актове за административно нарушение.

Други проверки от инспекторите на ДМА-Варна

През 2021 г. в отговорният район на ДМА-Варна бяха извършени 145 извънредни проверки на български и чужди кораби по разпореждане на Капитана на пристанището, като бяха констатирани 149 несъответствия. Констатираните несъответствия са свързани с комплектуването с екипаж; воденето и организирането на корабната документация, както и по отношение на оборудването и снабдяването на корабите.

1.3. Контрол на български кораби в наши и чужди пристанища

а) контрол на българските кораби в наши пристанища (Flag State Control)

С цел подобряване поддържането на техническо състояние на българските кораби след освидетелстване, на основание Разпореждане № 133 от 31.08.2021 г. за отмяна на Разпореждане № 89 от 21 юни 2004 г за извършване на контролни прегледи на корабопритежатели и кораби, плаващи под българско знаме на изпълнителния директор на ИАМА, се извършват проверки на български кораби, намиращи се в наши пристанища. Този контрол се извършва от служители на отдел ПОРКК от ДМА – Варна и ДМА-Бургас. При констатиране на несъответствия на действителното спрямо изискваното състояние на кораба,

екипажите се задължават да отстранят, преди отплаване констатираните нередности, които могат да доведат до задържането им в чужди пристанища при проверка по реда на държавния пристанищен контрол или са заплаха за безопасността на екипажа, кораба и околната среда. Корабопритежателите се задължават да отстранят и да докладват отстраняването на констатираните несъответствия в указаните срокове.

През годината са извършени 9 проверки на кораби, плаващи под българско знаме от Администрацията на знамето (за 2020 г. – 3; за 2019 г. – 6; за 2018 г. – 8). Всички проверки са приключили с констатиране на несъответствия, които са общо 39. Най-големи несъответствия бяха констатирани по отношение на водене на документацията, изтичащи срокове на корабни документи и сертификати на екипажа, както и по отношение на сигурността на оборудването и снабдяването в машинно отделение.

Като обобщен извод, който може да бъде направен е, че инспекторите от Администрацията на знамето участват регулярно в обучения, работни срещи и семинари на EMSA, както и в обучения за допълнителна квалификация. Инспекторите на Администрацията на знамето притежават необходимата компетентност за изпълнение на функционалните си задължения.

Република България е в състояние да изпълнява своите задължения като Администрация на знамето.

б) инспекции на български кораби в чужди пристанища по линия на държавния пристанищен контрол (Port State Control)

✓ общият брой инспекции на български кораби по PMoU (Парижки меморандум) през 2021 г. са 6, няма задържани кораби (през 2020 г. – 10 проверени и 1 задържан; през 2019 г. – 8 проверени и 1 задържан; за 2018 г. – 9-проверени, задържани няма);

✓ общият брой инспекции на български кораби по BsMoU (Черноморски меморандум) през 2021 г. са 13, задържани кораби няма (през 2020 г. – 15 проверени, няма задържани; през 2019 г. – 22, задържани няма; през 2018 г. – 20 -проверени, 1 задържан кораб);

✓ общият брой инспекции на български кораби по MedMoU (Средиземноморски меморандум) през 2021 г. - проверен 1 кораб, като няма задържани кораби (през 2020 г. – 2 проверени, няма задържани; през 2019 г. – 1, няма задържани; през 2018 г. – няма задържани кораби);

✓ общия брой проверки по Правилата за речния надзор по р. Дунав през 2021 г. – 26 кораба (за 2020 г. - 13);

✓ общия брой проверки съгласно двустранното Споразумение между ИАМА и Румънската морска администрация през 2021 г. – 131 проверени кораба (за 2020 г. - 53).

в) прегледи и проверки на условията на живот и труд на борда на кораба (MLC, 2006)

Във връзка със спазване изискванията на Международната Трудова Конвенция, (МТК 2006, както е изменена) през 2021г. не бяха извършени прегледи на кораби, няма заверени и издадени декларации част I . За разглежданият период няма постъпили жалби за забавяне на договорените заплати и условията на труд, във връзка с Морската трудова конвенция 2006.

За отчетния период няма извършени проверки от инспекторите на отдел ПОРКК свързани с жалби по МТК 2006 (2020 г. – 3, 2019 г.- 3, 2018 г. – 6).

През изминалата календарна година се наблюдава завишаване на броя на промените в регистрацията на плавателните съдове и важна причина за това е размера на таксите, които заплащат корабопритежателите, в сравнение с другите страни членки на ЕС. Продължава тенденцията за намаляване броя на регистрацията на големи кораби и увеличаване регистрацията на малките кораби и джетове. През 2021 г. служителите на ИАМА са издали/заверили по-малък брой документи на морски кораби в сравнение с предходната година, като в същото време е нараснал броя на извършените прегледи за издаване на контролен талон.

При извършените одити по ISM Code и ISPS Code се наблюдава тенденция на по-добро представяне на корабите и корабопритежателите, като констатираните несъответствия се свеждат до наблюдения и се отстраняват до приключване на одита или отплаването. В резултат на това се налага извода, че компаниите и операторите, които управляват корабите в значителна степен са подобрили системите си за управление на безопасността, предпазване от замърсяване и системите си за сигурност.

2. В областта „Квалификация и регистрация на морските лица" са извършени следните дейности:

През календарната година приключи дейността, общественото обсъждане и бе публикувана нова Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България (НКМЛ). Дейностите за изменение на наредбата са във връзка с изпълнение на мярка № 84 от Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, като в ДВ, бр. 54 от 2021 г. Мотивите за изготвяне на проект на нова Наредба № 6 са свързани с въвеждане на съществени и многобройни изменения в условията и реда за освидетелстването на професионалната квалификация на морските лица в морското корабоплаването и корабоплаването по вътрешни водни пътища във връзка с изисквания на следните актове на вторичното право на Европейския съюз: 1) Директива (ЕС) 2019/1159 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Директива 2008/106/ЕО относно минималното ниво на обучение на морските лица и за отмяна на Директива 2005/45/ЕО относно взаимното признаване на свидетелства за морски лица, издадени от държавите членки (ОВ L 188, 12.7.2019); 2) Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване и за отмяна на Директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕО на Съвета (ОВ L 345, 27.12 2017г.) и 3) Делегирана директива 2020/12 на Комисията от 2 август 2019г. за допълване на Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартите за компетентности и съответните знания и умения, за практическите изпити, за одобряване на тренажори и за здравословната годност (ОВ L 6 от 10.01.2020 г.) .

През 2021 г. на 30.07.2021 г. в официалния вестник на ЕС бе обнародвана Директива 2021/1233/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 юли 2021 година за изменение на Директива (ЕС) 2017/2397 по отношение на преходните мерки за признаването на свидетелства от трети държави.

Директивата по същество засяга:

- признаването на свидетелства за квалификация, моряшки служебни книжки или корабни дневници, издадени в съответствие с националните правила на трета държава, които определят изисквания, идентични с тези на Директива 2017/2397/ЕС. Самото признаване се осъществява при спазване на процедурата и условията, посочени в параграфи 4 и 5 на Директива 2397;

- въвежда се възможността до 17 януари 2032 г., въз основа на националните си изисквания или международни споразумения, приложими преди 16 януари 2018 г., държавите членки да продължат да признават свидетелства за квалификация, моряшки служебни книжки и корабни дневници, издадени от трета държава преди 18 януари 2024г. Признаването се ограничава до вътрешните водни пътища на територията на съответната държава членка.

Срокът за въвеждане на разпоредбите на Директива 2021/1233/ЕС в националните законодателства на държавите – членки е 17.01.2022 г., какъвто е и срокът за транспониране на Директива 2017/2397/ЕС.

През 2021 година продължиха дейностите, свързани с имплементирането в националната нормативна уредба на Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година относно признаването на професионалните

квалификации за вътрешното корабоплаване и за отмяна на директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕО на Съвета и Делегиран регламент (ЕС) 020/473 на Комисията от 20 януари 2020 година за допълване на Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартите за базите данни за свидетелствата за квалификация, моряшките служебни книжки и корабните дневници в Съюза. Работна група, назначена със заповед на изпълнителния директор на ИАМА подготви проект на техническо задание за „Надграждане функционалностите на Единната централизирана информационна система на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, в обособена позиция „Изработка на документи на морски лица , плаващи по Вътрешните водни пътища на Европа“. В допълнение към проекта на техническото задание, работната група подготви „Списък на свидетелства за плаване по ВВПЕ“ и извадка с „Изискванията към свидетелства за плаване по ВВПЕ“. След извършен анализ и оценка на напредъка по имплементиране на транспонираната в националната нормативна уредба Директива (ЕС) 2017/2397, вземайки предвид неизяснения статут и ниво на напредък по разработване и внедряване на национален програмен продукт за връзка с Европейската база данни, бяха предприети действия за уведомяване на морските лица, плаващи по вътрешните водни пътища на Европа, че считано от 17.01.2021 година се прекратява придобиването на правоспособности и квалификации, и издаването на свидетелства за компетентност и квалификация по изискванията на Директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕО на Съвета, и придобиването на правоспособности и квалификации, и издаването на съответните свидетелства ще се осъществява по изискванията на Директива (ЕС) 2017/2397. В тази връзка беше предложено на морските лица да се възползват от възможността за преиздаване на притежаваните от тях правоспособности и квалификации до края на 2021 година.

В рамките на календарната година, до момента на изготвяне на настоящия отчет не са настъпили изменения в международното законодателства и актовете от вторичното право на ЕС по отношение на квалификацията, подготовката и сертифициране на морските лица, които да налагат промени в националното ни законодателство.

В областта на квалификацията и регистрацията на морските лица се използват основно два модула, част от ЕЦИС – електронен регистър на морските лица и модул на учебните заведения.

Въведеният електронен модул за учебните заведения се проверява всеки ден и въвеждането му практически намалява административната тежест и автоматизиране на процеса на обмен на документална информация между учебните заведения и ИА „Морска администрация”.

Необходимо е да се отбележи положителната обратна връзка от страна на служителите на Агенцията, както и от клиентите, свързана с допълнителната автоматизация на регистъра на морските лица и свързаната с това повишаване на ефективността при осъществяване на административните услуги и намаляване на времето за извършване на дадена административна услуга.

Основен извод, който може да бъде направен е, че като цяло Единната централизирана информационна система на Агенцията е много добре поддържана и усвоена от служителите. За намаляване на административната тежест и съкращаването на времето за престой, предстой въвеждането на електронни писалки за подписване на заявленията за подаване на административните услуги, както и за получаването на резултатите от тях.

2.1. Поддържане на регистър на морските лица

В електронният регистър на морските лица ежедневно се правят записи по отношение на статуса и регистрацията на морските лица. През отчетният период бяха разработени и добавени нови образци на свидетелства, във връзка с въведените нови курсове. Особено внимание се обръща на актуализиране данните за здравословната годност на морските лица, което според международните нормативни документи е задължение на администрацията.

През отчетната година са извършени 25051 записа за командироване и откомандироване на морските лица (за 2020 г. – 23 853; за 2019 г. – 28 610, за 2018 г. – 26 609), с вписване на данните на кораба, заеманата длъжност и продължителност на плавателния стаж, като от тях 17 443 (за 2020 г. – 16145; 2019 г. – 15836, за 2018 г. – 18 602) са за признаване и вписване на проведен плавателен стаж от моряшка/служебна книжка, а 7 608 записа са с моряшки паспорт (за 2020 г. – 7 708). През годината се наблюдава връщане към сравнително нормалните режими на смяна на корабните екипажи след въведените през 2020 г. ограничения в условията на пандемия.

2.2. Издаване на документи на морските лица – моряшки паспорти, моряшки (служебни) книжки, свидетелства за правоспособност и потвържденията им, свидетелства за специална и допълнителна подготовка, удостоверения за плавателен стаж и др.

Във връзка с издаването и преиздаването на свидетелства за правоспособност и допускането до изпити, през изминалата година са изготвени 71 становища по НКМЛ № 6 и са признати 103 свидетелства, съгласно Директива 2008/106/ЕО, както е изменена (за 2020 г. – 109 становища и 95свидетелства; за 2019 г. – 40 становища и 44 свидетелства) и са прегледани и заверени 457 дневника за практическа подготовка (за 2020 г. – 391; за 2019 г. – 320, за 2018 г. – 260).

Съгласно Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 както е изменена (STCW), всички български правоспособни лица, участващи в международно плаване по море трябва да бъдат снабдени със свидетелства за правоспособност, свидетелства за професионална компетентност, свидетелства за допълнителна и специална подготовка и потвърждения на свидетелствата (ендорсмънти), съдържащи реквизити, съгласно формата предвидена в Конвенцията.

В началото на 2020 г. след продължително обсъждане с МВР се създаде възможност морските лица да подават заявления за издаване и преиздаване на моряшки паспорти в София. Възможността морските лица да подават заявления за моряшки паспорти и в София придобива все по-голяма популярност, като през 2021 г. в София са подадени 43 заявления за издаване/преиздаване на моряшки паспорти. През 2020 г. броят им бе 19. Проведените проучвания показват положителни настроения сред морските лица от предоставената административна възможност. Налице е намаляване на административната тежест и спестяване на разходите морските лица, което е недвусмислено доказателство за положителното развитие на администрацията.

В ИАМА през цялата 2021 г. продължи да се извършва мониторинг по отношение на издаваните заповеди на национално ниво за действащите противоепидемични мерки, като се актуализираше своевременно информацията на електронната страница на агенцията по отношение реда за провеждане на изпити, предприетите мерки от други държави по отношение свидетелствата на морските лица и други ограничителни режими.

През 2021 г. са издадени 2 744 свидетелства за правоспособност (за 2020 г. – 1 662; за 2019 г. – 1 304, за 2018 г. – 1 695), а потвържденията на свидетелства са 357 (за 2020 г. – 213; за 2019 г. – 302, за 2018 г. – 393). Издадените свидетелства за специална и допълнителна подготовка са 17 290 (за 2020 г. – 14 947; за 2019 г. – 16 041, за 2018 г. – 17 485), а свидетелствата за професионална компетентност и свидетелствата за правоспособност в местно плаване са 174 (за 2020 г. – 109; за 2019 г. – 376, за 2018 г. - 396). Издадените свидетелства за правоспособност за изпълнителско ниво през отчетния период са 171 (за 2020 г. - 190).

През 2021 г. са издадени общо 30 765 документа на български морски лица (за 2020 г. – 24 185; за 2019 г. – 27 222, за 2018 г. – 25 519), в т.ч. свидетелства за правоспособности, свидетелства за допълнителна и специална подготовка, потвърждения на свидетелства, моряшки паспорти, удостоверения за плавателен стаж и моряшки/служебни книжки.

Тенденцията за увеличаване на броя на издадените документи на морските лица е свързана както с петгодишния срок на валидност на документите на морските лица, така

също и това, че пандемичните условия през 2020 г. ограничиха в известна степен както смените на корабните екипажи, така също и преиздаването на документите.

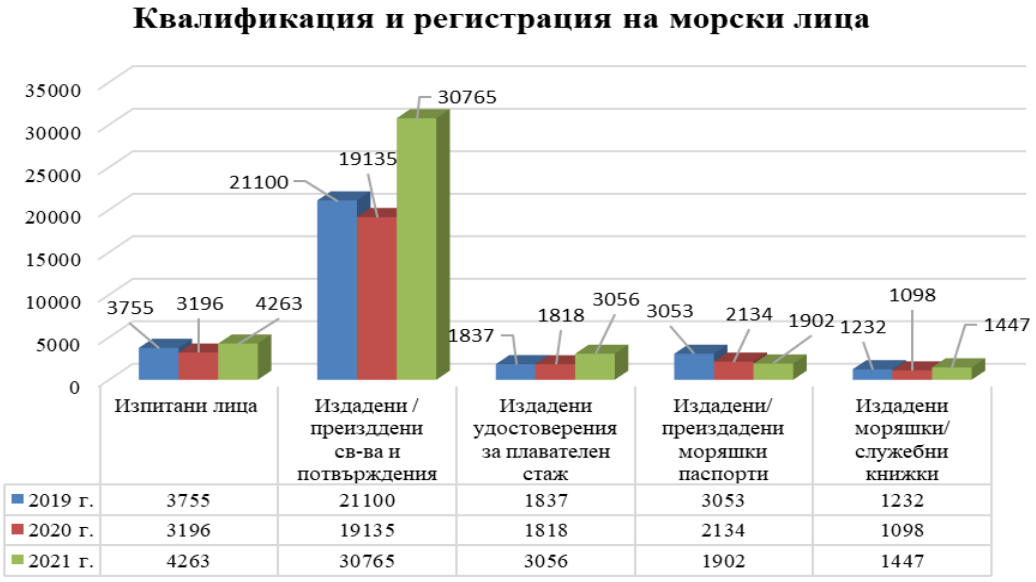

	Изпитани лица	Издадени / преиздадени св-ва и потвърждения	Издадени удостоверения за плавателен стаж	Издадени/ преиздадени моряшки паспорти	Издадени моряшки/ служебни книжки
2019 г.	3755	21100	1837	3053	1232
2020 г.	3196	19135	1818	2134	1098
2021 г.	4263	30765	3056	1902	1447

Фиг. 8

През изминалата година са издадени 3 624 свидетелства за „Водач на кораб до 40 БТ по море“, „Водач на малък кораб“, както и свидетелствата „Шкипер на кораб за спорт и развлечение“ (за 2020 г. – 3 186; за 2019 г. – 4 430, за 2018 г. – 3 249).

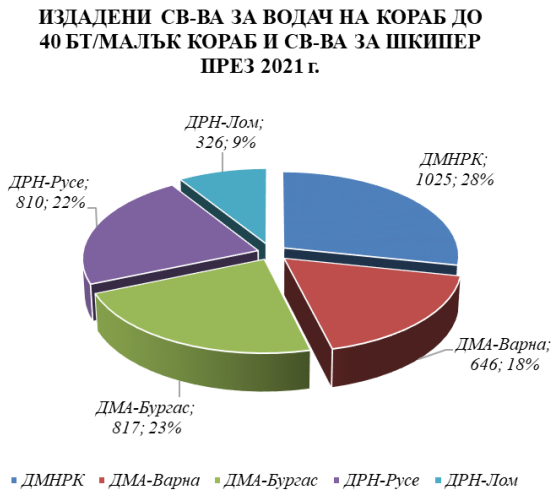

фиг. 9

Издадените моряшки паспорти през 2021 г. са 1 902 (за 2020 г. – 2134; за 2019 г. – 3053, за 2018 г. – 3 094), а издадените моряшки и служебни книжки са 1 447 (за 2020 г. – 1098; за 2019 г. – 1232, за 2018 г. – 1 357). През 2021 г. се запазва тенденцията за намаление спрямо предходните години. Валидността на моряшките паспорти е 5 години, но поради

изискванията на корабособствениците и менинг агенциите за валидност на документите от минимум една година, реалната цикличност на преиздаване на паспортите е 4 години. На фиг. 10 и фиг. 11 са показани издадените моряшки паспорти и моряшки/служебни книжки през отчетната година и разпределението им по дирекции.

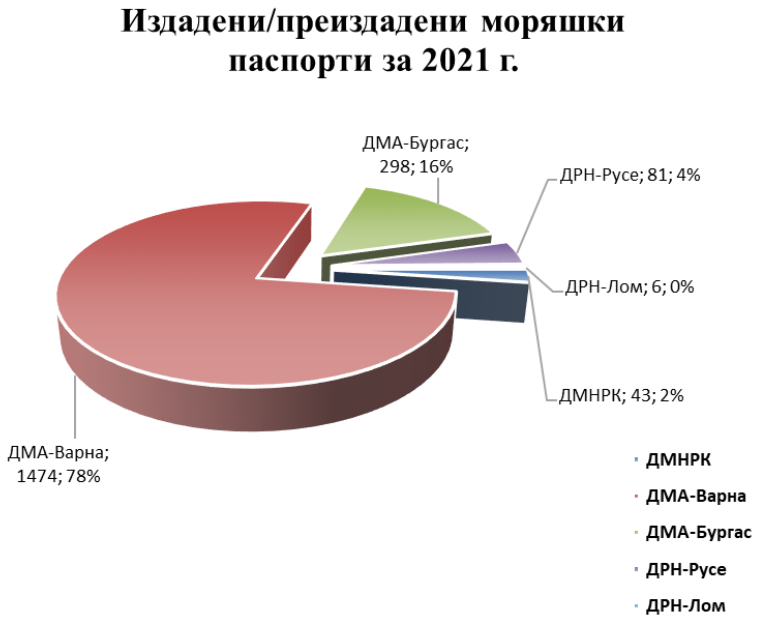

фиг. 10

фиг. 11

Издадени са 3 056 удостоверения за плавателен стаж (за 2020 г. – 1818; за 2019 г. – 1834, за 2018 г. – 1 399). Наблюдава се значително увеличаване на броя на издадените удостоверения за плавателен стаж през 2021 г. В посоченият брой влизат издадените удостоверения за плавателен стаж, заявени от морските лица и служебно формираните удостоверения за плавателен стаж, които са изходна и необходима информация за други административни услуги (допускане до изпит, издаване на CoC, оценка на продължаваща компетентност и др.). Административната услуга „Издаване на удостоверение за плавателен

стаж“ зависи изцяло от желанията на морските лица и прогнозирането й за следващ период би било неточно.

На фиг. 12 са показани издадените удостоверения за плавателен стаж разпределени по дирекции:

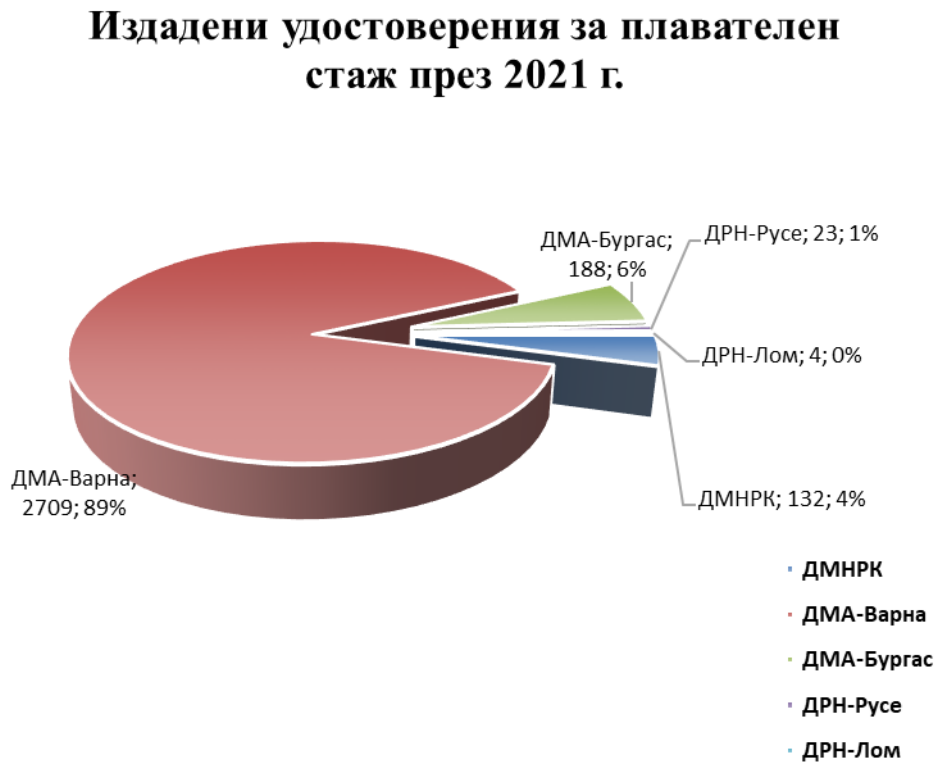

фиг. 12

2.3. Провеждане на изпити за придобиване на правоспособност

През 2021 г. провеждането на изпитите за придобиване на правоспособности по Наредба № 6 не бе преустановявано, както се наложи през 2020 г. Регулярно се актуализираха заповедите за реда за провеждането им в съответствие с указанията на здравните власти и при спазване на въвежданите механизми. Изпитните зали са оборудвани с антибактериални лампи, въведени са ограничения за броя на присъстващите кандидати в залите през работно място, а след всяка изпитна сесия се извършваше дезинфекция на работните места. Общия брой на изпитани лица за придобиване/потвърждаване на правоспособност в ИАМА през 2021 г. е 4 263 (за 2020 г. – 3196; за 2019 г. – 3755, за 2018 г. – 3 942), като от тях 1 576 са за придобиване на правоспособност; 212 са за потвърждаване на правоспособност и 1 576 са изпитани за придобиване на правоспособност „Водач на кораб до 40 БТ на море/малък кораб по р. Дунав“ и „Шкипер на кораб за спорт и развлечение“. През изминалата година се наблюдава увеличаване на броя на изпитаните лица, в сравнение с предходния отчетен период, като въведената възможност през 2020 г. за електронното й заявяване се използва активно от кандидатите за придобиване на правоспособност. Предоставената възможност документите да се подават във всички ЦАО на агенцията значително намалява административната тежест е в улеснение на гражданите. Във всяка дирекция се обявяват ежемесечно минимум по две дати за изпити, като при необходимост се създават извънредни сесии. Увеличеният брой на изпитаните кандидати за придобиване на правоспособности в сравнение с предходната година в голяма степен се дължи на това, че през 2021 г. провеждането на изпитите не бе преустановявано във връзка с въвежданите ограничения от

здравните власти, свързани с динамичните условия в развитието на заболеваемостта с COVID-19.

Електронната система за провеждане на изпити, която е внедрен в ИАМА работи стабилно, а морските лица отчитат използването ѝ като изключително удобен метод. За улеснение на кандидатите е разработена демо версия с въпроси, публикувана и публично достъпна на електронната страница на агенцията. На нея кандидатите за придобиване на правоспособност имат възможност да се запознаят и тестват начина на изпитване. Разпределението на изпитаните лица през отчетният период е както следва:

фиг. 13

При провеждането на изпитите на кандидатите са предоставяни анкетни карти за качеството на проведената изпитна сесия. През 2021 г. са попълнени са общо 272 анкетни карти (за 2020 г. – 272; за 2019 г. – 349).

От направените анализи на попълнените анкетни карти се забелязва, че морските лица получават информация за изпитите основно чрез електронната страницата на агенцията, като наличната информация е оценена, като достатъчна, а възможността да се подават документи във всички центрове за административно обслужване на агенцията, както и чрез електронната платформа за заявяване на административни услуги значително улеснява участието им в провежданите изпитни сесии. Морските лица считат, че изпитването чрез електронната система за провеждане на изпити за придобиване на правоспособност е улеснение, обхваща актуална материя, създадена е добра организация за провеждане на изпитите и изразяват задоволство, че изпитните въпроси са актуални. Създадената организация за провеждането на изпитите ги удовлетворява и отношението на служителите е вежливо и любезно. Указанията преди стартирането на изпитите, както и встъпителния инструктаж за работа с компютърната система са оценени като изчерпателни и достатъчни. По отношение дължимата такса за провеждане на изпит анкетираните са на мнение, че е нормална и достъпна. В анкетните карти за провеждането на изпитите са включени въпроси, свързани с корупционните практики в агенцията. От информацията в попълнените през 2021 г. анкетни карти кандидати са отбелязали, че не са ставали свидетели на такива в агенцията. В подкрепа на това следва да се отбележи, че както през 2020 г., така също и през 2021 г. няма подавани жалби от заинтересованите лица, свързани с корупционните практики.

През отчетната година има подадени жалби от морските лица, както по отношение на резултатите от положения изпит, така също и свързани с отказите за допускане до изпит.

Подадените жалби се разглеждат в установените нормативни срокове, резултатите от извършените проверки и изготвените отговори се предоставят на жалбоподателите. Едновременно с това документите се прилагат към електронно досие на морското лице, като по този начин се осигурява достъп до информацията на всички служители от направление „Квалификация и регистрация на морските лица“.

2.4. Проверки и независима оценка на морските учебни заведения и центрове

Съгласно изискванията на Наредба № 6 за компетентност на морските лица, учебните заведения и центрове провеждат обучения само по одобрени от агенцията програми и курсове и в одобрени за тази цел кабинети. ИАМА осъществява непрекъснат контрол на учебния процес в одобрените учебни заведения, центрове за повишаване на професионално обучение и квалификация, както и на физическите и юридически лица, регистрирани по Търговския закон и получили одобрение. Плановите проверки се извършват по предварително одобрен от изпълнителния директор график, като за 2021 г бе планирано да се извършат 39 проверки (за 2020 г. – 41; за 2019 г. - 37). През отчетният период в изпълнение на графика са извършени 31 планови проверки, като причината за неизпълнението на графика е свързана с въведените противоепидемични мерки и усложнената пандемична обстановка в страната в края на календарната година. Във връзка със спазването на заповедите на министъра на здравеопазването бяха издадени съответните разпореждания и заповеди изпълнителния директор от ИАМА за временното преустановяване на извършването на плановите проверки.

За спазване на изискванията при провеждането на учебните процеси, служители от агенцията през годината извършиха общо 1629 извънредни проверки на учебния процес (за 2020 г. – 1 629; за 2019 г. - 858). За резултатите от всички извършени проверки са съставени необходимите протоколи в съответствие с изискванията на ПК 06-02 „ Оценка на учебни заведения и центрове за допускане да извършват обучение и квалификация и контрол върху дейността им“. Независимо от ограниченията, наложени от епидемичната обстановка, броят проведени курсове е по-голям, отколкото през 2020 г., поради големия брой дистанционно проведени курсове и по-малкото време прекарано в условията на пълен “Lock down”, относно присъственото обучение.

В резултат на проверките бяха:

- отстранени 76 участници в курсове, поради отсъствия повече от 10% от общото времетраене на съответния курс. По-голямата част от отстранените курсисти са от проведени курсове от ВВМУ със студенти;

- установени 3 нарушения по отношение на воденето на записи, относно присъствието на обучаемите, както и на другите изисквания на одобрените програми и правила, установени с Наредба № 6 (2020 г. – 5, 2019 г. – 17, 2018 г. – 9, 2017 г. – 14, 2016 г. – 19). Две нарушения са допуснати от ВВМУ „Никола Й. Вапцаров” – едно по отношение воденото на записи, относно присъствието на курсистите и едно по отношение спазването на предварително обявеното разписание за провеждане на курса и промяна на зала, без да е уведомена за това ДМА - Варна. Учебен център „АДС – морски център” също е допуснал едно нарушения по отношение воденото на записи относно присъствието на курсистите. Във връзка с допуснато нарушение по отношение воденото на записи, относно присъствието на курсистите е издаден един АУАН, съгласно АПК. Констатирани бяха и 12 случая на пропуски при документирането на процеса по провеждане на курсове за специална и допълнителна подготовка: от ВВМУ „Никола Й. Вапцаров” шест случая и от БМКЦ и ВМГ – по три случая.

През 2021 г. бяха извършени 3 планови проверки на учебни заведения и центрове: Медицински университет - Варна по отношение провеждането на курсове за придобиване на правоспособност „Водач на кораб до 40 БТ“ и на „ЮБМОЦ“ гр. Бургас и „Морска мечта” гр. Бургас. При извършване на плановите проверки не са констатирани несъответствия със съответната нормативна база.

2.5. Професионално образование, обучение и квалификация на морските лица.

Образованието, обучението и квалификацията на морските лица за морско и речно корабоплаване се извършва при спазване на стандартите, нормите и препоръките, посочени в Конвенция STCW, Директива 2008/106/ЕО, спазване правото на Европейския съюз, препоръките на Икономическата комисия за Европа на ООН към формите и методическото осигуряване на образованието и обучението на моряците.

През 2021 г. след проверка, коригиране и съгласуване са одобрени 82 курса и 35 учебни програми (за 2020 г. – 296; за 2019 г. – 138, за 2018 г. – 179). Разработени и утвърдени са Национален стандарт за провеждане на обучение „Елементарна първа помощ“; Национален стандарт за провеждане на обучение в курс „Обща подготовка за капитани, офицери, изпълнителски и друг личен състав на кораби, предмет на Кодекса IGF“ и Национален стандарт за провеждане на обучение в курс „ Подготовка по разширена програма за работа на кораби предмет на Кодекса IGF“. Въвеждането на стандартите за обучение на кораби, предмет на Кодекса IGF открива допълнителни възможности за учебните заведения и българските морски лица за работа на кораби, използващи втечнен природен газ като гориво, които се утвърждават в корабоплаването. Отговорни служители актуализират и поддържат списък на учебните заведения, центровете за професионално обучение и квалификация, физическите и юридически лица, регистрирани по Търговския закон, получили одобрение от ИАМА за провеждане на подготвителни курсове, който е обявен на електронната страница на агенцията и е публично достъпен за всички заинтересовани лица.

През месец ноември 2021 г. в ИАМА бе извършена независима оценка на системата за сертифициране, обучение и квалификация, медицинско освидетелстване и провеждане на изпити на морски лица на Република България в съответствие с Правило I/8 на Приложението на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстването на моряците, 1978г., както е изменена и допълнена и бе извършен и преглед на имплементирането и прилагането на последните изменения на Конвенция STCW в националното законодателство.

Независимата оценка бе извършена под формата на одит, с водещ одитор проф. Дамир Зец, гражданин на Република Хърватска, г-жа Силвия Гочева, одитор в Параходство „Български морски флот“ ЕАД и г-н Деян Георгиев, служител в "Старгейт Маритайм" ЕООД. В хода на одита бе проверено изпълнението на изискванията по отношение образованието, квалификацията и провеждането на изпитите за морски лица, както в ИАМА, така също и във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ и „Български морски квалификационен център“ ЕАД.

. Проверки и оценка за съответствие на медицински заведения с Наредба № Н-11 за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България

През 2021 г. във връзка с изпълнение на мярка № 85 от Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, служители в агенцията изготвиха проект за изменение и допълнение на Наредба № Н-11 от 30 април 2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България. С проекта за изменение са въведени изискванията на Делегирана Директива (ЕС) 2020/12 на Комисията от 2 август 2019 г. за допълване на Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартите за компетентности и съответни знания и умения, за практическите изпити, за одобряването на тренажори и за здравословна годност.

През 2021 г. беше извършена 1 първоначална проверка за оценка на съответствие на лечебни заведения с Наредба № Н-11 за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България. Заявление за извършване на проверката е подадено от ДКЦ „Света Марина“ ЕООД гр. Варна. При извършената проверка, комисията не е констатирала несъответствия с нормативната база.

В съответствие с нормативните изисквания в агенцията се поддържа и актуален списък на лекарите, които удостоверяват медицинската годност на морските лица, като списъка се поддържа на български и английски език и е публично достъпен. Към Регистъра

на одобрените лечебни заведения през годината е добавен „Диагностично-консултативен център Света Марина“ ЕООД (същият е бил заличен през 2020 г. по заявяване от неговия управител). За 2021 г. има одобрени и вписани 21 лечебни заведения, които имат право да извършват прегледи и да дават медицински заключения за здравословната годност на морските лица.

През отчетният период е подаден един сигнал за извършено нарушение от страна на ДКЦ „Еквита“ ООД гр. Варна. При извършената проверка на място инспекторите не са установили несъответствия с нормативната база.

. Споразумения с чужди администрации за признаване на свидетелства за правоспособност.

В съответствие с изискванията на Конвенцията и във връзка с конкретни предложения за работа на български моряци на кораби, плаващи под чуждо знаме има подписани споразумения с 33 държави. През 2021 г. няма подписани нови споразумения.

През годината продължиха преговорите с Ислямска Република Иран за финализиране на проект на Меморандум за взаимно признаване на свидетелствата за правоспособност на морските лица съгласно правила I/10 на Международната Конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците 1978, както е изменена (Конвенция STCW) и проект на Меморандум за взаимно признаване на свидетелствата за правоспособност на морските лица в крайбрежно плаване съгласно правило I/3 на Конвенция

. Потвърждаване автентичността на издадени от ИАМА документи

По искане на чужди корабопритежатели, менинг-агенти и администрации са извършени проверки и са изпратени отговори за автентичност на издадени от ИАМА документи на 1 797 български морски лица (за 2020 г. – 1293; за 2019 г. – 1312, за 2018 г. – 1 645). През отчетната година няма забавяне на отговорите за потвърждаване на автентичността, а също така няма и оплаквания от чужди администрации и юридически лица в тази връзка. Увеличаване на броя на получените искания за потвърждаването на автентичността на документите на морските лица е свързано с общата тенденция в световен мащаб на увеличения брой смени на екипажите на кораби след 2020 г., когато бе констатирано безпрецедентно задържане и отлагане на смените в резултат на наложените пандемични рестрикции в редица държави.

В резултат на всички извършени дейности, свързани с административното обслужване на морските лица, през 2021 г. в ИАМА има констатирана една незаконна практика (за 2020 г. - 8), установена от служителите в ДМА-Варна. Намаляването на броя на незаконните практики в голяма степен се свързва с установената в международен план практика за проверка на валидността и автентичността на свидетелствата за правоспособност и свидетелствата за професионална компетентност на морските лица, което води до намаляване на броя на манипулиране на съдържанието на използваните бланки/ценни образци. Засиленият контрол на служителите, работещи по направление „Квалификация и регистрация на морски лица“ на практика пресича опитите за манипулиране или вписване на неверни данни в моряшките книжки, записки за проведен плавателен стаж, дневници за практическа подготовка. Регистрираният случай на незаконна практика е установен от служителите в ДМА-Варна при проверка на представен дневник за практическа подготовка във връзка с допускането до изпит. При проверката служителите са установили манипулиране на съдържанието на попълваната информация, дневника е иззет като доказателство и предаден на икономическа полиция за предприемане на действия.

През 2021 г. в ДРН-Русе е постъпило уведомление за прекратено производство по преписка за незаконна практика от 2009 г. Преписката е прекратена по давност. Дългите процесуални срокове са основна причина част от производствата да бъдат прекратявани от страна на разследващите органи поради изтичане на давностния срок.

През 2021 са издадени 17 отказа на заявени административни услуги от морски лица (за 2020 г. - 31). Във връзка с постановените откази са подадени 6 жалби. Всички жалби са разгледани, извършени са проверки и жалбоподателите са информирани за резултатите.

3. В областта „Контрол на корабите в пристанищата" са извършени следните дейности:

3.1. Контрол на чуждите кораби в българските пристанища (ДПК) и налагане на забрани за отплаване в случаите, предвидени в закона.

Във връзка с дейността по държавен пристанищен контрол ДМА – Бургас и ДМА – Варна извършват проверки на чужди кораби, посещаващи българските пристанища и при констатиране на несъответствия предприемат предвидените мерки, съгласно международните актове за държавен пристанищен контрол. ДПК в гореспоменатите дирекции се извършва от инспектори, съгласно Резолюция А.1138(31) на Международната морска организация и Наредба № 12 за прегледите по реда на държавния пристанищен контрол. Задълженията на България, произтичащи от Директива 2009/16 ЕС и PMoU, са да извърши проверки общо на 259 кораба с приоритети I и II през 2021 г. (за 2020 г. – 251; за 2019 г. -247 кораба). Реално проверените кораби в Бургас и Варна са общо 304 (за 2020 г. - 320).

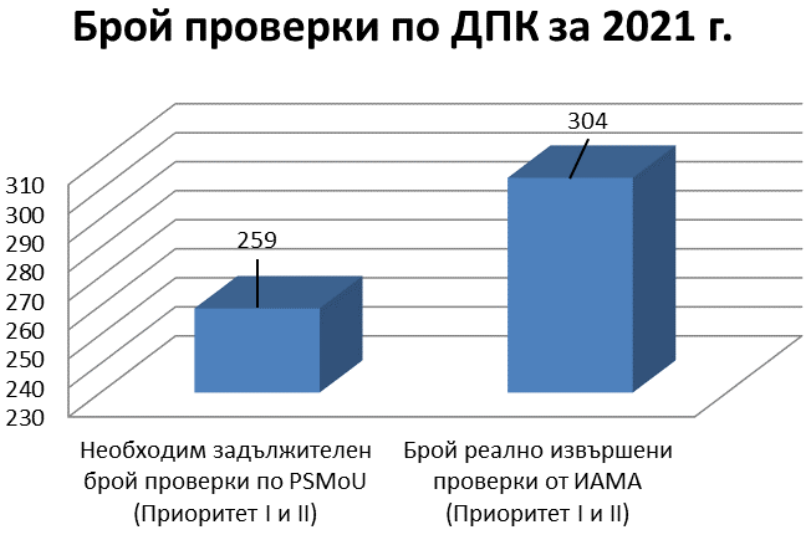

Фиг.14

Съгласно регламентациите на Новия инспекционен режим (НИР) и Директивата, всяка страна – членка може да пропусне да инспектира до 5% от корабите с Приоритет I и висок рисков профил, както и до 10 % от корабите с Приоритет I и рисков профил различен от висок.

По първия показател ИАМА няма пропусната инспекция, което съставлява 0%, а по втория – 36, което съставлява 7,52 %. Важно е да се отбележи, че през 2021 г., поради големият брой кораби с Приоритет I – 479 акостирали в българските пристанища, ИАМА има право да пропусне до 30% от корабите с Приоритет I, независимо от рисковия профил. И през 2021 г. пандемията от COVID-19 продължи да се отразява негативно на корабоплаването и на инспекциите по ДПК.

За България инспекциите на ДПК бяха на нормално ниво при спазване на заповедите на здравния Министър и здравните власти. От ПМ беше удължено действието на циркуляр 99 до 31.03.2021 г. за временните мерки за обучението на инспекторите по ДПК. Много кораби подлежащи на инспекция не бяха проверени независимо от рисковия фактор, но не се

брояха за пропуснати, защото представляваха опасност за заразяване на инспекторите с COVID-19, за България – 157 пропуснати кораба.

От 01.09.2021 г. до 30.11.2021г. бе проведена концентрирана кампания за Устойчивостта на корабите (Ship's Stability in general). В рамките на кампанията бяха проверени 33 кораба в Бургас и 28 кораба във Варна като няма задържани кораби.

През 2021 г. концентрираната кампания (CIC) за страните членки на Парижкия, Черноморския и Токийските меморандуми беше отменена поради пандемията COVID-19.

За отчетният период са извършени проверки както следва:

- в пристанище Бургас - общо 151 проверки на кораби (за 2020 г. – 159; за 2019 г. – 183, за 2018г. са били 184). Задържаните кораби за периода са 2 (за 2020 г. – 5; 2019 г. – 9, за 2018 г. – 10).

- в пристанище Варна - общо 153 проверки на кораби с приоритет I и II (за 2020 г. – 160; за 2019 г. – 146, за 2018 г. - 146), като са констатирани 457 забележки (за 2020 г. - 357). Задържани са 4 кораба (за 2020 г. – 2 задържани кораба).

През 2021 г. от извършени инспекции по реда на държавния пристанищен контрол е баниран един кораб и е отменена забрана за посещение на един (за 2020 г. – 0; за 2019 г. 0, за 2018 г. – 0). Извършените 2 инспекции на ро-ро пътническите кораби и високоскоростните пътнически плавателни съдове по редовна линия между българско пристанище и пристанище в държава, която не е член на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, плаващи под българско знаме в съответствие с Глава четвърта от Наредба 11.

Във връзка с необходимостта от изпълнение на поставените цели, постоянно се повишава квалификацията на заетите с дейността инспектори, чрез активно участие в национални и международни форуми, уебинари, семинари и работни срещи организирани от Администрацията, PMoU по държавен пристанищен контрол и ЕАМБ.

Съгласно изискванията на „Наредба № 12 за проверките по реда на държавния пристанищен контрол", Раздел XV - Предоставяне на данни и обмен на информация, ежемесечно се обработват данните за индивидуалните кораби, посетили български пристанища или места за заставане на котва, като за всеки кораб се посочват неговият ИМО номер, датата на пристигането му и пристанището. Всяко конкретно посещение се въвежда в информационната система на BS MoU, но поради необходимостта от технологично време за обработка, информацията се въвежда и отчита през следващия месец. Броят индивидуални кораби, посетили района на пристанище Варна и Бургас през 2021 г. е 1 268 кораба (за 2020 г. – 1387; за 2019 г. – 1284, за 2018 г. – 1 221), като от тях 625 са посетили пристанище Бургас и 643 пристанище Варна. Наблюдава се леко намаляване на броя индивидуални кораби, посетили двете пристанища през 2021 г. Продължава наблюдението и контрола върху всички кораби пристигащи и отплаващи от Българските морски пристанища за спазване от тяхна страна своевременно подаване на 24 и /или 72 часов уведомление (нотис), както и коректното предоставяне на изискуемата по националното и европейско право информацията при пристигане. Дежурните инспектори упражняват този контрол чрез информационните системите Thetis и Национален център за електронен документооборот в морския транспорт. При липсваща или некоректно подадена информация в тези системи дежурните инспектори комуникират с отговорните лица и изискват допълване или корекция на данните.

В последните дни на април – началото на май един плавателен съд е поискал убежище в Пристанище – Бургас. Накратко случаят е следният:

На 23.04.2021 г., от капитана на м/к „Jord", IMO – 9123805 плаващ под флага на Панама постъпва искане за даване на убежище в пристанище Бургас, поради нагряване на товара в хамбар 3 и опасност от възникване на пожар. Товарът на борда на кораба е слънчогледов шрот. Директорът на ДМА-Бургас, в качеството на капитан на пристанището, провежда работна среща с представители на гранична полиция, служба „ПБСН" на Пристанище – Бургас, директорът на БМФ-Порт Бургас и корабният агент, след което дава

разрешение за акостиране на кораба. На 23.04.2021г 12:55 м/к „Jord“ застава на котва в Бургаски залив в района на 5-та котвена стоянка.

Екипажът на дежурния катер на ДМА Бургас и 1 инспектор от дирекцията, извършват оглед на кораба на котва и установяват, че е в добро мореходно състояние и не се наблюдават видими следи и признаци на пожар, но има повишена температура в предната част на хамбар 3. Корабът е с работещи главни и спомагателни машини и механизми. На 27.04.2021 г., 09:53 м/к „Jord“, с помощта на двама пилоти и буксири, акостира на 33-то корабно място в Бургас Изток. Екип на пожарната е на място в готовност при възникване на пожар. Източник на огъня е забравено осветително тяло с кабел. След затваряне на хамбара, ограничаване на достъпа на кислород и последвало пускане на CO2 - огънят е потушен. Обгорелият товар е разтоварен. На 01.05.2021 г. в 13:15 часа м/к „Jord“ отплава безопасно от пристанище Бургас.

Анализираните данни са съизмерими с осреднените такива на ПМ, като разлика се наблюдава при несъответствията за задържаните кораби. Това се дължи както на състоянието на инспектираните кораби и намаляването на под стандартните кораби акостиращи в пристанищата на България, така и на професионалната преценка на инспектора/рите извършващи инспекцията относно броя и сериозността на откритите несъответствия записани в рапорта при спазване на ИМО Resolution A.1138(31) за процедурите по ДПК и процедурите на ПМ, европейското и национално законодателство. Освен това се забелязва тенденция, че преди да се вземе решение да задържи кораб инспектора/рите по ДПК, предпочитат да открият по-голям брой несъответствия за задържане, с което обжалването на несъответствията за задържане и отменяне на заповедта за задържане става по-трудно.

За по-добро хармонизиране на проверките по ПМ, както и за повишаване на квалификацията и професионалното израстване инспекторите по ДПК се насърчават да опресняват знанията си по процедурите на ПМ, да се обучават чрез завършване на новите модули от дистанционно обучение (DLP), процедурите на Парижкия меморандум, годишната концентрирана инспекционна програма, основните инструменти на ДПК както и да участват в дистанционните курсове на EMCA и ПМ. През 2021 г. беше актуализирана процедурата ПК 07-02, като са хармонизирани дейностите на сектор ПЕК във връзка с последните изменения на ИМО Resolution A.1138(31) за процедурите по ДПК, Наредба № 11, Наредба № 12 както и промени в процедурите на ПМ. Измененията на инструменти в областта на поднаправление PSC като резолюции и циркуляри на MSC и на Асамблеята на ИМО се следят и своевременно се докладват до ръководството на ИАМА чрез подготвяне на регулярни доклади от координатора по ДПК в изпълнение на заповед № ЧР-3-71/29.04.2020 г. на ИД на ИАМА.

Държавният пристанищен контрол в България като цяло е в съответствие и има капацитет да изпълнява изискванията на ИМО III CODE и директивата на Европейския съюз приложена в националното законодателство с Наредба 12.

В ИАМА е извършена ежегодна оценка на дейността по направление PS, с оглед прилагане на раздел IX. „Задължения и отговорности на държавата на пристанището“ на Стратегията за безопасност на корабоплаването и опазването на околната среда от замърсяване от кораби. В изготвената оценка са анализирани данните от извършените проверки на кораби по линия на държавния пристанищен и екологичен контрол. По линия на държавния пристанищен контрол са извършени 304 проверки на кораби с общ тонаж 2 777 156. Задържани са 6 кораба . Установени са несъответствия с международните норми при проверките общо 187, а общия брой установени несъответствия е 869. Най-голям дял имат несъответствията свързани с прилагането на Морската трудова конвенция (20 %), в областта на безопасност на корабоплаването (16,5:%), пожарната безопасност (10,4%), корабни документи (9,2%), водонепроницаемост (6.6%) и аварийни системи (4,7%).

Анализът на проверките по линия на държавния пристанищен контрол показва съизмерими стойности с осреднените такива на проверките по Парижкия меморандум. През изтеклата година не са подавани жалби от страна на капитаните или

корабособствениците за извършени неправомерно прегледи, което е показател за професионализма на служителите.

През 2021 г. не са констатирани произшествия с български кораби.

Дейността на служителите от отдел Контрол на корабоплаването относно контрола на корабите в пристанищата под юрисдикцията на ДРН – Русе и Лом през 2021 г. беше съсредоточена в три основни направления:

- Контрол за спазването на общите законови изисквания отнасящи се към всички кораби плаващи и престояващи в пристанищните акватории.
- Контрол съгласно двустранното Споразумение между ИАМА и Румънската морска администрация, относно проверките на плавателни съдове по вътрешните водни пътища в българо-румънския участък на река Дунав отнасящо се към корабите плаващи под чуждо знаме.
- Контрол на условията и изискванията за безопасност при обслужване на пътници, обработка на товари, бункеровка и безопасен престой на кораби разположени в районите на котвени стоянки, водни обекти, понтони и корабни места.

В тази връзка бяха извършени 26 проверки по Правилата за речния надзор по Дунава (през 2020 г. – 13; през 2019 г. - 65). Проверени са 131 кораба по клаузите на споразумението (през 2020 г. – 53; през 2019 г. - 135), като при 13 кораба са констатирани нередности, които са отстранени до отплаването на съответните кораби.

Най-честите нарушения констатирани при тези проверки са: нечетливи марки и скали за газенето, липса на отчетни форми за работното време и почивките на членовете на екипажа; липса на годни противопожарни или спасителни средства; радиосредства с несъответствия в излъчването; нередовно водене на служебни книжки; корабния дневник или дневника за отработени масла; липсваща маркировка на съдовете за разделно събиране на отпадъци; липсващи сертификати; липса на контрастно оцветяване на краищата на стъпала на трапове, горната част на кнехтове, леерно ограждане на комингси и палубни проходи.

През 2021 г. пристанищата от района на ДРН – Русе и ДРН – Лом са посетени от значителен брой самоходни и несамоходни плавателни съдове, на които при оформяне на пристигането и отплаването е извършвана проверка на корабните документи. През отчетният период в района на двете пристанища са извършени общо 12 792 входни и 12 736 изходни контроли на плавателни съдове (съответно за 2020 г. – 9 618 и 9 596; за 2019 г. – 10 772 и 10 738; за 2018 – 9 167 и 10 241), като пристигналите от задгранично плаване кораби за 2021 г. са 11 729 (за 2020 г. – 8 811; за 2019 г. – 9 507, за 2018 – 9 167), а отплавалите в задгранично плаване кораби за 2021 г. са 11 722 (за 2020 г. – 8 793; за 2019 г. – 9 545, за 2018 г.– 9 169).

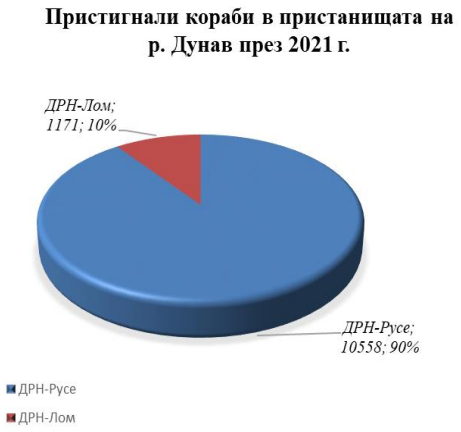

Фиг.15

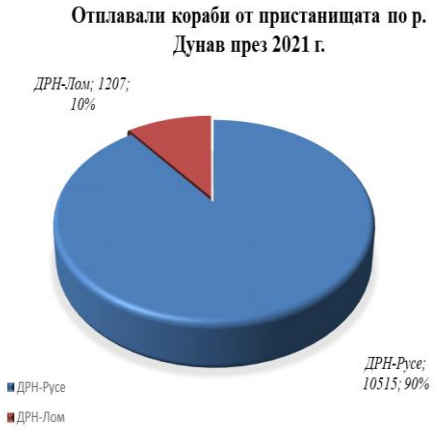

Фиг.16

Броят на корабите под български флаг пристигнали и отплавали в задгранично плаване през годината е съответно 3 899 и 3 917 броя (през 2020 г. – 3 800 и 3 817; през 2019 г. – 2 662 и 2 746), като на фигури 15 и 16 е изобразено разпределението им.

За 2021 г. пристигналите в крайбрежно плаване кораби под български флаг са 789 кораба (за 2020 г. 696; за 2019 г. - 648, за 2018 г. – 1 319), като съответно отплавалите в крайбрежно плаване кораби са 755 (за 2020 г. – 690; за 2019 г. – 586, за 2018 г. - 1 072).

През годината заминалите кораби в задгранично плаване са 11 722, като от тях 3 917 са под български флаг, а 7 805 под чужд. За сравнение през 2020 г. заминалите в задгранично плаване кораби са 8 793, като от тях 3 127 са под български флаг и 5 666 под чужд флаг.

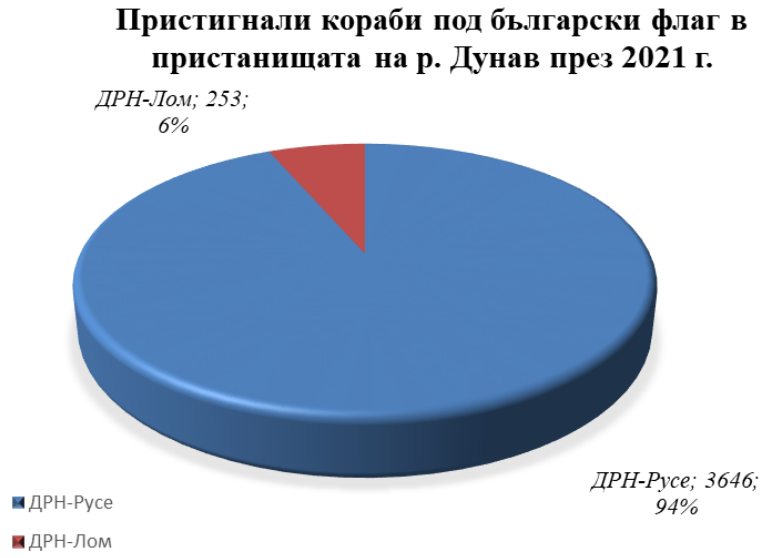

Фиг. 17

фиг. 18

Отбелязани са 229 посещения на туристически кораби с кабини в пристанища Русе, Свищов и Никопол, като Силистра и Тутракан не са били посещавани през годината(22 – 2020г.; за 2019 г. – 755, за 2018 г. – 578). Броят им е десет пъти по-голям от предходната 2020 г., но е два пъти по малък от 2019 г., тоест наблюдава се несигурно възраждане на круизния туризъм, въпреки епидемичната обстановка. Обработени са общо 22 900 пътника (2 215 – 2020 г.) от пътнически кораби с кабини и 37 554 пътника от фериботните линии Никопол - Турну Мъгуреле, Свищов – Зимнич и Силистра - Кълъраш (20759 - 2020 г.).

Самоходните кораби, включително фериботи и пътнически кораби с кабини, посетили пристанищата попадащи под териториалната компетентност на ДРН – Русе през 2021 г. са 9 169 (6353 – 2020 г.). Посещенията на самоходни кораби съставляват 80% (76 % - 2020 г.) отнесени към общия брой корабни посещения.

В резултат на извършените контролни дейности от служителите в ДРН-Русе и ДРН-Лом е съставен един Акт за установяване на административно нарушение и 51 фиша за маловажните случаи на нарушения по смисъла на чл. 383 от Кодекса на търговското корабоплаване (през 2020 г. - 25). На основание чл. 363 от КТК е наложена принудителна административна мярка за задържане на 5 кораба (през 2020 г. - 2). Във връзка с контрола на корабоплаването през годината в отговорния район на ДРН-Лом има една забрана за корабоплаването за ограничен период на 11.09.2021 г. и 12.09.2021 г., във връзка с провеждането на Финален кръг на Републиканско първенство по водомоторен спорт.

По време на престоя на корабите в пристанищата е осъществяван необходимия контрол върху тяхното разположение по котвени стоянки и понтони, както и проверки по спазване на Правилата за плаване по река Дунав. Извършени са 26 обиколки на акваториите на пристанищата с патрулните катери на агенцията (за 2020 г. – 13; за 2019 г. - 23), при които са съставени актуални скици на разположението на корабите и е наредено маневрирането на корабите разположени извън границите на котвените стоянки.

През отчетният период са извършени са 9 проверки на навигационната обстановка (за 2020 г. – 9; за 2019 г. - 29) и 756 периодични проверки на чистотата на акваторията в отговорния участък на ДРН Русе и ДРН Лом (за 2020 г. - 816). От тях за ДРН Русе – 514, а за ДРН Лом – 242. През годината при необходимост и при заявка от заинтересовани лица са публикувани общо 141„Известия до корабоводителите”, свързани с промяна на режима на корабоплаване, удълбочителни и спортни мероприятия (за 2020 г. – 122; за 2019 г. - 113).

Извършена е подготовка за текущия зимен сезон. Съгласувани са инструкциите за зимуване на корабите с пристанищните оператори и корабопритежатели. Представени са планове за зимна подготовка от операторите на кораби и пристанища.

3.2. Контрол на товарните операции и заверки на товарни планове

За отчетния период са заверени 646 товарни плана на морски кораби (за 2020 г. – 699; за 2019 г. – 860), като 249 са заверени от служителите в ДМА-Бургас и 397 от служителите в ДМА-Варна. Обработената информация, във връзка със заверените товарни планове за опасни товари, се въвежда в информационната система SafeSeaNet. От заверените товарни планове в ДМА- Варна 208 са за насипни товари и 189 за опасни товари. По искане на корабопритежателите са одобрени 3 плана за буксировка. При отплаване на кораб с транзитен опасен товар, агентът го декларира на дежурния оператор от Системата за управление на трафика, който въвежда информацията в системата SafeSeaNet.

През 2021 г., поради извънредната епидемиологична обстановка, както и въведените мерки във връзка с COVID-19 отново се наблюдава тенденция към намаляване на броя заверени товарни планове сравнено с предходни години.

На много добро ниво е контролът, който се осъществява върху транзитното движение на корабите, превозващи опасни товари. Тези кораби се проследяват по целия маршрут на

движение в отговорния район на дирекциите и се води статистика по пристанища за техния брой.

Засилен е и контролът на товарните операции в пристанищата по река Дунав, като е съсредоточен основно върху корабите, превозващи опасни товари. Претоварната дейност на опасни товари се осъществява основно в пристанище Русе, където се експлоатират три терминала за нефтопродукти и един за газ. Засилен е контролът при извършването на операции по снабдяването на кораби с гориво и смазочни материали (бункероване), по схема кораб-автоцистерна и кораб-кораб, с цел недопускане замърсяване на околната среда с нефтопродукти. През 2021 г. в отговорния район на дирекцията са извършени 1 215 бункеровки (за 2020 г. – 758; за 2019 г. – 751, за 2018 – 676) на кораби с гориво и смазочни материали.

През годината в пристанище Русе са обработени общо 270 кораба с опасни товари (за 2020 г. – 222; за 2019 г. - 324; за 2018 г. - 232), включително товарене и разтоварване на дизелови горива, масла, мазут, битум, бензин и петролен газ (LPG). От тях самоходни са 190, а несамоходните от тях са 80 кораба.

В резултат на извършените контролни дейности, служители в дирекцията са съставили един Акт за установяване на административно нарушение и 10 фиша за маловажни случаи на нарушения по смисъла на чл. 383 от КТК. На основание чл. 363 от КТК е наложена принудителна административна мярка за задържане на 3 кораба до отстраняване на причините, предизвикали задържането.

През 2021 г. в отговорният район на ДРН-Русе се наблюдава възстановяване на интензитета от корабопосещенията за корабите от търговското корабоплаване на нива от 2018 г. и 2019 г., а посещенията на круизните кораби е все още слабо. Запазва се тенденцията за увеличаване на дела на несамоходните кораби, посещаващи пристанищата Сомовит, Никопол, Белене, Свищов, Русе, Тутракан и Силистра. И през отчетният период делът на самоходните кораби, посетили пристанищата по река Дунав отбелязва нарастване спрямо предходната година с около 4%. В резултат на извършените своевременни контролни дейности е намалял броят на корабите, при които са констатирани нередности, както и не са допуснати произшествия при товарните операции с опасни товари.

4. В областта „Контрол на корабоплаването в териториални води и по корабоплавателен път” са извършени следните дейности

От хидрометеорологична гледна точка 2021 г. се характеризира със сравнително добри характеристики за корабоплаване. За годината са отбелязани 87 дни с обявени прагови участъци, тоест с дълбочини на праговете по-малки или равни на 25 дм., (през 2020 г. – 47 дни; през 2019 г. - 99 дни). За водомерна станция Русе най-ниско водно ниво през годината е отбелязано на 06.11 и 11.11.2021 година, като то е Рс - 6 см. Най-висок е бил водния стоеж на 19.02.2021 година Рс + 592 см. През отчетният период нямаше активен ледоход и пълно замръзване на водната повърхност в участъка.

Установени са общо 38 засядания на кораби (за 2020 г. – 22; за 2019 г. – 42, за 2018 г.- 59), като 10 от тях са в границите на фарватера (за 2020 г. – 7; за 2019 г. – 15; за 2018 – 19). Общата сума на часове, през които фарватера е бил частично непроходим или затворен е 54 часа (през 2020 г. – 51; през 2019 г. – 83 часа).

При един от случаите на засядане, водачът е нарушил ограниченията за преминаване, наложени от капитана на пристанището. Уведомявана е ИА „Проучване и поддържане на река Дунав”(ИАППД) за преместени плаващи навигационни знаци или неадекватно ограждане на появили се нови участъци от реката с малка дълбочина.

Критичен за корабоплаването остава праговият участък от км 563,000 до км 565.000 на р. Дунав (о-в Белене), в който през годината заседнаха 12 кораба (7 – 2020 г.; 16 – 2019 г.), от тях 6 (4- 2020 г.) във фарватера.

Регулиране на корабоплаването в този район е най-честата причина за плаванията на патрулните катери на ИАМА.

Заявени са 21 рапорта и акта за аварирали навигационни знаци от страна на ИА „Проучване и поддържане на река Дунав" (за 2020 г. – 36; за 2019 г. – 59).

В контролирания от дирекцията район е заявен един авариен случай, при който не са нарушавани правилата за плаване, не е настъпило замърсяване и последствията от аварията не са напускали кораба, което е причината да не бъде разследван.

Основен проблем остава засяданията на кораби във фарватера. Въпреки издадените своевременно „*Известия до корабоводителите*" с наложените в тях ограничения в газенето и габаритите на съставите и корабоплавателния път, водачите на кораби продължават умишлено или неволно да нарушават движението на трафика в праговите участъци.

Основните причините са: надценяване на техническите характеристики на кораба които управляват, загуба на концентрация при преминаването през критичния участък, слаба професионална подготовка и неспазване на издадените разпореждания.

Присъствието на катер на ИАМА в критичния участък, дисциплинира водачите на кораби за периода през които е там, в следствие на което няма констатирани засядания в праговия участък през времето на контролиране с катера. В следствие на тези плавания и своевременните указания давани от служителите в представителства Силистра, Свищов и Русе е осигурено безопасно преминаване на корабите през критичните райони, като не са допуснати нарушаване на графика или засядания на пасажерски кораби.

5. В областта „Контрол и опазване на морската и речната среда от замърсяване" са извършени следните дейности:

5.1. Извършени дейности на море:

През 2021 г. инспекторите от ДМА-Варна и ДМА-Бургас са упражнявали контрол за предотвратяване замърсяването на морската среда и въздуха от кораби чрез осъществяване на: проверки по реда на държавния екологичен контрол на морското корабоплаване (ПК 09-01 от СУК на ИАМА), контролни визуални огледи на акваториите (ПК 09-01), проверки по сигнали за замърсяване на морската среда, вкл. по такива, получени чрез европейската система за сателитен мониторинг на нефтеното замърсяване CleanSeaNet (ПК 09-04), документални проверки и пробоотбор от корабни горива за установяване съответствието им с националните изисквания за качество по показател съдържание на сяра (ПК 09-07), както и входящ и изходящ контрол чрез Националния център за електронен документооборот в морския транспорт (НЦЕДМТ) на корабите, посетили пристанища в отговорния район на ДМА – Варна (ПК 07-01). Проверките по линия на „Екологичен контрол" включват проверки на кораби за съответствие с изискванията на Международната конвенция за предотвратяване замърсяването от кораби, както е изменена с Протоколи от 1978 и 1999 г. , както и с изискванията на европейското и национално законодателство. В обхвата на проверките попадат всички български и чуждестранни кораби, посещаващи български пристанища.

През отчетната година бе осъществен ефективен контрол на корабите за съответствие с българските, европейските и международните нормативни изисквания за предотвратяване замърсяването на морската среда и въздуха. По реда на държавния екологичен контрол (ДЕК) през 2021 г. бяха проверени 804 кораба, като за Бургас са 412, а за Варна - 392. Анализът на направените проверки показва като цяло намаляване на броя на несъответствията спрямо предходни години, което от своя страна обаче е свързано и с намаляване на броя на посетилите български пристанища кораби. В условията на пандемия една част от извършените проверки бяха осъществени дистанционно, което фактически се оказа

трудоемък процес. Като цяло проверките показват намаляване на несъответствията на корабите с приложимите екологични норми

Следва да се отбележи, че през 2021 г. бяха постигнати по-високи резултати по отношение проверките на кораби по ДЕК, в сравнение с тези през предходните две години, което от една страна се дължи на по-малкия брой кораби, посетили пристанищата и от друга страна на високата професионална мотивация на инспекторите да постигнат нормативно изискуемата цел (доколкото тя е ангажимент на България, произтичащ от европейска директива), на отличната им организация при планирането, разпределението и реализирането на ежедневните им ангажименти, на добрата работа в екип, макар и при голяма натовареност и нерядко след обявеното работно време.

С новата „PRF-директива“ (Директива (ЕС) 2019/883), която се очаква да бъде напълно транспонирана в българското законодателство през 2022 г., нормативно изискуемият %-тен дял на проверените кораби ще намалее значително (3 до 4 пъти) – ангажиментът на държавата ще бъде да упражнява контрол на най-малко 15% от общия брой отделни (индивидуални) кораби, посещаващи годишно българските морски пристанища. Поради динамичната политическа обстановка в страната през 2021 г. приемането на част от предложените нормативни промени се забави и все още Директива (ЕС) 2019/883 не може да се счита за напълно транспонирана в българското законодателство, като очакванията са това да се случи в началото на 2022 г.

Служителите на агенцията през годината са извършили 483 периодични проверки (визуални огледи) на чистотата на акваториите, пристанищата, рейдовете и кейовите места, като от тях 261 са за ДМА-Варна и 222 за ДМА-Бургас (за 2020 г. - 449). През годината са регистрирани и проверени общо 47 сигнала за замърсяване на морската среда (през 2020 г. – 46; през 2019 г. – 32, през 2018 г. – 31), като за отговорния район на ДМА-Варна са 20, за ДМА-Бургас – 12 и за ДРН-Русе те са 15 По-голямата част от сигналите за замърсяване са неоснователни – при извършване на проверки на място, замърсяване не е констатирано или се наблюдава природен феномен „цъфтеж на планктона“. Девет от регистрираните сигнали са били основателни – констатирано е действително замърсяване от различен характер. От подадените сигнали за замърсяване в ДМА-Варна 13 са основателни, като при извършените на място проверки са констатирани замърсявания от различен характер и са проверени кораби в района.

По-специфични бяха резултатите от визуалните наблюдения през месец юни – тогава морската вода бе видимо по-мътна, с тъмно-зелен до кафеникаво-червен цвят поради интензивни сезонни цъфтежи на планктона.

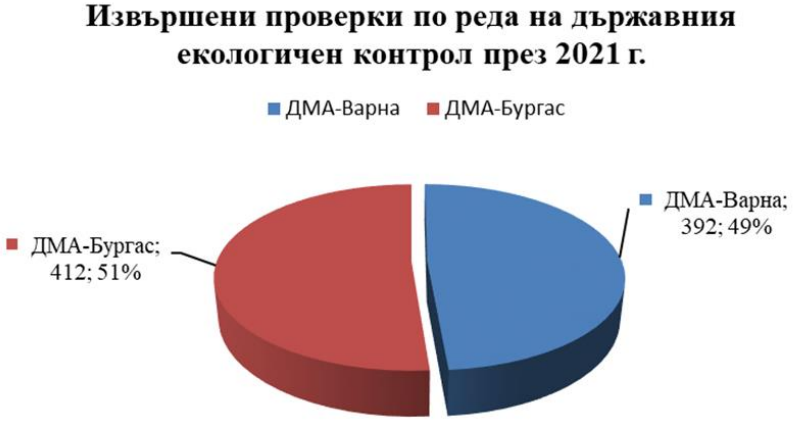

фиг. 19

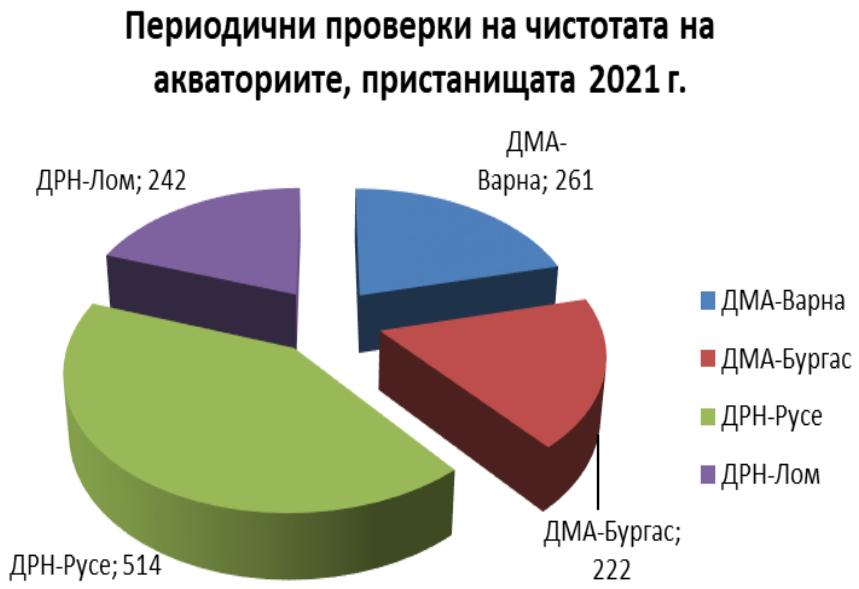

фиг. 20

фиг. 21

В резултат на анализираната информация около половината от получените сигнали за замърсяване се оказват недействителни. При потвърдените случаи на действително замърсяване се касае за такива в малки размери, с незначителни количества остатъци/прах от обработка на насипни товари в пристанищата и твърди битови отпадъци от различен произход. Констатирани са и замърсявания с леки нефтопродукти, образуващи много тънки опалесциращи филми върху морската повърхност, които не подлежат на локализиране и почистване, а по естествен път се обветрят и изчезват за часове. Следва да се маркират затруднения по еднозначното идентифициране на кораб-замърсител произтичат от невъзможността за вземане и лабораторно изпитване по методите на „пръстовите отпечатъци“ (гас-хроматография и мас-спектрометрия) на нефтени проби от замърсени

акватории и от съмнителни кораби; проблемът е свързан с липсата на договор между ИАМА и акредитирана лаборатория в България за такъв тип анализи (ползването услугите на лаборатории в чужбина би било скъпо и твърде времеемко).

По договор между България и Европейската агенция по морска безопасност (EMSA) чрез системата CleanSeaNet през 2021 г. бяха получени 260 сателитни снимки при общо 257 планирани такива (101% доставени снимки). Ежемесечно на страната ни са доставяни средно по 21-22 бр. спътникови изображения (при заявен желан брой мин. 8 сн./мес.). Регистрирани са общо 142 „вероятни нефтени разливи“ в българските акватории. През 2021 г. нито един от сателитно регистрираните „възможни/предполагаеми нефтени разливи“ не е потвърден като действителен, въпреки че около половината от тях са класифицирани като кат. A/Yellow. Причината е, че почти всички сателитно засечени „разливи“ са били навътре в морето (на >50-60-70 NM и повече от най-близкия бряг), където проверка на място не може да бъде извършена поради недостатъчна техническа обезпеченост на ИАМА. За потвърждение е търсено предимно съдействието на преминаващи търговски кораби, но този подход е слабо ефективен – информация за действително морско замърсяване не е получена за нито един от „вероятните/предполагаемите нефтени разливи”. Необходимо е надргаждане на техническите ресурси на Агенцията.

Във връзка с някои „разливи” доставчикът на сателитни изображения е предоставял информация чрез CleanSeaNet за свързани кораби – възможни замърсители, макар в повечето случаи без съпътстващи идентифициращи ги данни. През отчетния период не е имало случаи, налагащи искане на помощ от EMSA под формата на засилване на сателитния мониторинг.

През 2021 г. чрез Националния център за електронен документооборот в морския транспорт бяха регистрирани общо 3 144 предварителни уведомления за отпадъци от пристигащи в пристанища Варна и Бургас кораби (Pre-arrival Waste Notification по приложение №6 към чл. 32, ал. 1 от Наредбата за граничния контрол[1]), както и 3 173 декларации от заминаващи кораби (декларации по приложение № 8 към чл. 36, ал. 1 от същата наредба) за корабните отпадъци, предадени в брегови приемни съоръжения в двете пристанища преди отплаване. (за 2020 г. съответно 3 328 и 3 332; за 2019 г. съответно са 3 630 и 3 636).

Във връзка с прилагането на т.нар. „Сярна директива”[2] , както е транспонирана в българското законодателство, в изпълнение на Решение за изпълнение (ЕС) 2015/253 относно вземането на проби и докладването са извършени 100 проверки по документи за съдържанието на сяра в горивата (през 2020 г. - 149), като са спазени изискванията за контрол по документи на 10% от корабите, посетили пристанищата в съответния отговорен район и контрол чрез пробоотбор от корабните горива на 30% от проверените по документи кораби. При лабораторните изпитвания на тези проби е установено несъответствие с изискванията за максимално допустимо съдържание на сяра в 2 от пробите, за което са наложени съответните санкции. За несъответствия, свързани с опазването на морската среда и въздуха от замърсяване от кораби, през 2021 г. бяха наложени административни наказания, а информацията но „серните проверки“ на корабите в пристанищата своевременно и коректно се въвежда в модул „Sulphur“ на европейската система THETIS-EU.

За контрол на доставчиците на корабни горива през 2021 г. бяха извършвани проверки по документи по време на бункероване на плавателни съдове в пристанища в отговорния район на дирекцията (проби не са вземани поради липса на основания за такъв контрол – съгласно разпоредбите на чл. 4 от Решение за изпълнение (ЕС) 2015/253).

[1] Наредба за организацията за осъществяване на граничен паспортен, митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол, както и контрол на транспортните средства в пристанищата на Република България, обслужващи кораби от международно плаване

[2]Директива (ЕО) 2016/802 относно съдържанието на сяра в корабните горива, както е изм. и транспонирана в Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол

Относно задълженията на Република България, произтичащи от „Сярна директива" (2016/802/ЕО) (ПК09-07): трендът при т.нар. „серни проверки" на корабите по документи се очертава понижаващ, в сравнение с предходните две години, но предвид влизането в сила от 01.01.2020 г. на новия глобален лимит за сяра в корабните горива (0.50% m/m, вместо 3.50%m/m) и въведено изискване за по-активен контрол на кораби, чрез пробоотбор, а именно 30% от проверените по документи кораби (вместо при 20%) от 2020г, съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2015/253/ЕК от 16.02.2015г се наблюдава възходяща тенденция през последните две години по отношение на пробите. По отношение на несъответствията и наложените санкции тенденциите са: по-малък брой установени нарушения и по-малко глоби, което е показател за подобряване съответствието на проверяваните кораби с нормативните изисквания.

През месец октомври 2021 г. бе отбелязан най-голям спад в проверките по реда на ДЕК за годината в отговорния район на ДМА-Варна. . Причина за това бе ангажираността и на двамата инспектори приоритетно с дейности по случая с м/к „VERA SU", заседнал в акваториите на ЗМ „Яйлата" на 20.09.2021 г., а именно: анализ на международни конвенции, на нормативни документи от националното законодателство, на документи, касаещи товара на заседналия кораб, запознаване с кореспонденция по случая и с др. документи, както и изготвяне на становища, справки, писма, а също и на съществени елементи от плана на ИАМА за извеждане на заседналия кораб, касаещи разтоварването, превоза и депонирането на товара му, както и предотвратяването на евентуални нефтени разливи от него (от наличните на борда гориво и смазочни масла).

По линия на европейската система CleanSeaNet (CSN) за сателитен мониторинг на нефтеното замърсяване на морето и идентифициране на корабите-замърсители през 2021 г. са постъпили 133 сигнала за "вероятни" нефтени петна в отговорния район на ДМА – Варна/Бургас. Като цяло качеството на услугата, предоставяна от EMSA чрез CleanSeaNet през 2021 г., бе високо. Ежемесечно на България бяха предоставяни исканите като брой сателитни изображения. Едва в края на 2021 г. е отчетено смущение в работата на системата – доставчикът на сателитната услуга (Европейската космическа агенция) е загубил връзка със спътника Sentinel-1B на 23.12.2021 г., поради което няколко планирани снимки над българските морски акватории не бяха доставени, но бяха компенсирани с допълнителни такива от спътника Sentinel-1A. Сателитните изображения винаги са били доставяни навреме – в близко до реалното време (до 30 мин. след заснемане), което също е показател за високото качество на услугата сателитен мониторинг. В отговорният район на ДМА-Варна са регистрирани общо 142 „вероятни" нефтени разливи, Следва да се отбележи, че както при сигналите за замърсяване от източници, различни от CleanSeaNet, при сателитния мониторинг на акваториите също няма 100% достоверност на данните относно наличието на действителни нефтени разливи. Сателитите засичат тъмни формирования с ивичеста или друга форма по морската повърхност, които след специализиран анализ се определят от експерти на доставчика като „възможни/предполагаеми нефтени разливи" и дали те са действителни нефтени или друг тип замърсявания, следва да бъде установено с проверка на място.

През 2021 г. нито един от сателитно регистрираните „възможни/предполагаеми нефтени разливи" не е потвърден като действителен, въпреки че около половината от тях са класифицирани като кат. A/Yellow. Причината е, че почти всички сателитно засечени „разливи" са били навътре в морето (на >50-60-70 NM и повече от най-близкия бряг), където проверка на място не може да бъде извършена поради недостатъчна техническа обезпеченост на ИАМА. За потвърждение е търсено предимно съдействието на преминаващи търговски кораби, но този подход е слабо ефективен – информация за действително морско замърсяване не е получена за нито един от „вероятните/предполагаемите нефтени разливи". Необходимо е надграждане на техническите ресурси на агенцията.

Във връзка с някои „разливи" доставчикът на сателитни изображения е предоставял информация чрез CleanSeaNet за свързани кораби – възможни замърсители, макар в повечето случаи без съпътстващи идентифициращи ги данни.

Резултатите от допълнително извършените анализи и последващите действия от страна на инспекторите на ДМА – Варна и ДМА-Бургас, насочени към еднозначно установяване на корабите-замърсители и прилагане на Директива 2005/35/ЕО относно замърсяването от кораби и налагане на санкции при нарушения (както е транспонирана в националното законодателство), са както следва:

- м/к „Esperanza", IMO No. 8410354, е идентифициран като възможен източник на „разлив" от кат. A/Yellow, регистриран на около 12 NM североизточно от нос Емине на сателитна снимка от 06.03.2021 г. (събота); корабът е минал през района на „разлива" часове преди получаването на сателитното изображение, на път от турското пристанище Бартин към пристанище Варна, където е взел товар и е отплавал в неделя към пристанище Констанца, Румъния; в първия работен ден (понеделник) незабавно е изпратена молба за проверка на този кораб до колегите от Румънската морска администрация; същия ден вечерта е получен отговор, че след инспекция на борда в п-ще Констанца доказателства за допуснато от този кораб замърсяване не са установени;

- м/к „Cenk A", IMO No.7707786, е заподозрян като възможен източник на „разлив" от кат. A/Yellow, засечен чрез сателит на 24.05.2021 г. на около 57 NM югоизточно от Варненски залив; корабът е преминал в близост до района на „вероятния разлив" около час и половина преди преминаването на сателитния спътник на път от турското пристанище Хайдарпаша към пристанище Черноморск, Украйна; изпратено е писмо до украинските власти с молба за проверка на кораба след пристигането му в п-ще Черноморск, но отговор не е получен;

- м/к "Wael K", IMO No. 9001148, е свързан с „разлив" от кат. A/Yellow, засечен на 03.08.2021 г. на около 44 NM източно от Варненски залив; плавателният съд е преминал транзитно през българките акватории на път от п-ще Гургулещи, Румъния към п-ще Истанбул, Турция; на молбата за проверка на кораба, изпратена до компетентните власти в пристанището на дестинация е получен отговор, че м/к „Wael K" само е преминал Босфора и е продължил към п-ще Триполи, Либия; на препратеното до либийските власти писмо с молба за проверка по случая отговор не е получен;

- м/т "Chem Mercury", IMO No. 9815278, е идентифициран като вероятен източник на „разлив" от кат. A/Yellow, засечен на 21.08.2021 г. на около 30 NM източно от Варненски залив; корабът е преминал транзитно през района на „разлива" на път от румънското п-ще Констанца към п-ще Гелиболу, Турция; незабавно е изпратено писмо до турските власти с молба за проверка на този танкер, но отговор не е получен;

- м/к „Spirit of Chennai", IMO No. 9813840, е свързан от доставчикът на сателитна снимка от 01.11.2021 г. с „разлив" от кат. B/Green, засечен на около 74 NM от най-близкия бряг на границата между Румъния и България; след допълнителен анализ е установено, че този кораб не би могъл да е източник на „предполагаемия разлив", тъй като не е влизал в Черно море (по времето на получаване на сателитната снимка, а и след това се е намирал в п-ще Гемлик в Мраморно море);

- м/к „MSC Talia F", IMO No. 9308601, е заподозрян като възможен източник на „разлив" от кат. B/Green с централна позиция на около 128 NM източно от с. Шкорпиловци, регистриран на сателитна снимка от 20.11.2021 г.; след допълнителни анализи от страна на дежурния експерт в МСКЦ и на инспекторите по ДЕКК е установено, че няма как този кораб да е източник на замърсяване в указания район, тъй като той се е намирал на котвена стоянка към п-ще Асяпорт, Турция в Мраморно море и не е влизал в Черно море; идентифициран е друг съмнителен кораб, възможен източник на засечения „разлив" – м/т „Caesar", IMO No. 9235696, чиято дестинация обаче не бе установена;

- м/к „Princess Maysa", IMO No. 8918722, е свързан с „разлив" от кат. B/Green, регистриран на около 26 NM източно от нос Калиакра на снимка от 30.11.2021 г.; корабът е

преминал през района на „разлива“ на път към румънското пристанище Галац; изпратено е писмо до компетентните власти в това пристанище с молба за проверка на борда, но отговор не е получен;

- м/к „Bulk Italy“, IMO No. 9875032, е заподозрян за допускане на „разлив“ от кат. B/Green, засечен на 19.12.2021 г. на около 25 NM източно от нос Калиакра; корабът е преминал транзитно през българските акватории на път от п-ще Таман, Русия към п-ще Пирея, Гърция; изпратена е молба до гръцките власти за проверка на борда с цел изясняване на случая, но е получен отговор, че поради твърде краткия престой на кораба само на рейда на п-ще Пирея не е било възможно извършването на проверка; молбата е препратена към съответните власти в по-следващото пристанище на дестинация – Тарагона, Испания – получен е отговор, че след детайлна проверка по MARPOL Annex I не са установени никакви следи или факти, даващи основания за съмнения, че въпросният кораб е допуснал нефтено замърсяване на морската среда.

От Италианската Брегова охрана са постъпили три искания за инспекция на заподозрени кораби за замърсяване при сателитния мониторинг на Италиански води с отправно пристанище Бургас. На два от корабите: m/v Idel 1, IMO No.9873096, Flag Russia; m/v ASL Leban IMO No. 9547178, flag Marshall Islands, е извършена проверка, документирана с QF-09-01-01. Резултатите са изпратени по електронен път до Италианските колеги. Третият заподозрян кораб – Ch/t HARALD MAERSK - flag Denmark - IMO 9389502 е променил отправното си пристанище, за което са уведомени Италианските колеги.

5.2. Извършени дейности на река Дунав:

Поради създалата се епидемиологична обстановката и наложените от нея ограничения, извършените проверки по реда на държавният екологичен контрол на корабоплаването по река Дунав през 2021 г. са 19 (за 2020 г. – 12; за 2019 г. – 68;за 2018 г. - 70).

фиг. 22

През 2021 година в отговорните райони на ДРН Русе и Лом са извършени общо 756 проверки (за 2020 г. – 816; за 2019 г. – 786; за 2018 г. - 939) свързани с контрола и опазването на вътрешните водни пътища от замърсяване. Проверките за чистотата на водната повърхност са извършвани основно при всяка рутинна проверка с патрулните катери, а също така и при целевите проверки на корабите по отношение на мерките, които се изпълняват за предотвратяване на замърсяването на водите от кораби и корабоплавателна дейност.

фиг.23

Регистрирани са общо 15 (за 2020 г. – 17; за 2019 г. – 16; за 2018 – 10) сигнала за замърсяване повърхността на река Дунав.

Голяма част от сигналите са постъпили чрез единния европейски телефон за спешни и аварийни обаждания – 112. По някои от сигналите са извършвани съвместни проверки със служители от РИОСВ – Русе и Басейнова дирекция река Дунав – Плевен.

По реда на държавният екологичен контрол на корабоплаването по река Дунав са проверени общо 20 кораба. През отчетната 2021 г. актуален остава и въпроса свързан с реалния контрол и наблюдение на реката с цел откриване на замърсяване. Географските особености на разположението на българския участък от р. Дунав – граница на две държави с много слабо институционално взаимодействие и затруднена комуникация (дори на ниво език) го прави удобен, дори за съжаление – предпочитан, район за безконтролно и нерегламентирано изхвърляне на всякакъв вид отпадъци, както от кораби, така и от брегови източници. Проверките на кораби в пристанищата за спазване правилата за предпазване от замърсяване са само част от контрола.

Водач на кораб, допуснал или извършил разлив или замърсяване, може да се установи само чрез пълно взаимодействие на всички институции с контролни и административни функции.

За несъответствия, свързани с опазването на морската среда и въздуха от замърсяване от кораби, през 2021 г. са съставени общо 9 акта за установяване на административно нарушение (за 2020 г. – 9; за 2019 г. - 9).

През 2021 г. са регистрирани в ИАМА общо 8 686 уведомления за отпадъци по приложение № 6 към мл. 32 от Наредбата за граничния контрол и 8 707 декларации по приложение № 8 към чл. 36 от същата наредба за предадени отпадъци – резултат от корабоплавателната дейност (за 2020 г. – 7 896 уведомление и 7 960 декларации; за 2019 г. - 6 816 уведомления и 9 588 декларации; за 2018 г. - 6 737 уведомления и 6 686 декларации за предаване на отпадъци).

От направените анализи на постъпилите сигнали за замърсяване, сочи че поради ниската плътност, разпокъсаност на петната и бързото разсейване на замърсителя, всички потвърдени замърсявания са категоризирани като незначителни. Проблем би се оказал разлив, количеството на който би наложил активирането на сили и средства за ликвидиране на последствията и най-вече на идентифициране на източника на замърсяването в случай, че е причинено от недобросъвестно изхвърляне на опасни вещества и отпадъци във водите на река Дунав. Липсата на изпитвателна лаборатория в страната, която чрез извършване на лабораторен анализ, значително затруднява работата по разследването на инцидента и категоричното идентифициране на кораба – замърсител. В резултат на анализ на данните от

подадените декларации – резултат от корабоплавателната дейност, може да се направи извод, че най-голям процент от декларираните сдавания се дължат на пътническите кораби, посетили пристанищата по р. Дунав Тъй като този тип кораби генерират значително количество битови отпадъци, организацията по предаването им се осъществява от корабния агент, който ангажира специализиран транспорт за извозването им. Основен дългогодишен проблем е отказът на пристанищните оператори да приемат нефтосъдържащи води и други опасни отпадъци. Липсата на приемни съоръжения за нефтосъдържащи води до демотивиране на корабните екипажи да предават отпадъците си в българските пристанища на река Дунав. Най – ефективно решение на проблема би било приемането на различни по вид отпадъци, да се осъществява със специализиран плавателен съд, който да обслужва акваторията на всички пристанища в Русе, както и изграждането на един брегови приемен пункт. В качеството си на стопанин на пристанищата за обществен транспорт – държавна собственост, ДППИ би могло да реализира ангажиментите си, използвайки проекти с европейско финансиране.

фиг. 24

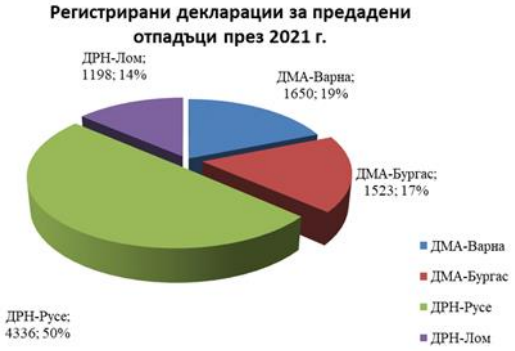

фиг. 25

6. В областта „Аварийно-спасителна дейност“ *са извършени следните дейности:*

6.1. Аварийно-спасителни дейности на море

През отчетната година в Морския спасително-координационен център (МСКЦ) бе осигурено 24 часово непрекъснато дежурство на смени от дежурен координатор в сградата на Брегови център – Варна и дежурни екипажи на плавателните средства разположени в пристанища Варна и Бургас. С оглед епидемиологичната обстановка във страната през 2021г., са приложени всички мерки по дезинфекция на работните помещения, в Брегови център – Варна, са приложени съответните противоепидемични мерки. В сградата на Бреговия център - Варна се допускат единствено служителите на денонощните служби.

През 2021 г. в морския спасително-координационен център (МСКЦ), са получени и обработени общо 95 сигнала за бедствие, което представлява спад от около 23% спрямо получените и обработените сигнали за бедствие през 2020 г. (122 на брой). Получени и обработени са също 31 сигнала за замърсяване на морската среда, като в този брой не са включени ежемесечните сателитни снимки, получавани от система CleanSeaNet (CSN), с което се запазва тенденцията, която се наблюдаваше през предходната година - поддържа се един сравнително постоянен брой на сигналите за замърсяване на морската среда. Освен сигналите за бедствие и за замърсяване на морската среда, в МСКЦ са получени и обработени още 51 сигнала от друга категория (нарушение режима на плаване, навигационна опасност, бракониерство, намерени невзривени боеприпаси, изплувал труп на човек). Този тип сигнали не са основен обект на статистиката, водена в отдела, но при тях се наблюдава увеличение от 63%, спрямо 2020 г., когато са получени 32 сигнала.

При сигналите за бедствие, 43 сигнала са класифицирани като действителни, а 52 като фалшиви, което в процентно изражение е 45% срещу 55%, с което се запазва тенденцията

съотношението между действителните и фалшивите сигнали да е почти еднакво. Характерно за сигналите за бедствие, както и в предходни години, е че превес имат т. нар. плажни инциденти през летният сезон, като последните две години сезонът се измества в периода юли-септември, за сметка на юни-август.

При сигналите за замърсяване на морската среда процентното съотношение е както следва: 67 % или 21 % от общият брой сигнали са действителни и 33 % (съответно 10 на брой) са фалшиви.

Макар да не са обект на статистиката, както е посочено и по-горе, се наблюдава значително увеличаване на сигналите, отнасящи се до нарушения на режима на плаване от малки плавателни средства (най-често джетове). От общо 51 получени сигнала в категория други, 37 от тях са касаели именно нарушение режима на плаване (33 действителни и 4 фалшиви). В тази връзка е необходимо да бъде актуализирана „Наредбата за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, както и за извършване на водноатракционни услуги с тях“ Приета с ПМС № 293 от 07.12.2009 г. Обн. ДВ. бр.99 от 15 Декември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.33 от 27 Април 2012г. .

По отношение на спасителните операции, продължава спадът на същите спрямо тези от предходна година и за 2021 г. са 20 (срещу 25 за 2020 г.). Числово, може да се посочи, че има 12 снемания за операция по търсене и спасяване (медицинска евакуация, човек във водата и др.), 5 за оказване на съдействие (провлачване, подпомагане екипи на ГД ГП или екипи на СМП), и 3 за оказване на друг вид съдействие (проверка/оглед). Трябва да се отбележи, че в конкретната статистика, под спасителна операция се има предвид броят на случаите, когато плавателните средства на ИАМА са използвани в операции на море във връзка с получен сигнал за бедствие. Както и през предходната година, този спад се дължи на факта, че при получаване на сигнали за инциденти в района на туристическите плажове, дежурните експерти в МСКЦ активно координират действията с концесионерите на плажовете, което от своя страна постига висока ефективност на оперативните действия с което се намалява времето за реакция. Този подход на работа е по-ефективен и съответно може да се отреагира много по-бързо, отколкото ако директно се изпрати плавателно средство на ИАМА. Плавателни средства на ИАМА са използвани 10 пъти за проверка/оглед при сигнали за замърсяване на морската среда и 7 пъти във връзка с постъпили сигнали за навигационна опасност или оказване на съдействие на екипи на ГД ПБЗН при сигнали от други категории.

През отчетната година, получените сигнали за оказване на помощ на бедстващи хора във водата са 64. Спасените са 43, с летален изход след получаване на сигнала са 19 (в това число са включени и сигналите за намерено тяло на човек във водата), в неизвестност 2. Ако се направи сравнение с броя хора, имащи нужда от съдействие през 2020 г., които са 77, то и тук се наблюдава понижение.

Чисто графично, от фиг. 26 може да се види, че основният брой сигнали за бедствие 54 (54 на брой / 57 %) са получени през летния сезон, като се наблюдава леко отместване до септември месец, вместо както досега в периода юли - септември.

Фиг. 26

От изображението на фигура 27 може да се проследи разпределението на сигналите за замърсяване по месеци.

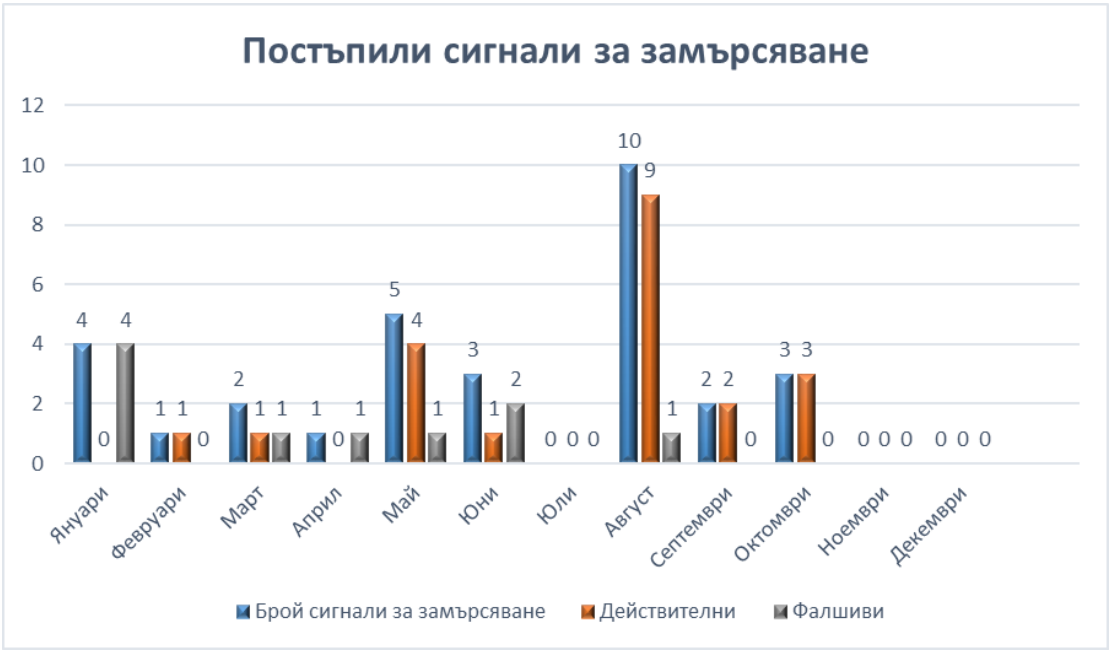

Фиг. 27

По отношение на разпределението на сигналите за бедствие, в зависимост от отдалечеността им от брега, не се наблюдават съществени разлики с предходни години. Отново повече от половината сигнали са на разстояние до 500 м. от брега. В процентно изражение, съотношението между зоните остава постоянно и е както следва:

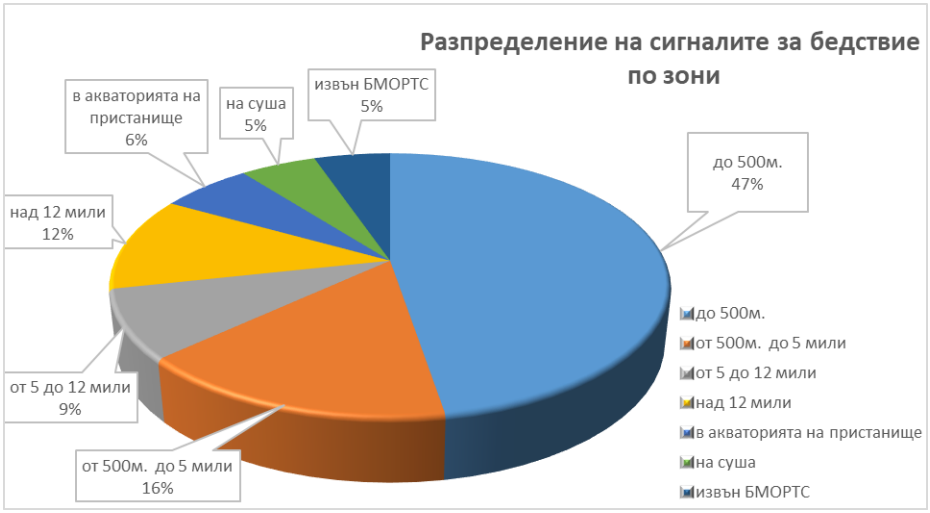

Фиг. 28

На годишна база обаче се забелязва, че има намаление на броя сигнали на разстояние до 500 м. (58% през 2020 г. срещу 47% през 2021 г.), и увеличение на сигналите на отстояние от 5 до 12 мили (3% през 2020 г. срещу 9% за 2021 г.) и на тези над 12 мили (4% през 2020 г. срещу 12% за 2021 г.).

При сигналите за замърсяване на морската среда разпределението, както е видно от фигура 29 като за сравнение с 2020 г. се наблюдават съществени разлики. Основният брой сигнали за замърсявания е съсредоточен в рамките на акваториите на пристанищата на населените места (**58%** през 2021 г. срещу **24%** през 2020 г.), а сигналите за замърсяване на отстояние до 500 м. от брега са намалели двойно, което в процентно изражение е **26%** през 2021 г. срещу **55%** през 2020 г.

Фиг. 29

Фиг. 30

В зависимост от начина на получаване на сигналите и през 2021 г. като основен остава канала за връзка с МСКЦ - ЕЕНСП 112. При сигналите за замърсяване, освен по ЕЕНСП 112, доста голям процент постъпват и по телефон - за 2021 г. има 13 сигнала от 112 и 18 получени по телефон.

Фиг. 31

Сигналите за бедствие тип „неизвестно“ се отнасят за всички сигнали получени съответно от EPIRB-и/PLB-та, Inmarsat C или DSC-та , където не указано вида на бедствието. Сигналите за бедствие тип „друго“ се отнасят за всички сигнали получени от НС112, които не съответстват на установените видове морски инциденти.

По отношение на базата данни на COSPAS-SARSAT, през отчетната година, са регистрирани 3 EPIRB-а и е направени една корекция във връзка с подмяната на аварийният буй на едно плавателно средство.

През 2021 г. в МСКЦ се наблюдава спад на сигналите за бедствие. Изключение е инцидента с м/к „VERA SU“, който заседна край Камен бряг в края на месец септември. След безопасната евакуация на екипажа на кораба, във връзка с дейностите по безопасното разтоварване на товара от заседналия в района на Камен бряг м/к „VERA SU”, на заседание на кризисния щаб, в присъствието на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията е взето решение да се активира процедурата за искане на помощ, чрез Общата система за комуникация и информация при извънредни ситуации (CESIS) по въпросите за морско замърсяване. В тази връзка са заявени, чрез системата CESIS 3 бр. надуваеми баржи Lamor Oil Storage Barge, които са предоставени от Европейската агенция по морска безопасност (EMSA). Чрез използването на предоставеното от EMSA оборудване за противодействие на замърсяване на морската среда втечнения товар е прехвърлен на по-голям плавателен съд в цистерни. Поискано е съдействие от НИМХ за изготвяне на хидродинамичен модел за прогнозиране на разпространението на евентуален нефтен разлив във връзка с информацията за наличното на борда гориво и метео обстановката. Разработен е авариен план за борба с нефтени разливи във връзка с м/к „VERA SU“. Във връзка с вероятността от нефтен разлив е поискано разрешение от МОСВ за използване на дисперсанти в района на ЗМ „Яйлата“. Изпратено бе запитване до EMSA във връзка с наличните количества дисперсанти, предоставени през 2018г. по случая „Мопанг“ и за одобрение за използването им в конкретния случай с м/к „VERA SU”. По време на инцидента с м/к „VERA SU” е поискано допълнително експертно мнение от експерти от института CEDRE, да предоставят допълнителна информация във връзка с товара от кораба и неговото въздействие върху морската среда в краткосрочен и дългосрочен план.

След провлачването на м/к „VERA SU” в КРЗ са извършени дейности по разтоварване на втечнения товар, чрез надуваемите баржи и транспортирането му до 10 км на Варна изток в цистерни на БДЖ.

По време на операциите по разтоварване на втечнения товар в ЗМ „Яйлата“ в периода 23-24.10.2021г. надуваеми баржи Lamor Oil Storage Barge претърпяха сериозни щети вследствие на усложнената хидрометеорологична обстановка в района на инцидента. Във връзка с дейностите по използването на надуваемите баржи, след приключване на операциите, е изготвен списък със слабите страни на баржите в операциите свързани с м/к „VERA SU”.

В тази връзка е направена връзка с EMSA и представители на фирмата производител LAMOR, за съдействие за отстраняване на получените повреди и възстановяване на баржите в състоянието в което сме ги получили, за да могат да се върнат на страната получател.

Инциденти през годината, свързани с ангажирането на сили и средства на ИАМА, ВМС, ГД ПБЗН и ГД ГП, са както следва:

- на 23.04.2021 г. капитанът на м/к „Jord”, чрез дежурен СУТ Бургас, съобщава че иска убежище в пристанище Бургас за разтоварване на част от товара им - слънчоглед, поради повишаване на температурата в хамбар номер 3. Активиран е „План за приемане на кораби, нуждаещи се от помощ във вътрешните морски води и териториалното море на Р. България“ и координацията е поета от директор на ДМА Бургас.
- На 15.06.2021 г. получен сигнал от ЕЕНСП 112, че м/я „Vitamine Sea“ с трима души на борда, намираща се в т.к. 42 20,3319 N 027 54,867E е останала без ход, времето се влошава и имат нужда от съдействие. Изпратен е гп/к Обзор и м/к Надежда - яхтата е провлачена успешно до Созопол.
- На 13.07.2021 г. капитанът на м/к Star Genesis, намиращ се на около 36 мили източно от Бургас, чрез дежурен СУТ Бургас, съобщава че член от екипажа е със затруднено дишане и понижена сатурация и има нужда от медицинска евакуация. Изпратен е м/к Надежда, който пресреща кораба и транспортира лицето до брега, от където е поето от екип на СМП. Установено е, че лицето е с COVID и няколко дни по-късно почива в болничното заведение в Бургас.
- На 07.08.2021 г. е получено DSC на 8kHZ без характер на бедствието, както и дистресс от Inmarsat C на м/к Oney Z. Корабът не се вижда на нито една система за наблюдение на корабният трафик, нито има връзка с него. В последствие е установено, че се намира на около 80 мили NE от н. Емине и има липсващ член на екипажа - стажанта на кораба на 24г., гражданин на Азербайджан. Съвместно с ВМС и авиобаза Чайка е вдигнат вертолет за извършване на търсене на лицето - без успех. На следващият ден операцията е поета от MRCC Анкара, тъй като мястото на инцидента е на границата с БМОРТС и се провеждаше съвместно с МСКЦ. Резултатът отново е негативен. Лицето остава в неизвестност.
- На 16.09.2021 г. капитанът на м/к „Mel Pride“, намиращ се на 30 мили Е от н. Калиакра, чрез агента на кораба във Варна, съобщава че старши помощник капитанът, филипински гражданин, е с ниски кръвно и сатурация, без апетит, болки в цялото тяло и има нужда от незабавна евакуация. Изпратен е м/к Спасител 1, който пресреща кораба в района на н. Калиакра, откарва лицето до Балчик, където го предават на екип на СМП. Откаран е в болнично заведение в Добрич, от където няколко дни по-късно е получена информация, че лицето е починало.
- На 20.09.2021 г. е получена информация, че м/к “VERA SU“, с 9 души на борда, е заседнал в района на резерват Яйлата край Камен бряг. Екипажът напуска кораба на 06.10.2021 г. След мащабна операция по разтоварване на товара му и ангажиране на множество държавни и частни институции и фирми, на 26.10.2021 г., корабът бе успешно провлачен до пристанище Варна Изток, а в последствие преместен в Терем КРЗ Флотски арсенал. Компетентните органи водят разследване за причините за засядането на кораба.
- На 20.09.2021 г. е получен сигнал за човек в неизвестност, излязъл за риба от залив Болата със саморъчно направено кану. В следващите дни са ангажирани сили и средства от състава на ГД ПБЗН, ГД ГП, ВМС, ИАМА, които извършиха претърсване на районът около н. Калиакра по суша, въздух и вода. Лицето не беше открито. На 26.09.2021 г. в МСКЦ е

получена информация от м/к Jumbo 2, намиращ се на около 40 мили Е от Созопол, за забелязано тяло на човек. Поискано съдействие от ГД ГП за транспортиране на тялото до брега. В последствие е установено, че тялото е на издирваното лице.

- На 03.10.2021 г. е получен сигнал от агента на м/к „SVL Pride“, намиращ се на котвената стоянка в Бургаски залив, че капитанът на кораба е положителен за COVID и има нужда от медицинска евакуация. Катер Надежда транспортира лицето до брега, където е поет от екипа на СМП. След продължително лечение капитанът е изписан.
- На 16.05.2021 г. получен сигнал в отдела за бедстваща яхта останала без управление в района на котвена стоянка при км. 494. Метеорогогичната обстановка в района беше лоша –силен дъжд, с тенденция за усилване на насрещен вятър над 17 м/с. и възникнала ветрова вълна с височина над 0,80 м. След откриване на точното местоположение на яхтата, с помощта на м/к „Пристис“, същата бе освободена от котвата си (заплетена в котвената верига на товарна баржа от котвената стоянка), екипажа е прехвърлен на борда на спасителния катер, след това швартована бордово и маневрирана до понтон в района на км. 497.
- На 23.06.2021 г., постъпва сигнал в отдел АСДД за изчезнал в река Дунав човек в района на км. 467. Извършено търсене в района от км. 496 до км. 499 с м/к „Пристис“, което за съжаление завърши без да бъде намерен човека. На 29.06.2021 г. тялото е открито в района на пристанище Гюргево, Румъния.
- На 21.07.2021 г. в 13:45 ч. беше получен сигнал от корабен агент за самозапалване на товар от въглища на м/к BOOM и прикачената му баржа в района на км. 794 - Видин. След преценяване на ситуацията и оценка на риска от последващо разрушаване на корпуса на кораба и баржата и евентуално им потъване беше взето съгласувано решение между директор ГДАСД и директор РДПБЗН-Видин за изпращане в района на пристанище Видин Север на сили и средства от отдел АСДД. Служител от отдел АСДД участва в свикания заради инцидента областен щаб за реагиране при бедствия на област Видин. Взето бе решение за превантивно обезопасяване на района около конвоя на м/к BOOM, при евентуален разлив на гориво, с бонови заграждения и последващо третиране със сорбент. След успешна маневра на кораба до пристанище Видин-Север, част от въглищата, все още тлеещи бяха разтоварени на пристанището, а на тяхно място беше взета вода с цел охлаждане корпуса на кораба. Корабът и състава бяха закотвени на котвена стоянка посочена от директор ДРН-Лом за оценка на щети по корпуса и на 22.07.2021 г. корабът заедно с баржата се сне от котвената стоянка и отплава за Белград.
- На 23.11.2021 г. беше проведена съвместна операция с РИОСВ Монтана, РДПБЗН-Видин, РДГП-Русе и Областна администрация Видин по локализиране на трансгранично замърсяване докладвано от сръбските власти в граничния район на реката при км.860-845. След получаване на сигнал по електронната поща в 19:45 ч. в отдел АСДД от РИОСВ Монтана, които са точка за контакт от международна система за предупреждения от замърсяване на река Дунав, бяха предприети координиращи действия между органите на местната и държавна власт имащи отношение по локализиране и ликвидиране на нефтен разлив, съгласно Закона за защита при бедствия (ЗЗБ). На 23.11.2021 г. от 13:00 ч. беше свикан областния щаб към областен съвет за защита при бедствия на област Видин, в който участвахме активно заедно със структурите от ЕСС. Замърсяването, докладвано от сръбските власти не беше открито въпреки щателния оглед с помощта на гранично полицейски катер на района на реката от км.790 до км. 840.

6.2 Аварийно-спасителни дейности на река

Аварийно-спасителна дейност река Дунав за отчетния период се състоеше в приемането на сигнали за бедстващи хора, кораби и за замърсявания, както и тяхното обработване независимо от часа на постъпването им. В зависимост от вида на постъпилия сигнал в отдел „Аварийно-спасителна дейност река Дунав“ (АСДД) се осигуряваше

адекватна координацията между отговорните държавните институции, общински администрации, фирми и физически лица, по цялото протежение от българския участък на река Дунав от км. 845.650 до км. 374.100.

През целия отчетен период са давани насоки и е оказано съдействие на отговорните служители в областните администрации на Силистра, Русе, Плевен, В. Търново и Видин, относно разработването на областните им планове в частите „Ледоход по река Дунав“ и „Борба с нефтени разливи от корабоплавателна дейност на река Дунав“.

Изготвено е становище с конкретни предложения до ГДПБЗН и директор ДБТНУК, относно проекта на годишната програма за изпълнение на „Националната програма за

На базата на установено през годината сътрудничество между ГДАСД и областните управители на седемте крайдунавски области, в отдел АСДД се актуализира един общ телефонен указател на всички ведомства в структурите на Единната спасителна система (ЕСС), участващи в „План за действие при възникване на бедствия и аварии“ на река Дунав. Телефонният указател е инсталиран като прикачен файл към софтуера на „ГИС за транспортна безопасност“, собственост на ИАМА и се визуализира при поискване от оператор на системата за всяка област прилежаща на река Дунав. По този начин са съкращава многократно времето за координация на отговорните структури при настъпване на конкретно бедствие в даден участък от реката.

През 2021 г. в отдела са разработени Правила за взаимодействие при възникване на инциденти на река Дунав, както и оперативни процедури към тях относно съвместни действия със следните институции:

- ДППИ, СПД „Ръководство на корабния трафик “;
- РДГП-Русе;
- РДПБЗН-Русе.

За да влязат в сила тези съвместни процедури е необходимо през следващата година да бъде подписан Меморандум за взаимодействие на ниво министри на Транспорта и съобщенията и на МВР.

При създаването нов Национален план за търсене и спасяване в отговорния район на Република България или актуализирането на сега съществуващият от 2004 г., тези оперативни процедури за взаимодействие ще влязат в него като приложения .

Обезпечаването на аварийно-спасителната дейност на река Дунав през 2021 г. се извършваше от следните спасителни плавателни средства на ИАМА:

- м/к Дръстър, базиран в пристанище Силистра;
- м/к Нове 30, базиран в Русе;
- м/к Пристис, базиран в пристанище Русе;
- моторна лодка Красиана, базирана в пристанище Белене на колесар.

В градовете Русе, Силистра и Белене се поддържаше вахта на спасителните катери с готовност за действие до 15 мин. в интервала от 09,00 ч. до 17,30 ч. през работните дни и до 45 мин. в извънработно време, след получаване на заповед от главен директор ГДАСД.

През отчетната 2021 г. цялостното материално-техническо и ГСМ обслужване на гореспоменатите спасителни средства, базиране на река Дунав (*без м/к Алмус в ДРН-Лом),* включително съгласуването на годишните планове за поддръжка, съгласно процедура ПК 02-05, се извършваше в отдел АСДД .

Източници на подаваните сигнали за настъпили инциденти, аварии и замърсявания на река Дунав към отдел АСДД са МСКЦ (чрез ЕЕНСП 112), РИС операторите на БУЛРИС, РИОСВ, БДДР и дежурните инспектори от ДРН-Русе/Лом.

През отчетния период бяха получени и обработени общо 119 сигнала за бедствия, аварии и замърсявания на река Дунав (през 2020 г. – 77; през 2019 г. - 105 г.).

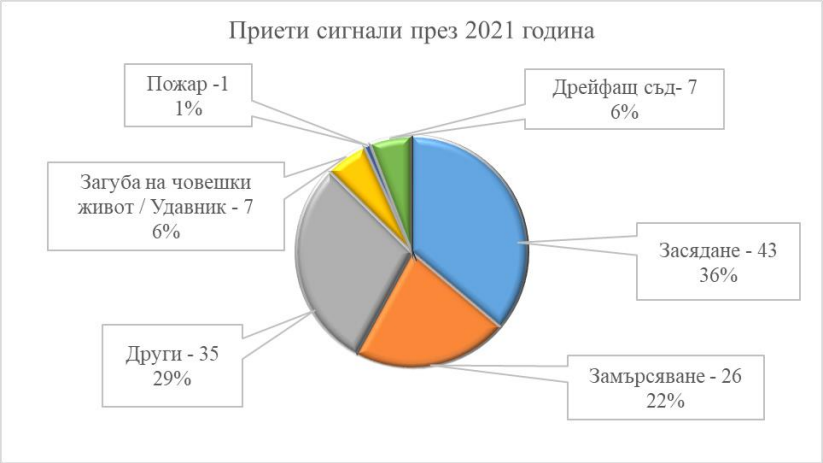

фиг. 32

След анализа на обработените сигнали е направен извода, че най-големия брой възникнали инциденти - 43 (*при 30 за 2020 г.*) са свързани със засядане на кораби. Това се дължи на изключително дългия период на ниски води през годината и появата на много прагове, преминаването през които често е подценявано от корабоводителите, въпреки ясното разпореждане от страна на капитана на пристанище Русе.

На 21.07.2021 г. по електронната поща на дирекцията чрез корабния агент „Андрея шипинг“ е получено искане за оказване на помощ на м/к „Boom’’, плаващ в състав с м/к „Frankenberg“ във връзка с възникнал пожар в трюмното помещение с опасност от погиване на корабите. Пожарът е възникнал в следствие на самозапалване на товара (въглища).

В следствие на сформиран екип от Областния управител на област Видин от представители на Гранична полиция, РСПАД и ИАМА, под ръководството на директора на ДРН- Лом , бяха предприети действия по спасяване на екипажа, товара и корабите, както и за предотвратяване на опасност от екологична катастрофа. Бяха подсигурени бонови заграждения от ГДАСД, за предотвратяване на замърсяване на водите на р. Дунав, в случай на изтичане на корабно гориво. Част от товара е разтоварен на пристанище Видин – север и изгасен на място. Останалият на борда на корабите товар също е изгасен. При инцидента няма пострадали членове на корабния екипаж. Направен е оглед на корабите и е установено, че няма видими поражения по корпусите. Корабите са натоварени повторно с част от въглищата на брега и продължиха до крайната си дестинация Белград. Съвместната операция завърши успешно, благодарение на добрата координация между службите и навременните действия , които бяха предприети.

Втори по интензитет е броят на регистрираните замърсявания на реката - 26 (при 20 през 2020 г.). Повишаването се дължи на активното подаване на сигнали от граждани и корабоводители, чрез различни комуникационни канали. Поради наложените ограничения за провеждане на масови мероприятия, през 2021 г. е проведено само едно съвместно учение с други участници в структурата на ЕСС. В тази връзка са разработени процедури за взаимодействие при откриване и ликвидиране на замърсяване на реката между ИАМА, РДГП, РДПБЗН, които да влязат като приложения в бъдещ Национален план. В момента при възникване на инцидент се работи на база процедури описани в Областните планове, съгласно Закон за защита при бедствия.

Всички получени сигнали през 2021 г. са регистрирани в системата „ГИС за транспортна безопасност“, както и на хартия в дневник по форма ФК 10-01Р-01, съгласно изискването на процедура по качество ПК10-01Р.

На следващата графика е показано разпределението на всички 119 броя сигнали постъпили по гореописаните канали в отдел АСДД, свързани с бедстващи или изчезнали

хора, инциденти с плавателни средства, замърсявания и засядания на единични кораби или конвои (за 2020 г. – 77; за 2019 г. - 105).

фиг. 33

От графиката става ясно, че през 2021 г. са получени най-много сигнали за участъците, съответно при км. 550-575 в района на о. Белене - 16 бр. (при 14 за 2020 г.). и при км. 475-500 - 12 бр. (при 15 за 2020 г.) в района на Русе. Именно поради тази причина там са базирани м/л Красиана и м/к Нове 30, които при нужда от оказване на помощ при бедствие или от съдействие на инспекторите на ДРН-Русе да се отзоват по най-бързия начин.

Разпределението на получените сигнали през отделните месеци на година е изобразено на фигура 34.

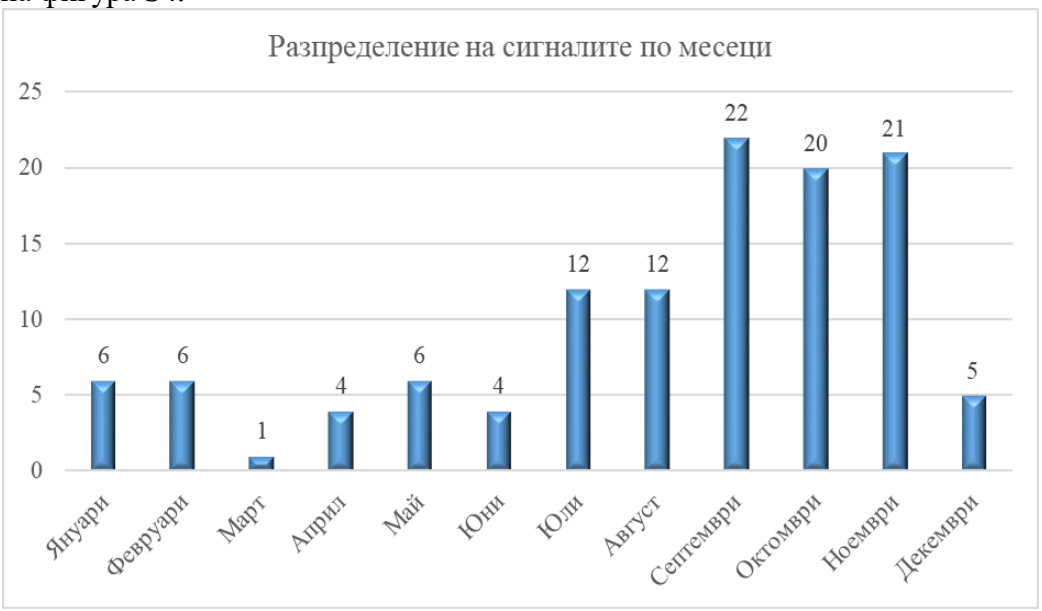

фиг. 34

От регистрираните в отдела за 2021 г. общ брой сигнали най-голям е броят на постъпилите в периода от 07:00 до 23:00 ч., с пикове между 11 и 18 ч.

фиг. 35

Съотношението между сигналите, получени в работното време и сигналите, получени извън работното време е изобразено на фигура 36.

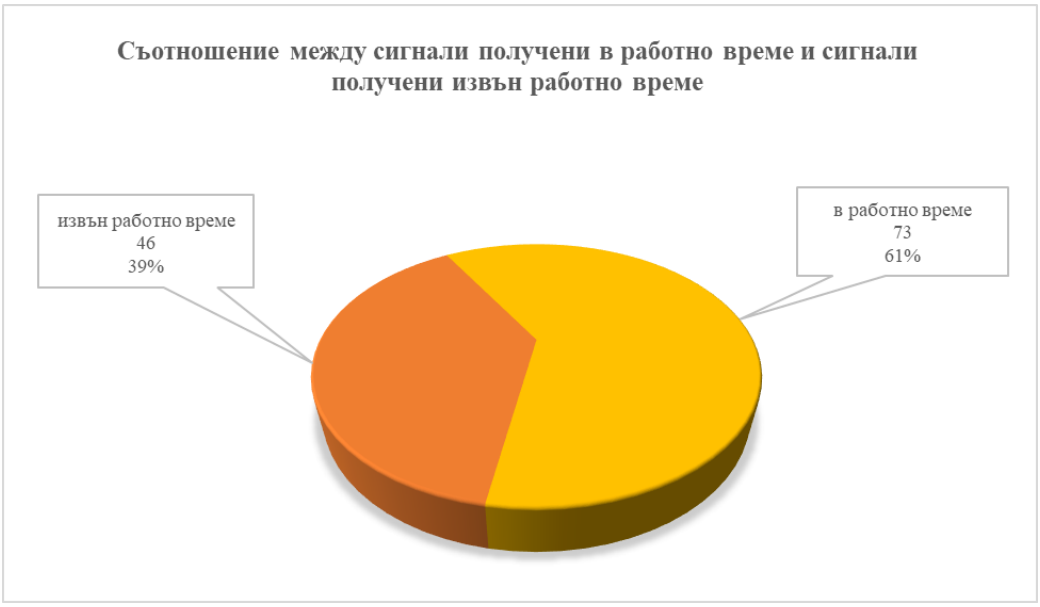

фиг. 36

Осигуряването на дейностите по търсене и спасяване, както и дейностите свързани с контрола на корабите се извърши от следните плавателни средства на ИАМА: с/к “Спасител-1“, с/к “Спасител-3“, с/к “Спасител-5“ и с/к “Вяра“ базирана в гр. Варна; с/к “Спасител-2“, с/к “Спасител-6“ и с/к “Надежда“ базирани в гр. Бургас, както и от с/к „Спасител 4“ в Марина Диневи (Свети Влас) предоставен на доброволческа организация.

По график определен от директорите на ДМА-Варна и ДМА-Бургас, инспектори от отдел ПОРКК и представители на ГД ГП извършваха проверки с плавателни средства на ИАМА базирани в Бургас и Варна съгласно „Наредба за плаването и граничния режим във вътрешните морски води, в териториалното море и във вътрешните водни пътища на Република България на български и чуждестранни яхти, лодки и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, както и извършване на водно атракционни услуги с тях”.

През периода 20.09.2021 г. -04.11.2021 г. служители от отдел „ССЧМ“ взеха участие

в аварийно-спасителните дейности на м/к „Вера Су“ със следните плавателни средства : „Спасител-1“, „Спасител-4“, „Спасител-5“, „Вяра“.

За планираното техническо обслужване на плавателните средства на ИАМА през месец февруари бяха публикувани 4 обяви за обществени поръчки в ЕОП, като две от обявите останаха без подадени заявления за участие, след което отново бяха публикувани обяви, в резултат на което през месец юли бяха подписани договори за възлагане на обществени поръки. Техническото обслужване на плавателните средства стартира през месец август, което създаде някои затруднения при изпълнението на задълженията. За периода август-декември се извършиха дейности по всички обществени поръчки за всички плавателни средства, в резултат на което в края на годината бяха приведени в експлоатационна годност и състояние на оперативна готовност следните плавателни средства: „Спасител-1“, „Спасител-2“, „Спасител-3“, „Спасител-4“, „Спасител-6“ и с/к Надежда. Забавената доставка на аварирал елемент от енергетичната установка на с/к Вяра, възпрепятства въвеждането му в експлоатация.

За поддържане на оперативната готовност ежемесечно се провеждат планови учения/тренировки на координаторите от МСКЦ. Периодично се извършват комуникационни тренировки чрез GMDSS конзолата на Брегова радио-станция „Варна радио”, между дежурният координатор в МСКЦ и дежурните екипажи на плавателните средства във Варна и Бургас, като част от годишния план за тренировки и учения. През отчетната година не са констатирани повреди в радиооборудването, проходимостта и качеството на комуникации е в допустимите технически параметри. На 16.03.2021 г. се проведе комуникационно учение Black Sea BRAVO 1/2021 EXERCISE, с участието на морските спасително-координационни центрове в Черно море.

През месец юли 2021 г. експертите от ГД“АСД“ взеха участие в семинар, практическо обучение и учение по търсене и спасяване в рамката на многоцелева морска операция (ММО Black Sea 2021) Черно море, организирана и координирана от Европейската агенция за гранична и брегова охрана /Frontex/ в гр. Бургас. Съгласно предварително обявения дневен ред, на 20.07.2021 г. се проведе семинар с участието на представители на всички страни в състава на FRONTEX (Европейска агенция за гранична и брегова охрана), EMSA (Европейска агенция по морска безопасност), EFCA (Европейска агенция по контрол на рибарството). В семинара и в практическото учение участваха и представители на Албания, Грузия, Ливан и Украйна. Целта на презентациите бе да представи набор от услуги, които да са в помощ на координационните центрове на европейските морски държави в областта на наблюдението и вземане на решение при възникнали инциденти или предотвратяване на ситуации, които биха прераснали в инциденти. Подробно се представиха следните интегрирани услуги: Доклади за инциденти, Проследяване на заподозрян кораб, Модул за симулация на бъдещо развитие на даден инцидент, Авиационно мултифункционално наблюдение. Съгласно дневния ред на 22.07.2021 г. се проведе учение, което е част от провеждащата се в Черно море многоцелева оперативна дейност, организирана и координирана от Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex). Целта на оперативната дейност е да координира действия, фокусирани върху превенцията, борбата с незаконната миграция, търсенето и спасяването по море, незаконните риболовни дейности, замърсяване на околната среда и други трансгранични престъпления. В учението участваха кораби и хеликоптер от ГД „Гранична Полиция“, гранично-полицейски кораб от Румъния, технически средства от ИАРА и ИАМА.

Целта на учението беше да се повиши оперативното сътрудничество между българските и румънските власти, междуинституционалното сътрудничество на ИАРА и ИАМА, а на европейско ниво - засилване на сътрудничеството между трите агенции Frontex, EFCA (Европейска агенция по контрол на рибарството) и EMSA (Европейска агенция по морска сигурност), както и да се обменят най-добрите практики между участниците в

учението. Учението също така е важен елемент от засилването на сътрудничеството с трети страни, съответно Албания, Грузия, Ливан и Украйна.

Ежемесечно служителите от отдел „СС-ЧМ“ провеждаха учения/тренировки по планираните теми: „Човек зад борда, „“Маневриране при сложна хидро-метеорологична обстановка“, “Борба с пожари“, „Медицинска евакуация“, „Експлоатация на спасителни средства“. Периодично се извършва тестване на УКВ връзката (УКВ канали 10,72 и 77) между дежурните катери във Варна и Бургас и дежурният координатор от МСКЦ, всяка сряда от месеца, като част от годишния план за тренировки и учения.

Служителите от отдел „ССЧМ“ през отчетния период взеха участие в следните национални и международни учения:

- На 16.07.2021 г. в национално военноморско учение с международно участие „БРИЗ 2021“ със с/к „Спасител-1“;

- На 16.07.2021г. в съвместно учение за противодействие на нефтени разливи между EMSA и Република България „ВАРНА 2021“ със с/к „Спасител-1“;

- На 22.07.2021г. в международно учение координирано от Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) със с/к „Надежда“.

Служителите на отдел „СС-ЧМ“ през отчетния период преминаха през следните обучения:

- Курсове проведени от ИПА –„ Текстообработка-базов“ и „Електронни таблици - базов“ ;

- специализирани обучения за служители от териториалните звена на ИАМА курсове проведено от ВВМУ -„Оперативно използване на електронни карти и информационни системи“; „Координатор на мястото при операции по търсене и спасяване“, „Сигурност на корабоплаването ,на кораба, на компанията и на пристанищата“, Умения за оказване на първа медицинска помощ“,“ „Основна подготовка по морска безопасност“, „Корабен радиооператор ограничена подготовка“.

В периода 13-16.07.2021 г. експертите от ГД АСД взеха участие в учение „БРИЗ 2021“ на ВМС и съвместното учение за противодействие на нефтени разливи между EMSA и ИАМА, „ВАРНА 2021”. Учението се проведе акваторията на пристанище Варна. Заедно с него е проведено и комуникационното учение за тестване на система CECIS за борба с нефтени разливи.

Участие в учението взеха специализираните кораби „GALAXY ECO” и „AMALTHIA” на Европейската агенция по морска безопасност (EMSA).

Целта на учението беше да се подобри взаимодействието между EMSA и ИАМА при преодоляване на последствията от инцидент свързан с борба с разлив на нефтопродукти. Основните елементи, които са отработени по време на учението са, както следва:

- **Тестване на механизмите за оказване на международна помощ от Европейската агенция по морска безопасност (EMSA):**

- вземане на решение за искане на международна помощ и отправяне на искане за такава помощ през Европейския център за мониторинг и информация (CESIS);

- подписване на договор за противодействие при инцидент (Incident Response Contract) между Република България и собствениците/операторите на предоставените от EMSA специализирани кораби;

- координиране на съвместните операции по ликвидиране на нефтения разлив на море (комуникация със специализираните кораби на EMSA и включване в стратегиите за действие под ръководство от българска страна).

- **Проиграване на елементи от Националния авариен план за борба с нефтени разливи:**

- оглед и оценка на нефтен разлив (местоположение, тип , количество);

- прогнозиране движението на разлива и оценка на възможните рискове от замърсяване на чувствителни и защитени зони, чрез използване на хидродинамични модели;

- оповестяване и комуникация по системата POLREP, вкл. на регионално ниво (проиграване на учение тип BRAVO за оповестяване на съседните черноморски страни съгласно Регионалния авариен план за сътрудничество при мащабни нефтени инциденти в Черно море);
- вземане на решения за активиране/деактивиране на НАП, за мобилизиране и привеждане в реално действие на национални сили и средства за ликвидиране на разлива.

През 2021 г. са проведени общо две планови тренировки, съвместно с колегите от ДРН-Русе в пристанищата Русе и Белене, с участието на спасителните м/к Нове 30, м/к Пристис и м/л Красиана.

На 18 и 19.05.2021 г. служителите от отдел АСДД взеха участие в „*Учение за подобряване на взаимодействието и координацията на съставните части на ЕСС и органите на изпълнителната власт за реагиране при бедствия – Белене`21*“, което се проведе в гр. Белене под егидата на специализиран център за подобряване капацитета на структурите участващи в операции при бедствия, към НАТО. Отработени са реални действия по ликвидиране на замърсяване в района на остров Белене, евакуация на бедстващи хора от остров, МОВ, както и координация между ГДАСД и силите на ЕСС, област Плевен, община Белене и 55-ти инж. полк към СВ.

През отчетната година се наблюдаваше значителен спад на сигналите, свързани с плавателни средства без ход/управление, при които имаше ръст през 2020 г. Осигуряването на медицинска помощ на екипажите на корабите, намиращи се в териториалните води и пристанищата на Р. България нормативно е определено в Наредба 9 за медицинското обслужване на корабите от 2003 г. на Министерството на транспорта и съобщенията и Министерството на здравеопазването. Основен проблем с медицинското осигуряване се явяват изискванията на Международната трудова конвенция (MLC), касаещи безплатните медицински консултации към екипажите на корабите, които България, като страна по конвенцията следва да осигури, съгласно „*Стандарт А4.1 - Медицинско обслужване на борда на кораба и на брега*“. Във връзка с това представители на ИАМА взеха участие в работна група, която да разработи проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 11 февруари 2003 г. за медицинското обслужване на корабите. Основната задача на работната група бе въвеждането на изискванията на Директива 92/29/ЕИО на Съвета от 31 март 1992 г. относно минималните изисквания за безопасност и здраве за подобряване на медицинското обслужване на борда на плавателните съдове (ОВ, L 113 от 30 април 1992 г.) и изискванията на Директива (ЕС) 2019/1834 на Комисията от 24 октомври 2019 година за изменение на приложения II и IV към Директива 92/29/ЕИО на Съвета. Специфичните нормативни изисквания от наредбата касаещи дейността на ГД АСД при оказването на медицинска помощ (консултация и евакуация) са решени чрез допълнения и изменения на термини и текстове от документи релевантни към съответните оперативни процеси, но като цяло наредбата не гарантира в пълен обем ефективното съдействие на екипажите на кораби в БМОРТС, нуждаещи се от медицинска консултация и помощ.

Що се отнася до инцидентите в района на туристическите плажове, продължава положителната тенденция по-голямата част от плажовете да се отдават на концесия, както и задължението на общините при възможност, да осигурят водно спасяване на неохраняемите плажове, което значително спомага за предотвратяването на трагични инциденти. Успешната работа на дежурните експерти от МСКЦ с концесионерите на плажовете и представителите на ВВБ, както е посочено по-горе, също допринася за това.

След направения анализ и оценка на натрупаната статическа информация относно получените сигнали за бедствия в МСКЦ през отчетната година, с цел подобряване на оперативните възможности при координиране на операциите по търсене и спасяване на море, могат да се направят следните предложения:

• Сформиране на междуведомствена експертна работна група, която да има за задача да актуализира нормативната рамка, касаеща дейностите по аварийно-спасителни операции

в БМОРТС и за борба с нефтените разливи в Черно море на национално, регионално, областно и общинско ниво, които да бъдат в синхрон с европейските политики, стандарти и добри практики;

• Разработването на всеобхватен анализ и оценка на финансирането на дейностите по аварийно-спасителни операции. Необходимо е въвеждане на промени, чрез които да бъде постигнато по-добро организационно групиране на наличните ресурси по търсене и спасяване в българския морски отговорен район за търсене и спасяване и вътрешните водни пътища на Република България, както и икономическа целесъобразност с оглед на вложените средства и ресурси;

• Подобряване на координацията и комуникацията при прилагане на различни подходи за оценяване на риска между различните участници /институции в процеса на аварийно-спасителните операции;

• Системно събиране на данни за инциденти, аварии и щети. Създаване и поддържане на база данни, която ще позволява изготвянето на конкретни статистики и анализи за подобряване на аварийно-спасителни операции;

• Организиране на обучения в национални и международни центрове с цел непрекъснато повишаване на квалификацията на служителите в МСКЦ и поддържане на високо ниво на подготовка на екипажите;

• Участие в национални мероприятия, конференции и други форуми, касаещи формулирането на визия, стратегия и политика относно аварийно-спасителната дейност на международно и национално ниво с цел придобиване на нови познания и повишаване на квалификацията на служителите в ГД“АСД“.

• Увеличаване на бюджета за аварийно-спасителните дейности;

• Засилване на институционалното управление на риска от бедствия;

Във връзка с увеличаването на сигналите за замърсяване на морската среда в акваториите на пристанищата може да се направят следните изводи:

• Необходимо е засилване на контрола от страна на инспекторите от съответните ДМА в процесите на периодични проверки на акватории, превантивните действия спрямо потенциалните източници на замърсяване и санкциите срещу нарушителите;

• Необходимо е да се подобри координацията на силите и средствата на всички дирекции в ИАМА, с цел по-добри и ефективни действия при ликвидиране на последиците от нефтен разлив, независимо дали е в акваториите на пристанищата или извън тях.

Във връзка с подобряване на оперативните дейности на плавателните средства на ИАМА, могат да се направят следните предложения:

• с оглед покриване на цялото крайбрежие е необходимо привличане на по-вече доброволчески организации, за които в настоящия момент не съществуват стимули за осъществяване на тяхната дейност;

• да се извърши проучване за придобиване включително и по европейски програми на плавателни средства, които да покриват целия спектър от аварийно-спасителни дейности в БМОРТС;

• да се извърши анализ на наличното спасително оборудване на плавателните средства и при необходимост да се предприемат стъпки за закупуване на допълнително, което ще гарантира както безопасността на спасителите, така и по голямата ефективност от техните действия.

7. В областта „Експлоатационна годност, регистри и контрол на пристанищата” са извършени следните дейности:

7.1. Обезпечаване на безопасност в пристанищата на Република България в съответствие с нормативните изисквания за експлоатационна годност

7.1.1. Издадени/преиздадени удостоверения за експлоатационна годност

Извършените проверки на експлоатационната годност на пристанищата и направените на тяхна база задължителни предписания и препоръки, са основание за предприемане на адекватни мерки по поддържане и модернизиране на пристанищната инфраструктура, с цел осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност в пристанищата. През отчетния период бяха издадени общо 71 удостоверения за експлоатационна годност на пристанища (УЕГ) (за 2020 г. – 31; за 2019 г. – 4). От общият брой издадени удостоверения за експлоатационна годност 14 са издадени по заявление от пристанищните оператори и 57 са служебно преиздадени във връзка с влезли в сила изменения и допълнения в Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата в Република България.

7.1.2. Проверки на експлоатационната годност на пристанищата, издадени задължителни предписания и препоръки.

Проверките на експлоатационната годност на пристанища и специализираните пристанищни обекти и издаването на задължителни предписания се извършват на основание Наредба № 9 от 17 октомври 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализиране пристанищни обекти (НИЕГПСПО), издадена на основание чл. 95, ал. 1 ЗМПВВППРБ.

В изпълнение на правомощията на агенцията през 2021 г. бяха извършени 20 планови, 19 целеви, 162 текущи и 14 по искане на пристанищните оператори, проверки на експлоатационната годност на пристанища за обществен транспорт по смисъла на чл. 106 ”а” , пристанища за обществен транспорт – държавна собственост и терминали към тях, на пристанища за обществен транспорт, които не са държавна собственост, на пристанища по чл. 107 – 109 от ЗМПВВППРБ и на специализираните пристанищни обекти по чл. 111а и чл. 111б от ЗМПВВППРБ). Служителите в ДМА-Бургас през 2021 г. са извършили допълнително 10 планови проверки във връзка с подготовка за зимния сезон. Разпределението на извършените проверки по дирекции е изобразено на фигурите:

фиг. 37

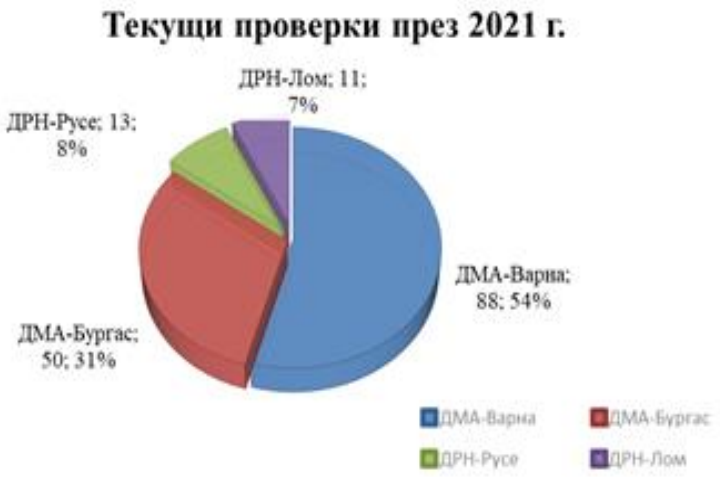

фиг. 38

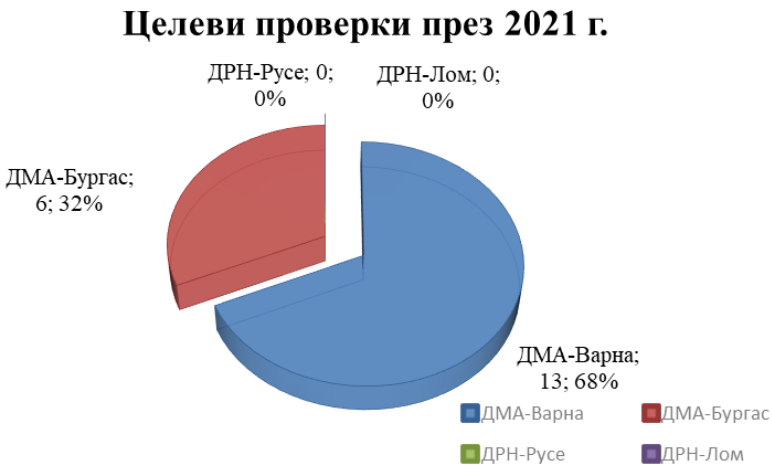

фиг. 39

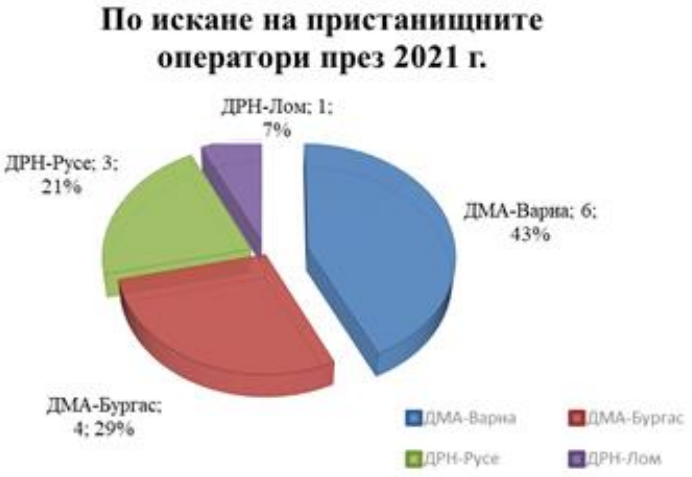

фиг. 40

Извършени бяха общо 215 проверки на експлоатационната годност на пристанища и отделни пристанищни терминали (през 2020 г. – 176; през 2019 г. – 201;през 2018 г. - 221), като разпределението е изобразено на фигура 38.

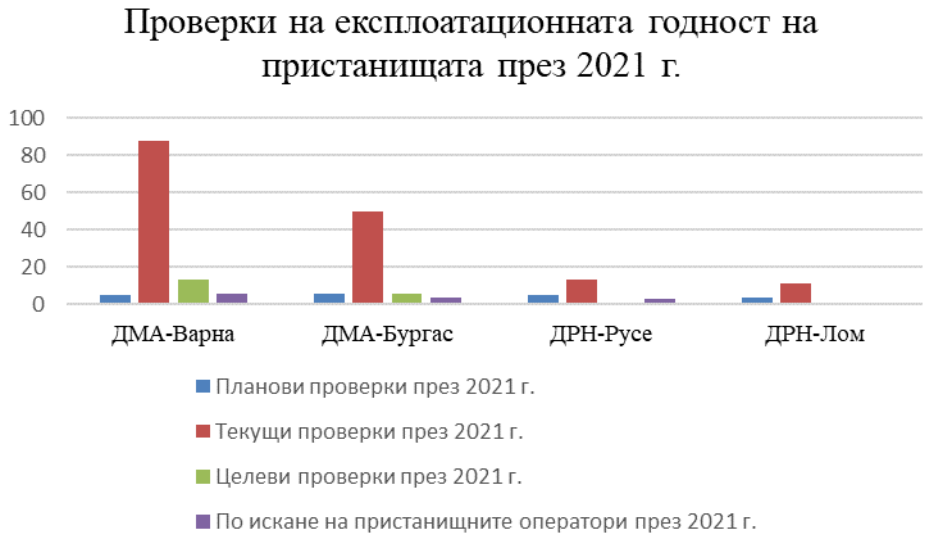

фиг. 41

При анализиране на данните представени на фигурите се наблюдава тенденция на ръст при извършените целеви и текущи проверки за спазване на изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализирани пристанищни обекти. Ръстът спрямо 2020 г. при целевите е с 46.15 % и при текущите проверки е с 47,62 % и спад при извършените плановите проверки е с 35,48 % и с 39,13 % при проверките по искане на пристанищните оператори и собствениците на пристанища.

В резултат на извършените проверки и констатираните несъответствия и с цел привеждане на пристанищата в съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 17 октомври 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти бяха утвърдени и връчени за изпълнение на собствениците на пристанища и на пристанищните оператори общо 19 задължителни предписания (през 2020 г. – 15; през 2019 г. – 10).

Наблюдава се тенденция на ръст с 26,67 % спрямо 2020 г. Изводът, който може да се направи е , че предвид продължаващата втора година COVID епидемия и влошаващата се икономическа обстановка в страната във връзка с нея, собствениците на пристанища и пристанищните оператори срещат затруднения при поддържането на експлоатационната годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти.

Извършени са 19 (деветнадесет) целеви проверки, с цел установяване на изпълнението на дадени задължителни предписания, с които е установено изпълнението и/или частично изпълнение на дадените задължителните предписания..

Съгласувани са 13 (за 2020 г. – 15; за 2019 г. – 29; за 2018 г. - 22) карти за типов технологичен процес за обработка на опасни и/или замърсяващи товари и на твърди насипни товари.

7.2. Поддържане и актуализиране на регистрите на пристанищата и пристанищните оператори

През отчетната 2021 г. се извършваше своевременна актуализация и бяха внасяни корекции в Регистъра на пристанищата на Република България и Регистъра на пристанищните оператори на Република България.

За отчетния период има 69 (шестдесет и девет) издадени удостоверения за регистрация на пристанища (през 2020 г. – 26) и 9 (девет) удостоверения за регистрация на пристанищни оператори (през 2020 г. – 29. Наблюдава се ръст в издадените Удостоверенията за регистрация на пристанище с 165,38 %, който е в следствие на влезли в сила изменения и допълнения в Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на Република България (ЗМПВВППРБ) (ДВ бр. 104 от 8 декември 2020 г.), на основание на , който бяха служебно преиздадени 57 (петдесет и седем) Удостоверения за експлоатационна годност на пристанищата, елемент от данните съдържащи се в удостоверенията на регистрация на пристанищата.

Информационната база данни на пристанищната инфраструктура за всички пристанища в отговорния район на всяка дирекцията се актуализира своевременно от отговорните служители.

Извлеченията от публичните регистри на пристанищата на Република България и на пристанищните оператори в Република България публикувани на интернет страницата на агенцията се подържат в актуално състояние целогодишно.

7.3. Статистика за дейността на морските и речните пристанища.

7.3.1 Администриране на статистическата информационна система „PORTSTAT”- Събиране, обработване, обобщаване и съхраняване на статистическата информация в новата, уеб базирана статистическа програма.

Програмата за събиране и обработване на статистически данни от дейността на пристанищата „PORTSTAT” е изцяло уеб базирана, като по този начин е предоставена възможност на пристанищните операторите на Република България по лесен и неограничаващ откъм работно място начин да въвеждат в нея първичните статистически данни. В агенцията са обособени 5 работни места – по едно във всяка от териториалните дирекции на агенцията във Варна, Бургас, Русе и Лом и едно в дирекция „Пристанища и пристанищни услуги“. В териториалните дирекции се извършва събиране, обработване (включително валидиране на второ ниво), обобщаване и съхраняване на подаваните от пристанищните оператори индивидуални статистически данни, а в ДППУ – администриране на Статистическата информационна система „PORTSTAT”, изготвяне, анализиране, съхраняване, предоставяне и разпространение на статистическата информация за дейността на пристанищните оператори. Във връзка с настъпили персонални промени през 2021 г. е актуализирана заповедта на изпълнителния директор на ИАМА, с която са определени отговорни служители, техни заместници и са конкретизирани отговорностите им.

През 2021 г. статистическите данни бяха регулярно подавани от страна на пристанищните оператори и обработвани (в това число проверявани и валидирани) от регионалните отговорници. Посредством събираните от пристанищните оператори индивидуални статистически данни е обхваната 100% дейността на морските и речните пристанища.

7.3.2 Подаване на статистическа информация към ЕВРОСТАТ.

През 2021 г. статистическата информация за дейността на българските пристанища, е произведена и изпратена чрез Националния статистически институт на Евростат, при спазване на изискванията и в сроковете, установени в Регламент (ЕС) 2018/974 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 1304/2007 на Европейската комисия, Регламент (ЕО) № 425/2007 на Европейската комисия и Директива 2009/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

7.3.3 Подаване на статистическа информация към Дунавската комисия

7.3.4. Изготвяне на справки за дейността на пристанищата

През 2021 г. бяха изготвяни справки за дейността на морските и речните пристанища при поискване, чрез уеб базираната статистическа програма „ПОРТСТАТ”, като основни потребители бяха:

- МТИТС, дирекция „Национална транспортна политика”;

- МТИТС, дирекция „Концесии и контрол върху дейността на търговските дружества и държавните предприятия";
- периодични справки за товарооборота на пристанищните терминали, за които е възложена концесия.

Статистически справки бяха изготвяни и предоставяни и по искане на органи на централната администрация.

7.4. Сигурност на пристанищата и планове за отпадъци

7.4.1 Осигуряване на съответствието на морските пристанища на Република България, обслужващи кораби от международно плаване, с изискванията на Международния кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения, на Регламент (ЕО) №725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения и Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за повишаване на сигурността на пристанищата.

През 2021 г. в изпълнение на разпоредбите на Регламент (ЕО) №725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения, на Директива 2005/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за повишаване на сигурността на пристанищата и на Наредбата за условията и реда за постигане на сигурността на корабите, пристанищата и пристанищните райони (Наредбата за сигурност) са извършени нови оценки на сигурността на 1пристанище, съгласувани са 4 оценки за сигурност и 4 правила за сигурност на пристанище по глава осма от Наредбата за сигурност , актуализиран е 1 действащ план за сигурност, съгласно чл. 103 от Наредбата за сигурност, изготвени са 2 плана за сигурност на пристанищен район и пристанищен терминал.

За отчетният период са извършени общо 98 текущи и планови проверки (2020 г. – 84 проверки) по сигурността на пристанищата, съответно 24 в пристанищата от района на действие на ДМА-Бургас, 45 в пристанищата от района на действие на ДМА–Варна, 11 в пристанищата от района на действие на ДРН-Лом и 16 в пристанищата от района на действие на ДРН–Русе. Общият брой на извършените проверки по сигурността на пристанищата бележи ръст спрямо 2020 г. с 16,67%.

През 2021 г. служители на агенцията участваха във всички състояли се редовни заседания на Пристанищните съвети за сигурност на пристанищата и пристанищните терминали. През годината бяха подготвени проекти от ИАМА на Стратегията за морска сигурност на Република България", „Национална програма за сигурност на корабите, пристанищата и пристанищните райони" и на правила за условията и реда при работа с информация, съдържаща се в оценките на сигурността и в плановете за сигурност на корабите, пристанищата и пристанищните райони и в докладите за начина на извършване оценките на сигурността на пристанищата и пристанищните райони, протоколите от извършените планови и целеви проверки, както и защитата й от нерегламентиран достъп

През отчетната година е налице един сериозен пробив в сигурността на корабите и пристанищата в района на отговорност на ДМА-Бургас, а именно директното щурмуване по вода и качване на борда на кораб на рейда от криминални лица с цел грабеж. Анализът по случая посочва недостатъчен капацитет на Гранични войски. Във всеки случай, чиято и да е вината за допуснатото нарушение, тя не е на органа упражняващ контрол по сигурността в пристанищния район - Съвета по сигурност, а още по малко на специалистите от агенцията. В тази връзка беше извършена проверка в квартал „Победа" по Заповед на Областният управител с участието на отговорните институции. След което, се проведе среща с участието на представители на Морска администрация-Бургас, ИАРА, гранична полиция, Община – Бургас и рибари от квартал „Победа". Сдружението на рибарите излезе с предложение към институциите за регулиране на дейността за недопускане на подобни случаи.

През 2022 г. се очаква запазване нивото на контрола над изпълнението на плановете, във връзка с очертаващата се и през тази година сложна международна обстановка.

7.4.2 Контрол на планове за приемане и обработване на отпадъци, в съответствие с изискванията на Директива 2000/59/ЕО за пристанищните приемни съоръжения за отпадъци, резултат от корабоплавателната дейност и на остатъци от корабни товари.

През 2021 г. бяха извършени общо 20 (за 2020 г. – 23; за 2019 г. – 29; за 2018 г. - 26) проверки по изпълнението на плановете за приемане и обработка на отпадъци. През отчетната година постъпиха за одобряване и преодобряване общо 9 плана за приемане и обработка на отпадъци (за 2020 г. – 11; за 2019 г. – 21). Извършените проверки за изпълнението на плановете за приемане и обработване на отпадъци бележи спад с 13.04 % спрямо 2020 г.

Изготвени бяха обобщени доклади до ИАМА за резултатите от контрола на изпълнението на одобрените планове за приемане и обработване на отпадъците в края на всяко шестмесечие. Изготвени бяха и доклади за заявени случаи на несъответствия на пристанищни приемни съоръжения и случаи на освобождаване от заплащане на такси за приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателна дейност. От докладите става ясно, че през 2021 г. няма случай на несъответствия на пристанищни приемни съоръжения, и че през отчетния период не е издавана заповед за освобождаване от заплащане на такса.

8. В областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране на пристанищата и специализираните пристанищни обекти са извършени следните дейности:

През 2021 г. бяха изготвени експертни становища по 5 (пет) подадени заявления за инвестиционна инициатива (2020 г. – 3 становища). Всички административни производства приключиха с разрешение за изработване на проект на генерален план на пристанище за обществен транспорт.

Организационно и технически беше осигурена дейността на 1 (един) междуведомствен експертен съвет за разглеждане и приемане на проект на генерален план на пристанище за обществен транспорт.

През 2021 г. експертите от ДППУ на ИАМА изготвиха становища за съгласуване на:

- 1 (един) проект на специализиран подробен устройствен план – парцеларен план за акваторията на специализиран пристанищен обект;
- 1 инвестиционен проект за обект „Област Бургаска – локални свлачища , гр. Китен;
- 1 технически инфраструктурен проект за обект „Изграждане на защитена лодкостоянка”;
- 1 инвестиционен проект за обект „Проект и СМР за промяна предназначението на сграда , терминал Бургас изток – 1”;
- 1 технически инфраструктурен проект за обект „Разширяване на пристанище за обществен транспорт;
- 1 технически инвестиционен проект за строеж „”Кейова стена, част от техническата инфраструктура на пристанище за обществен транспорт Езерово”;
- 1 специализиран подробен устройствен план – парцеларен план за изграждане на защитена лодкостоянка в акваторията на Черно море;
- 1 инвестиционен проект „Проектиране и удълбочаване”;
- 2 разрешителни за ползване на повърхностен воден обект;
- 1 съгласуване на ППУ по реда на чл. 52, ал. 1, т. 3 във връзка с чл. 46 от Закона за водите;
- 12 становища за издаване на разрешителни по реда на чл. 52, ал. 2 от Закона за водите;

- 2 предложения за определяне на райони на изхвърляне на земни маси и дънни утайки в морските пространства на страната по реда на чл. 62 от ЗМПВВППРБ.

През отчетната 2021 г. са дадени разрешения за поставяне на 5 премествеми обекти, пряко свързан с технологичния процес по предоставяне на пристанищни услуги в съответствие с разпоредбите на чл. 112р, ал. 1, т. 1 от ЗМПВВППРБ и чл. 14, ал. 1, т. 1 от Наредба № 8 от 27 април 2020 г. за премествеми обекти и за информационните, рекламните и монументално-декоративните елементи на територията на пристанищата *(Обн.ДВ.бр.41от 8 Май 2020 г.)*, изготвени са 7 експертни становища за разрешаване поставянето на територията на пристанища на премествеми обекта за търговски и други обслужващи дейности в съответствие с разпоредбите на чл. 112р, ал. 1, т. 2 от ЗМПВВППРБ и чл. 14, ал. 1, т. 2 от Наредба № 8 от 27 април 2020 г. за премествеми обекти и за информационните, рекламните и монументално-декоративните елементи на територията на пристанищата.

През отчетната 2021 г. със заповеди на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията бяха създадени 2 междуведомствени работни групи със задача да прегледат и приведат в съответствие с последните изменения и допълнения на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ДВ бр. 104 от 8 декември 2020 г.) (ЗМПВВППРБ) на подзаконови нормативни актове, в изпълнение на които работните групи извършиха преглед на следните подзаконови нормативни актове: Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 18 от 3 декември 2004 г. за регистрация на пристанищните оператори в РБ; Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 19 от 9 декември 2004 за регистрация на пристанищата в РБ; Наредба № 8 от 27 април 2004 г. за премествеми обекти и за информационните, рекламните и монументално-декоративните елементи на територията на пристанищата, Наредба № 10 от 31 март 2014 г. за обхвата и съдържанието, изработването, одобряването и изменението на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт; Наредба за условията и реда за постигане сигурността на корабите, пристанищата и пристанищните райони, приета с Постановление № 374 на Министерския съвет от 25 ноември 2014 г. В резултат бяха изготвени проекти за изменение и допълнение на горецитираните подзаконови нормативни актове и доклади за приемането им.

Раздел II. НОРМАТИВНА ДЕЙНОСТ

1. Присъединяване към международни договори

През изминалата 2021 г. в ИАМА продължи извършването на дейностите, произтичащи от присъединяването на Република България към международните договори и споразумения, подготовката на нови двустранни и многостранни споразумения, с цел повишаване на безопасността на корабоплаването и конкурентоспособността на българските морски лица.

Изготвен бе проект на Споразумение за сътрудничество за общата среда за обмен на информация (Споразумение CISE) като основа за водене на преговори. Проектът е одобрен с Решение № 840 на Министерски съвет от 2 декември 2021 г., подписан на 6 декември 2021 г. и предаден за обнародване в ДВ. Споразумението за съвместен контрол представлява договореност между съвместни администратори по смисъла на чл. 26 ОРЗД, съответно чл. 28, от Регламент (ЕС) 2018/1725, съответно член 21 от Директива (ЕС) 2016/680.

През 2021 г. е изготвено становище на ИА „Морска администрация” № 2279/ 21.01.2021 г. в подкрепа за инициативата за ратификация на Международната конвенция от Хонг Конг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби от 2009 г., приета на 15.05.2009г. Становището на ИАМА е изпратено до Министерство на околната среда и водите в отговор на постъпилото запитване във връзка с писмо от комисаря по околна среда, океани и рибарство, г-н Виргиниюс Синкявичюс, Ref. Ares (2020) 7144594/ 11.12.2020 г.

Представител на ИАМА участва в 39-та сесия на VI работна група на Комитета на Организацията на обединените нации по международно търговско право (UNCITRAL), в която е обсъждан проект на международна конвенция за принудителна продан на кораби и разпростиране на последиците й в чужбина.

2. Изменение и допълнение на закони и подзаконови нормативни актове

През изминалата година служители на ИАМА продължиха работата по разработване на пакети документи за изменение и допълнение на законови и подзаконови нормативни актове и обнародването им в „Държавен вестник“. Проектите за изменение се изготвят при спазване на изискванията на приложения към чл. 30, ал.6 и чл. 30а, ал. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Във връзка с мерки № 78, 79, 86, 87 от Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, приет с Решение № 30 на Министерския съвет от 14 януари 2021 г., е представен отчетен доклад № ДОК-53/02.02.2021 г. на междуведомствената работна група, създадена на основание Заповед № РД-08-163/12.06.2020 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно въвеждане в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/883 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно пристанищните приемни съоръжения за предаване на отпадъци от кораби, за изменение на Директива 2010/65/ЕС и за отмяна на Директива 2000/59/ЕО (ОВ, L 151 от 2019 г.). Към отчетния доклад са приложени следните комплекти документи: Проект на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, Проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за организацията за осъществяване на граничен паспортен, митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол, както и контрол на транспортните средства в пристанищата на Република България, обслужващи кораби от международно плаване, Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 28 септември 2004 г. за предаване и приемане на отпадъци - резултат от корабоплавателна дейност, и на остатъци от корабни товари (НИД на Наредба № 15), Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 17 октомври 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти (НИД на Наредба № 9). Постановление № 173 от 28 април 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за организацията за осъществяване на граничен паспортен, митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол, както и контрол на транспортните средства в пристанищата на Република България, обслужващи кораби от международно плаване, е обнародвано в ДВ, бр. 37 от 2021 г. През 2021 г. е проведено обществено обсъждане на проектите на НИД на Наредба № 15 и НИД на Наредба № 9, които са свързани с предложените изменения съгласно ЗИД на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България. Проекта на ЗИД на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България е одобрен на заседанието на Министерския съвет на 21 април 2021г. и внесен за приемане от Народното събрание на 27 април 2021 г. През 2022 г. законопроектът предстои да бъде внесен повторно за приемане от Народното събрание.

Във връзка с мярка № 80 от Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, е изготвен комплект документи към проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредба за предоставяне на речни информационни услуги по вътрешните водни пътища на Република България, приета с Постановление № 329 на Министерския съвет от 2007 г. Проектът цели привеждане на изискванията на наредбата в съответствие с изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1744 на Комисията от 17 септември 2019 г. относно техническите спецификации за електронно корабно докладване при вътрешното корабоплаване и за отмяна

на Регламент (ЕС) № 164/2010 (ОВ L 273/1 от 2019 г.). За проекта е получено положително становище на РГ 9 „Транспортна политика“.

За изпълнението на мярка № 83 от Плана за действие за 2021 г. е изготвен проект с изменения и допълнения в Наредба № 54 от 29 декември 2016 г. за техническите изисквания и оценяване съответствието на оборудването на морските кораби (Наредба № 54). Измененията са във връзка с въвеждане на изисквания на Директива 2014/90/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно морското оборудване и за отмяна на Директива 96/98/ЕО на Съвета.

Във връзка с изпълнение на мярка № 84 от Плана за действие за 2021 г. е изготвен проект на нова Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България (нова Наредба № 6). Мотивите за изготвяне на проект на нова Наредба № 6 са свързани с въвеждане на съществени и многобройни изменения в условията и реда за освидетелстването на професионалната квалификация на морските лица в морското корабоплаване и корабоплаването по вътрешни водни пътища във връзка с изисквания на следните актове на вторичното право на Европейския съюз: 1) Директива (ЕС) 2019/1159 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за изменение на Директива 2008/106/ЕО относно минималното ниво на обучение на морските лица и за отмяна на Директива 2005/45/ЕО относно взаимното признаване на свидетелства за морски лица, издадени от държавите членки (ОВ L 188, 12.7.2019); 2) Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета относно признаването на професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване и за отмяна на Директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕО на Съвета (ОВ L 345, 27.12 2017г.) и 3) Делегирана директива 2020/12 на Комисията от 2 август 2019г. за допълване на Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартите за компетентности и съответните знания и умения, за практическите изпити, за одобряване на тренажори и за здравословната годност (ОВ L 6 от 10.01.2020 г.).

За изпълнение на мярка № 85 от Плана за действие за 2021 г. е изготвен проект за изменение и допълнение на Наредба № Н-11 от 30 април 2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България. Измененията са във връзка с въвеждане на изисквания на Делегирана Директива (ЕС) 2020/12 на Комисията от 2 август 2019 г. за допълване на Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на стандартите за компетентности и съответни знания и умения, за практическите изпити, за одобряването на тренажори и за здравословна годност.

В изпълнение на мярка № 88 от Плана за действие за 2021 г. е изготвен проект за изменение и допълнение на Наредба № 20 от 8 септември 2011 г. относно правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби (Наредба № 20). Измененията са с оглед осигуряване прилагането на Делегиран регламент (ЕС) 2020/411 на Комисията от 19 ноември 2019 г. за изменение на Директива 2009/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби, по отношение на изискванията за безопасност за пътнически кораби, осъществяващи вътрешни пътувания (ОВ L 83, 19.3.2020 г.).

В изпълнение на мярка № 89 от Плана за действие за 2021 г. е изготвен проект на НИД на Наредба № 9 от 11.02.2003 г. за медицинското обслужване на корабите. Проектът цели въвеждане изискванията на Директива (ЕС) 2019/1834 на Комисията от 24 октомври 2019 г. за изменение на приложения II и IV към Директива 92/29/ЕИО на Съвета във връзка с адаптации от чисто техническо естество (ОВ L 279, 31.10.2019). В периода 25.11.2021 г. - 9.12.2021 г. проектът е публикуван за обществено обсъждане, след което е предаден за подпис и обнародване.

През изминалата година бяха разработени и представени за обсъждане изменения в Наредба № 5 от 1 септември 2004 г. за корабните документи (Наредба № 5). С измененията Наредба № 5 се привежда в съответствие с разпоредбата на чл. 73, ал. 2 от Кодекса на

търговското корабоплаване (КТК), съгласно която прегледите по чл. 73, ал. 1 от КТК са извършени от признати организации, съответните свидетелства се издават от признатата организация, извършила прегледа. На следващо място, с измененията се определя реда за издаване на следните корабни документи: свидетелство на кораб, опериращ в полярни води, което се изисква съгласно Международния кодекс за кораби, опериращи в полярни води, приет с Резолюция MSC.385(94) на Комитета по морска безопасност на Международната морска организация на 21 ноември 2014 г. (обн., ДВ, бр. 7 от 2021 г.); документ за съответствие на корабния план за енергийна ефективност в съответствие с изискванията на Правило 22.2 на Анекс VI на Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби от 1973 г., изменена с протокол от 1978 г. (MARPOL 73/78) и с протокол от 1997 г., съставена в Лондон на 2 ноември 1973 г. (ДВ, бр. 12 от 2005 г.), ратифицирана със закон (обн., ДВ, бр. 94 от 2004 г.); документ за съответствие - отчитане на разхода на течни горива в съответствието с изискванията на Правило 22а на Анекс VI на MARPOL 73/78.

Изготвените проекти за изменение и допълнение на Наредба № 16 от 20.06.2006 г. за обработка и превоз на опасни и/или замърсяващи товари по море и на опасни товари по вътрешни водни пътища (Наредба № 16) са за въвеждане на изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2020/1833 на Комисията от 2 октомври 2020 г. за изменение на приложенията към Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета с оглед на адаптирането към научно-техническия прогрес (ОВ, L 408 от 4.12.2020 г.), в частта ѝ относно превоза на опасни товари по вътрешни водни пътища (чл. 1, параграф 3 от нея).

Представен е отчетен доклад № ДОК-275/30.06.2021 г. на междуведомствената работна група, създадена на основание Заповед № РД-08-168/28.04.2021 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно изготвяне на следните комплекти документи: проект на НИД на Наредба № 8 от 27.04.2020 г. за преместваемите обекти и за информационните, рекламните и монументално-декоративните елементи на територията на пристанищата, проект на НИД на Наредба № 10 от 31.03.2014 г. за обхвата и съдържанието, изработването, одобряването и изменението на генералните планове на пристанищата за обществен транспорт, проект на НИД на Наредба № 18 от 3.12.2004 г. за регистрация на пристанищните оператори в Република България; проект на НИД на Наредба № 19 от 9.12.2004 г. за регистрация на пристанищата на Република България. Проектите са изготвени с оглед привеждане на подзаконовите нормативни актове в съответствие с последните изменения и допълнения на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.

Изготвен е комплект документи към проект на Наредба за изменение на Наредба № 6 от 5 април 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България във връзка с въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2021/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юли 2021 г. за изменение на Директива (ЕС) 2017/2397 по отношение на преходните мерки за признаването на свидетелства от трети държави (Директива 2021/1233) (ОВ, L 274 от 30.7.2021 г.). В периода 3.11.2021 г. - 3.12.2021 г. проектът е публикуван за обществено обсъждане, след което е предаден за подпис и обнародване.

Изготвен е комплект документи към проект на Наредба за разследване на произшествия по вътрешните водни пътища. Приемането на проекта на подзаконов акт е продиктувано от липсата на правна регламентация за разследване на произшествия с кораби, плаващи по вътрешните водни пътища на Република България и цели определяне на условията и реда за извършване на разследванията. Проектът на наредба е изпратен за съгласуване в дирекция „Правна“ на МТИТС след отразените бележки.

Приети са следните Решения на Министерския съвет:

1. Решение на Министерския съвет за разрешаване извършването с моторен кораб „HERCULES”, плаващ под знамето на Либерия, на хидротехнически работи във вътрешните

морски води на Република България във връзка с удълбочаване на Канал 1 и Канал 2, Пристанище Варна. Решението е прието под номер 168 от 25 февруари 2021 г.

2. Решение на Министерския съвет за учредяване безвъзмездно право на строеж в полза на община Бургас. Решение № 659 на МС за учредяване безвъзмездно право на строеж в полза на община Бургас е прието на заседание на МС на 9 септември 2021 г.

През 2021 г. бяха обнародвани и влязоха в сила нормативни документи, както следва:

- Кодекс за нивата на шума на борда на корабите, обн. ДВ. бр.6 от 22 януари 2021г.;
- Международен кодекс за кораби, оперирващи в полярни води (Полярен кодекс), обн. ДВ. бр.7 от 26 януари 2021г.;
- Задължителни правила за морските пристанища на Република България, обн. ДВ. бр.50 от 3 юли 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.8 от 29 януари 2021г.;
- Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, обн. ДВ. бр.12 от 11 февруари 2000г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 26 февруари 2021 г.;
- Международен кодекс за прилагане на процедури за пожарни изпитания, 2010 г., FTP Code 2010, обн. ДВ. бр.24 от 23 март 2021г.;
- Наредба № 54 от 29 декември 2016 г. За техническите изисквания и оценяване на съответствието на оборудването на морските кораби, обн. ДВ. бр.4 от 13 януари 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 6 април 2021г.;
- Международен кодекс за безопасен превоз на пакетирано отработено ядрено гориво, плутоний и високо радиоактивни отпадъци на борда на кораби (INF code), приет с Резолюция MSC.88(71) на Комитета по морска безопасност на Международната, обн. ДВ. бр.28 от 6 април 2021г., изм. ДВ. бр.28 от 6 април 2021г.;
- Международен кодекс за безопасност на високоскоростни плавателни съдове, 2000 г. (Кодекс HSC 2000), обн. ДВ. бр.38 от 11 май 2021г.;
- Международен кодекс за безопасност на кораби, използващи газове или други горива с ниска температура на възпламеняване (Кодекс IGF), приет с Резолюция MSC.391(95) на Комитета по морска безопасност на Международната морска организация на 11 юни 2015г., в сила за Република България от 1 януари 2017 г., обн. ДВ. бр.40 от 14 май 2021г.;
- Изменения на Стандарт за работа със защитни покрития на специализираните баластни танкове за морска вода на всички видове кораби и на двойна бордова обшивка на товарните помещения на бълкерите, обн. ДВ. бр.54 от 29 юни 2021г.;
- Изменения на Стандарт за изпълнение на защитните покрития на товарните нефтени танкове на танкери за суров нефт, обн. ДВ. бр.54 от 29 юни 2021г.;
- Наредба № 6 от 17 юни 2021 г. за компетентност на морските лица в Република България, обн. ДВ. бр.54 от 29 юни 2021г.;
- Наредба № 5 от 1 септември 2004 г. за корабните документи, обн. ДВ. бр.88 от 8 Октомври 2004г., изм. и доп. ДВ. бр.65 от 6 Август 2021г.;
- Наредба № 16 от 20 юни 2006 г. за обработка на опасни и/или замърсяващи товари по море и на опасни товари по Вътрешните водни пътища, обн. ДВ. бр.53 от 30 Юни 2006г., изм. и доп. ДВ. бр.68 от 17 Август 2021г.;
- Изменения на международен кодекс за превоз на опасни товари по море (IMDG code), обн. ДВ. бр.76 от 14 септември 2021г.;
- Изменения на международен кодекс за безопасност на високоскоростни плавателни съдове, 2000 г. (Кодекс HSC 2000), обн. ДВ. бр.38 от 11 май 2021г., изм. ДВ. бр.78 от 17 септември 2021г.;
- Международната конвенция за контрол и управление на корабните баластни води и седименти, обн. ДВ. бр.78 от 17 септември 2021г.;

- Наредба № 20 от 08.09.2011 г. относно правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби, обн. ДВ. бр.73 от 20 септември 2011г., изм. ДВ. бр.70 от 24 август 2021г.;
- Изменения към Международната конвенция за търсене и спасяване по море, 1979 г., обн. ДВ. бр.79 от 21 септември 2021г.;
- Изменения на анекса към протокола от 1997 г., отнасящ се до измененията на Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби, 1973 г., както е изменена с Протокол от 1978 г., обн. ДВ. бр.79 от 21 септември 2021г.;
- Изменения на Международната конвенция за контрол и управление на корабните баластни води и седименти, обн. ДВ. бр.79 от 21 септември 2021г.;
- Кодекс за конструкцията и оборудването на кораби, превозващи опасни химикали в наливно състояние (Кодекс BCH), обн. ДВ. бр.82 от 01.10.2021 г.;
- Изменения на Международния кодекс за конструкцията и оборудването на кораби, превозващи втечнени газове в наливно състояние (Кодекс BCH), обн. ДВ. бр.82 от 01.10.2021 г.;
- Изменения на Международния кодекс за спасителни средства (LSA CODE), обн. ДВ. бр.83 от 05.10.2021 г.;
- Изменения на Международния кодекс за системите за пожарна безопасност (Кодекс FSS), обн. ДВ. бр.83 от 05.10.2021 г.;
- Международен кодекс за прилагане на процедури за пожарни изпитания, 2010 г., FTP Code 2010, обн. ДВ. бр.83 от 05.10.2021 г.;
- Изменения на Техническия кодекс за контрол на емисиите на азотни оксиди от морски дизелови двигатели, обн. ДВ. бр.83 от 05.10.2021 г.;
- Наредба № Н-11 от 30.04.2014 г. за определяне на изискванията за здравословна годност на морските лица в Република България, обн. ДВ. бр.41 от 16 май 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.100 от 30 ноември 2021г.

Във връзка с изготвяне предложения на законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 януари - 30 юни 2022г., от страна на ИАМА са изпратени попълнени приложения към чл. 30, ал.6 и чл. 30а, ал. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Раздел III. ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ И МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

1. Европейски съюз

1.1. Европейска агенция по морска безопасност (EMSA).

През изтеклата година ИАМА взе активно участие в работата на Европейската агенция по морска безопасност. Изпълнителният директор на агенцията, който е член на Административния борд на EMSA, взе участие в две сесии (61 и 62), проведени през годината.

През 2021 г. директора на ДМА-Бургас, участва в извънредна онлайн среща COSS-49 с единствена точка – одобрение за стартиране на процедура за оценка на системата на Великобритания за обучение и сертифициране на морски лица в съответствие с чл.19 от Директива 2008/106ЕС. Срещата се осъществи чрез видео връзка с участието на представители на страните членки, EMSA, DG Transport и др. и беше ръководена от ръководителя на звеното г-жа Fotini Ioannidou. Представителите на Ирландия и Малта изявиха желание да се включат в процедурата, ръководена от EMSA. През месец май и месец ноември бяха проведени виртуални срещи на Комитета по морска безопасност и предотвратяване на замърсяването от кораби, на които бяха обсъждани и одобрени предложенията и допълненията към MED директивата и преразгледани ръководствата свързани с прилагането на Конвенцията на IMO за контрол на вредните противообрастващи

системи на кораби (Конвенция AFS) (resolutions MEPC.104(49), MEPC.195(61) and MEPC.208(62)). На срещата бе решено и да се извърши преразглеждане на директивите 2009/16/ЕС (PSC), 2009/18/ЕС (разследване на произшествия на море), 2009/21/ЕС (изисквания на държавата на знамето); актуализиране на предстоящите промени съгласно Директивата за пристанищните приемни съоръжения (ЕС) 2019/883. DG MOVE и въпроси, свързани с безопасността на пасажерските кораби, в това число - обсъждане на предложенията за промени в Директива 2003/25 / ЕО и Делегиран регламент 2020/411 във връзка със задължението за всички видове кораби да спазват клаузата в Правило 8-1 на SOLAS за безопасното завръщане в пристанище.

В периода 12-16 април 2021 г. е проведен предварителен одит на Република България по схемата на одитиране на държави членки на Международната морска организация (IMO), организиран от Европейската агенция по морска безопасност (EMSA). В предварителния одит, който се осъществи чрез онлайн заседания, участваха служители на дирекция МНРК и териториалните дирекции на ИАМА, както и участници от следните институции: МТИТС, ДППИ, ДАМТН, Национален борд за разследване на произшествия във въздушния, водния и железопътния транспорт, Хидрографска служба на ВМС, РИОСВ–Варна и РИОСВ–Бургас. В резултат на проведения доброволен одит във финалния рапорт на одиторите бяха обявени 10 констатации (findings) и 1 наблюдение (observation). С писмо изх. № 1675/31.08.2021 г., допълнено с писмо изх. № 1675/21.12.2021 г. е отправено запитване на ИАМА за техническа помощ до EMSA за последващо отстраняване на констатирани несъответствия.

Във връзка с одобрения План за обученията на специализираната администрация на ИАМА за 2021 г., в съответствие с графика на обученията, провеждани от EMSA през 2021 г. и със съдействието на Консултативната мрежа за техническа помощ на EMSA бяха организирани и проведени курсове за обучение и семинари по редица важни функции като: инспекции на държавата на знамето, сигурност на корабите и пристанищните съоръжения, ро-ро и високоскоростните пътническите кораби, CleanSeaNet, сертифициране на морски лица, контрол на сярното съдържание в корабните горива, пристанищни приемни съоръжения, институции на Европейския съюз и европейско морско право и др. През различните форми на обучение се преминали общо 36 служители от специализираната администрация.

В края на 2021 г. бе проведена виртуална среща „9-та среща на Борда за управление на Цифровата морска система и услуги“ (High Level Steering Group for Governance of the Digital Maritime System and System and Services), под председателството на Европейската комисия. В срещата участваха представители на страните членки и служители от отдел „Морска безопасност“ към ЕК и EMSA, както и изпълнители по отделните проекти.

1.2. Други въпроси, свързани с Европейския съюз в предмета на дейност на ИАМА.

През отчетния период беше наблюдавана и анализирана работата на РГ „Морски транспорт“ към Съвета на ЕС, регулярно се предоставяха становища и се съгласуваха български позиции по разглежданите теми в областта на корабоплаването.

През 2021 г. е изготвена и съгласувана в Работна група № 9 „Транспортна политика“ Рамкова позиция по досие 2021/0210(COD) - Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО (FuelEU Maritime Initiative).

ИАМА оказва съдействие на техническата работна група по проект DONA (Dynamic Overview of National Authorities project), като участва по електронен път в провежданите дискусии във връзка със създаване на нова база данни на ЕС за целите на предоставяне на задължителни доклади и статистически данни относно морски транспорт до Европейската комисия.

На страницата на ИАМА е публикуван Доклад за дейността на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, в качеството на национален орган, който отговаря за изпълнението на Регламент (ЕС) No 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) No 2006/2004, в изпълнение на мярка № 107 „Изготвяне на доклад по чл. 26 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004“ от Плана за действие за 2021 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, приет с РМС № 30 от 2021 г.

В рамките на своите компетенции ИАМА изготви проект на становище относно необходимостта от въвеждане на мерки на национално ниво за прилагане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1224 на Комисията от 27 юли 2021 г. относно подробните правила за условията за функциониране на уеб услугата и правилата за защита и сигурност на данните, приложими за уеб услугата, както и мерките за разработването и техническото изпълнение на уеб услугата, предвидени в Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета, и за отмяна на Решение за изпълнение С (2019) 1230 на Комисията (ОВ, L 269 от 28 юли 2021 г.).

Изготвена информация във връзка с писмо Ref. Ares № (2021)6600202-26.10.2021 относно транспониране на Директива на Съвета 2014/112/ЕС от 19 декември 2014 г. за прилагане на Европейското споразумение относно определени аспекти на организацията на работното време в сектора на вътрешния воден транспорт, сключено от Европейския съюз за речно корабоплаване (EBU), Европейската организация на речните превозвачи (ESO) и Европейската федерация на работниците от транспорта (ETF)

2. Международна дейност

2.1. ООН

Регулярно бяха изготвяни съобщения и публикувани информации относно санкциите на Съвета за сигурност, по отношение на държави като Иран, Ирак, Либия, Мали, Йемен, Централната Африканска република и др. на електронната страница на ИАМА.

2.2. Международна морска организация

С писмо от 13 септември 2021 г. от Международната морска организация е постъпило уведомление за отлагане на одита на Република България по Схемата на ИМО за одитиране на държави-членки на Организацията, като е определена нова дата за извършване на одита – май 2023 г.

Във връзка с предстоящия одит на Република България по схемата за задължителен одит, приета с резолюция А.1067(28) на Асамблеята на Международната морска организация, през 2021 г. в Държавен вестник са обнародвани изменения и допълнения в инструменти на ИМО, подробно описани в Раздел II Нормативна дейност от настоящия отчет.

Във връзка с прилагане на Стратегията за безопасност на корабоплаването и опазване на околната среда от замърсяване от кораби, одобрена с Решение № 420 на Министерския съвет от 26 юни 2020 г., е издадена Заповед № З-161/19.08.2021 г. на изпълнителния директор на ИАМА относно изготвяне на доклади по направления FS, CS и PS за 2020г. в изпълнение на изискванията на параграфи 42, 51 и 63 от Кодекс за прилагане на задължителните инструменти на ИМО (III CODE). В изпълнение на Заповед № З-161/19.08.2021 г. са представени: доклад FS evaluation ДОК-487/26.11.2021 г. (за оценка и преглед на дейностите по направление „Държава на знамето“ за 2020 г.); доклад CS evaluation ДОК-521/17.12.2021 г. (за оценка и преглед на дейностите по направление „Крайбрежна държава“ за 2020 г. и

доклад PS evaluation ДОК-486/26.11.2021 г. (за оценка и преглед на дейностите по направление „Държава на пристанището“ за 2020 г.).

За изготвяне на доклади по направления FS, CS и PS за 2021 г. е издадена Заповед № З-245/16.12.2021 г. относно изготвяне на доклади по направления FS, CS и PS за 2021 г. в изпълнение на изискванията на параграфи 42, 51 и 63 от Кодекс за прилагане на задължителните инструменти на ИМО (III CODE). Съгласно Заповед № З-245/16.12.2021 г. е определен срок до 28.02.2022 г. за изготвяне на доклад FS evaluation за 2021 г., до 01.04.2022 г. - за изготвяне на доклад CS и доклад PS evaluation за 2021 г.

В изпълнение на Заповед №З-72/ 29.04.2020 г. на изпълнителния директор на ИАМА, беше представен доклада на България за 2020 г. по MARPOL (MEPC/Circ.318) в ИМО.

През 2021 г. бяха подготвени и изпратени по съответния ред до генералния секретар на ИМО номинациите на г-н Александров и г-н Димитров за повторното им номиниране за морски посланици на добра воля в ИМО, които бяха гласувани по време на 32-та сесия на Асамблеята на Международната морска организация.

Във връзка с изборите за членове на Съвета на ИМО, категория „А“, „В“ и „С“, за периода 2022-2023 г. ИАМА е предоставила своето становище по кандидатурите на Катар, Канада, Съединени американски щати, Белгия, Бахамски острови и Бангладеш, Индия, Ямайка, Египет и Испания, Ислямска република Пакистан и др.

От 6 декември до 15 декември 2021 г. се проведе 32-та сесия на Асамблеята на ИМО чрез виртуалната платформа KUDO. От страна на ИАМА в 32-рата сесия на Асамблеята на ИМО взеха участие изпълнителният директор на агенцията, както и двама служители от дирекция МНРК. Асамблеята прие резолюция относно изменения в Конвенцията за ИМО, предвиждащи увеличаване на състава и продължителността на мандата на Съвета и еднаква автентичност на текстовете на Конвенцията на всички официални езици на Организацията.

По време на сесиите бяха обсъдени проблемите в морския сектор, предизвикани от пандемията от COVID-19. Асамблеята прие резолюция, с която обяви 18 май за Международен ден на жените моряци.

За членове на Съвета в отделните категории бяха избрани Гърция, Република Корея, Япония, Русия, Италия, Панама, Обединеното кралство, Китай, Норвегия, САЩ, ОАЕ, Испания, Канада, Франция, Бразилия, Германия, Индия, Холандия, Австралия, Швеция, Сингапур, Египет, Кипър, Малта, Бахамските острови, Малайзия, Индонезия, Чили, Кения, Саудитска Арабия, Ямайка, Белгия, Мароко, Турция, Мексико, Филипините, Вануату, Катар, Дания и Тайланд.

През отчетния период ИАМА участва със становища до МТИТС, МЗ и МВнР в присъединяването на Република България към страните, определили моряците за „ключови работници“. С циркулярно писмо (Circular Letter No.4204/Add.35/Rev.4) на ИМО, изпратено на 5 февруари 2021 г. до всички държави членки, Организацията призова своите членове да определят моряците като „ключови работници“ в задълбочаващата се криза при смяната на екипажи, която засяга както моряците, така и другия морски персонал. В резултат да междуведомствената работа, с вербална нота от МВнР до ИМО, на 13 октомври България се присъедини към държавите - членки на ИМО, определящи моряците за ключови работници.

2.3. Международна организация по труда

В периода 19-23 април 2021 г. се проведе четвъртото заседание на специалния тристранен комитет, преразглеждащ и допълващ Морската трудова конвенция, 2006г. Основна тема на заседанията бяха пандемията COVID-19 и нейните непредвидени последици за морските лица, по-специално предизвикателствата свързани с гарантиране на време за почивка и безпроблемно репатриране.

От страна на България участваха двама служители на ИАМА. В резултат на заседаването на комитета бяха приети две резолюции с препоръчителен за държавите членки по конвенцията характер.

Първата резолюция препоръчва държавите членки да определят морските лица като ключови работници, да предприемат мерки за: осигуряване възможност на морските лица да пътуват от и до държавата/мястото, където са резиденти до местоработата им; за транзитно преминаване през държави с цел постъпване на работа, репатриране и медицински услуги; за освобождаване на морските лица от поставяне под карантина, освен ако не се тестват позитивно за COVID-19; за гарантиране, че максимално допустимото време на борда за морските лица не може да надхвърля това по Морската трудова конвенция 2006 г. и др. Втората резолюция приканва държавите членки по конвенцията да предвидят нужния запас от одобрени от СЗО ваксини за морските лица, които имат достъп до територията на съответната държава членка, да изградят ваксинационни центрове в пристанищата с достатъчен капацитет, както и да признават взаимно ваксините, поставени от други държави членки по конвенцията.

2.4. Двустранно и многостранно сътрудничество

През отчетния период, по искане на МТИТС са предоставени справки за двустранното сътрудничество в областта на морското търговско корабоплаване с Индонезия, Албания, Турция, Полша, Белгия, Италия и Пакистан и др. По отношение на двустранните и многостранни споразумения ИАМА предостави становище по Проекта на Меморандум за разбирателство между МТИТС и Министерство на морските работи на ИР Пакистан за сътрудничество в областта на морския транспорт, който бе препратен по компетентност за становище на дирекция „Правна“ на МТИТС за финални бележки. ИАМА предостави становище и по бележките на Гърция по Многостранно споразумение за създаване на международен транспортен коридор Персийски залив – Черно море и подкрепи постигнатото до момента съгласие между останалите държави по споразумението.

По отношение на двустранното сътрудничество с Република Турция, ИАМА продължи работа по създаване на пряка международна Ро-Ро линия между пристанищата Бургас и Карасу. На 22.09.2021 г. в изпълнение на Заповед № РД-08-333/24.08.2021 г. на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, във виртуална среда (Google Meet) се проведе първото заседание на междуведомствена работна група, формирана с цел провеждане на преговори и изготвяне на проект на позиция за организацията на пряка международна Ро-Ро линия. На заседанието, председателствано от изпълнителния директор на ИАМА, бе изразено положително становище от всички присъстващи членове на междуведомствената работна група относно възможността за откриване на Ро-Ро линия между пристанищата Бургас и Карасу. Работната група също така постигна съгласие турската страна да бъде уведомена, чрез Министерството на външните работи, за резултатите и въпросите, повдигнати от ведомствата по време на срещата, с което да бъде даден ход на двустранните преговори.

През 2021 г. служители от ИАМА участваха в проведената 54-тата среща Комитета по ДПК на Парижкият меморандум, която се проведе във виртуална среда поради пандемията от COVID-19.

През месец април 2021 г. отново във виртуална среда се проведе 21-вата среща на Комитета по ДПК на Черноморският меморандум под председателството на к.д.п. Ал. Илиев - директор ДМА-Бургас и с участието на националния координатор по ДПК.

Представител на ДПК участва в работни групи създадени от Комитета на ЧМ, които след обсъждане подготвят доклади по поставени задачи.

При поискване от Секретариата на ЧМ инспектори по ДПК участват и при обжалване на задържане на кораби, като в доклад аргументирано изразяват своето мнение.

По линията на Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество **(BSEC PERMIS)** инспекторите от агенцията, осъществяващи екологичен контрол участваха в консултации за екологичните и социални аспекти на регионалния проект "Посиняване на Черно море" (BBSEA) - регионална инициатива за справяне с морското замърсяване и

изменението на климата, в подкрепа на Общия дневен ред за Черно море. Събитието се организира от Постоянния международен секретариат на Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество (BSEC PERMIS), съвместно с Комисията по опазване на Черно море от замърсяване и се проведе онлайн на 27 октомври 2021г.

2.5. Дунавска комисия

През отчетния период ИАМА продължи да дава становища в рамките на своите компетенции по въпроси, разглеждани на заседанията на работните групи в Дунавската комисия (ДК). Във връзка с провеждането на заседание на Работната група по юридическите и финансовите въпроси на Дунавската комисия в периода 09-12.11.2021 г., ИАМА изпрати своето становище по позицията на българската делегация по отношение на въпросите включени в отделните точки от дневния ред на заседанието.

Във връзка с постъпила нота на Посолството на Украйна в София с искане за признаване на издаваните от тях корабни удостоверения на кораби плаващи под украинско знаме по река Дунав (ВВП на Европа), ИАМА предложи на украинската страна да бъде изпратено потвърждение, че до сключване на договор с Европейския съюз съгласно чл. 16 на Директива (ЕС) 2016/1629 България признава издадените от украинската администрация корабни удостоверения.

Раздел IV. ПРОЕКТИ

Отдел проекти, към Главна дирекция „Аварийно-спасителна дейност“ изпълнява проекти на агенцията, финансирани от различни фондове на ЕС и други донори, а именно:

Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020;

Програма „Морско дело и рибарство“;

Оперативна програма „Добро управление“;

Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния - България 2014 – 2020 г.;

Програма „Хоризонт“2020.

–***Приключили проекти***

✓ **Проект „Принцип само веднъж” (“The Once Only Principle Project”) TOOP 737460**

На 1 януари 2017 г. започна изпълнението на проект „Принцип само веднъж“ (The Once Only Principle Project) с акроним TOOP.

В проекта участваха 50 партньора от 19 държави (Австрия, България, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Италия, Латвия, Люксембург, Нидерландия, Норвегия, Полша, Румъния, Швеция, Словения, Словакия и Швейцария), сред които представители на публичната администрация, изследователски организации и представители на бизнеса. Координатор на проекта е Талински *технологичен университет (*Tallinn University of Technology*).*

Основната цел на проект TOOP е да изследва и демонстрира принципа „само веднъж” (once-only principle) при трансграничния обмен на данни, с цел намаляване на административната тежест както в частния сектор, така и в публичната администрация.

Изпълнението на проект TOOP е разпределено в четири работни пакета:

- Работен пакет 1 „Управление на проекта“
- Работен пакет 2 „Техническа архитектура, правни и управленски аспекти“
- Работен пакет 3 „Направления”
- Работен пакет 4 „Разпространение”

Проектните дейности са пряко насочени към изследване на принципа „само веднъж“ чрез паралелна демонстрация на устойчиви пилотни направления, използващи федеративна архитектура на трансгранично паневропейско ниво.

Като партньор по проекта, ИАМА участва в следните работни пакети: РП 1 „Управление на проекта” - дейност „Споразумение за консорциум и административно и финансово управление”, РП 3 „Направления” – дейност „Направление морски транспорт” и РП 4 „Разпространение” – дейност „Комуникация и повишаване на осведомеността”.

Основните резултати от изпълнението на проект TOOP включват:

- ***Създадена Генерична федеративна архитектура***

Генеричната федеративна архитектура представлява иновативно решение, което подпомага организационната, семантичната и техническата оперативна съвместимост на националните регистри в трансграничен контекст.

- ***Изготвен анализ на правните и етични въпроси, отнасящи се до изпълнението на направленията и е извършена оценка на въздействието на изградената архитектура***

Заключението от изготвения анализ определя като възможно изпълнението на пилотни проекти във всяко от трите направления, разглеждани от проекта, в съответствие с действащото законодателство.

Подробна информация за изготвения в рамките на работния пакет анализ може да бъде открита на: https://toop.eu/deliverables .

- ***Демонстрация на обмена на данни между морските администрации на партньорите, участващи в Пилотно направление 3 „Онлайн корабни свидетелства и свидетелства на корабните екипажи“***

Пилотно направление 3 „Онлайн корабни свидетелства и свидетелства на корабните екипажи“, в което ИАМА взе участие, разглежда проблемите в морския сектор, свързани с достъпа до и удостоверяването на валидността на корабните свидетелства и свидетелствата на морските лица, които понастоящем се издават в хартиен формат от съответните отговорни органи в държавите-членки. В тази връзка, проект TOOP демонстрира възможността при влизане на кораб в пристанище, настоящата процедура да бъде заменена изцяло с онлайн услуга.

ИАМА участва в изпълнението на задачите, свързани със изготвянето на: сценарий на пилотното направление, целеви модел, ролеви модел, идентифициране на възможностите и ролята на наличните информационни системи в участващите държави, модел на бизнес процесите и изискванията към потребителите.

Препоръки и последващи дейности

В резултат от изпълнението на проект TOOP могат да бъдат формулирани следните изводи и препоръки за прилагането на принципа „само веднъж“ в морския сектор:

- *Наличност на данните и тяхната достъпност:* Необходима е дигитализация на издаваните от компетентните органи в държавите-членки на ЕС свидетелства, които в повечето случаи все още се издават и съхраняват на хартия. Нужна е надеждна, унифицирана архитектура с ясни правила за достъп и обработка на обменяните данни, гарантираща сигурност и конфиденциалност.

- *Участие на индустрията:* Успешната реализация на трансграничния обмен на данни зависи от желанието за включване и сътрудничество на класификационните организации, които издават корабни свидетелства. При изпълнението на проекта са установени негативни тенденции при представителите на индустрията за участие в процеса на обмен на данни. Кръгът от заинтересовани лица, които да участват в процесите по обмена на данни, би могъл да бъде разширен и да включва корабособственици, агенции за набиране на корабни екипажи и др., след извършване на допълнителни проучвания по отношение на обработването и сигурността на обменяните данни.;

- *Необходимост от включване на регистри извън Европейския съюз, изпълняващи ролята на доставчици на данни:* Предложената мярка е ключова за устойчивостта и

ефективността на създадения модел за обмен на данни на принципа „само веднъж“. Сред възможните подходи е първоначално регионално приложение на подхода между съседни държави и в последствие, разширяване на обхвата чрез включване на все по-голям брой национални регистри, като подобен глобален подход следва да бъде признат на наднационално ниво, например от Международната морска организация.

- *Разработване на специфичен модел за обмен на данни за морския сектор:* Основен извод от изпълнението на морското направление е, че създаденият в рамките на проекта общ модел за обмен на данни за трите пилотни направления не е изцяло приложим за морското направление, а следва да се разработи специфичен модел за обмен на данните, съдържащи се в корабните и екипажи свидетелства, отразяващ всички особености на правната и техническа ситуация в сектора.

В заключение, за да бъде приложен принципът „само веднъж“ в морския контекст, е необходимо намирането на централно управленско решение, подкрепено от разработването на международна правна рамка в тази насока.

✓ **Проект „Разработване на обща база данни и правна рамка за корабни проверки, извършвани в общия българо-румънски участък на р. Дунав чрез интерфейс към националната речна информационна система (RIS)”- DANRiSS.**

На 10 януари 2020 г. приключи изпълнението на проект „Разработване на обща база данни и правна рамка за корабни проверки, извършвани в общия българо-румънски участък на р. Дунав чрез интерфейс към националната речна информационна система (RIS)” – DANRiSS, код на проекта 16.5.2.014, e-MS код ROBG-172.

В изпълнението на проект DANRiSS участват двама партньори: Изпълнителна агенция „Морска администрация”, която е водещ партньор и Румънската морска администрация (Romanian Naval Authority - RNA) – партньор по проекта, а неговата основна цел е да повиши нивото на координация между двете публични институции.

Основни резултати от изпълнението на проект DANRiSS:

- *Изготвено и подписано Споразумение между Изпълнителна агенция „Морска администрация” и Румънската морска администрация относно проверките на плавателни съдове по вътрешните водни пътища в българо-румънския участък на р. Дунав.*

- *Изготвени Местни правила за плаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав.*

- *Доставена, инсталирана и конфигурирана Интегрирана система за корабна инспекция – софтуерен пакет с електронна база данни и оборудване*

- *Разработена Методика за оценка на риска при извършване на речния надзор.*

През 2021 г. двете партниращи си институции продължиха диалога и предприеха действия, насочени към утвърждаването на министерско ниво на изготвените *Местни правила за плаване в общия българо-румънски участък на река Дунав* и отстраняването на възникналите проблеми при комуникацията между българския и румънския модул на *Интегрираната система за корабна инспекция.* За тази цел, с писма № 4/06.01.2021 г. и №1405/25.05.2021 г. на изпълнителния директор на ИАМА до генералния директор на RNA бяха набелязани конкретни мерки за по-нататъшни действия относно идентифицираните проблеми.

Изпълнението на проект DANRiSS допринася за повишаване на нивото на координация между Изпълнителна агенция „Морска администрация” и Румънската морска администрация в областта на речния надзор в общия българо-румънски участък на р. Дунав, чрез оптимизация на съществуващите и създаване на нови механизми за съвместни транс-гранични решения.

По отношение на поставените цели и постигнатите резултати, проект DANRiSS се счита за пилотен и ще послужи като отправна точка за разширяване на обхвата на сътрудничеството в областта на речния надзор сред държавите от Дунавския регион.

✓ **Проект „Подобрена обща среда за обмен на информация на системи за граничен контрол и координация" – ANDROMEDA, номер на проекта:833881 по покана H2020-SU-SEC-2018, финансиран по Рамкова програма „Хоризонт 2020".**

На 30 септември, 2021 г. приключи изпълнението на проект „ANDROMEDA" (An EnhaNceD Common InfoRmatiOn Sharing EnvironMent for BordEr CommanD Control and CoordinAtion System). Той беше реализиран по рамкова програма „Хоризонт 2020" по покана за проектни предложения H2020-SU-SEC-2018.

В него участваха 18 партньора от Гърция, Испания, Великобритания, Португалия, Италия, Финландия, България, Израел и Черна гора. Координатор на проекта е Министерство на морското дело и островните политики – Ministry of Maritime Affairs and Insular Policy – Гърция.

Проектът има за цел да разгърне пълния потенциал на CISE (Common Information-Sharing Environment – обща/единна среда за споделяне на информация) с цел обмен на информация и наблюдение на сухопътните и морските граници, като ще се внедрят и системи за командване, контрол и координация, чрез които ще се постигне напредък във възможностите, предлагани от CISE Service и Data Models.

Специфична цел на ANDROMEDA е да внедри приложими решения за подобряване на граничната и външната сигурност, а именно:

- Подобряване на функционалността на EUCISE, чрез интегриране с усъвършенствани решения за управление и контрол;

- Разширяване на приложимостта на EUCISE за обмена на информация в реално време, която да се ползва от органите ангажирани с морско и сухопътно наблюдение.

През 2021 г., членове на екипа на ИАМА по проекта участваха в регулярни работни срещи и специализирани работни семинари, посветени на изпълнението на дейности по РП6 „Пилотни демонстрации, валидиране и оценка" в частта гръцко-българско сухопътно/морско направление. На тях беше обсъден напредъка по отделните (задачи) дейности, сроковете за провеждане и валидиране на изпитанията, които трябва да бъдат съблюдавани, както и бяха набелязани предстоящи действия във връзка с финализиране на проведените тестове. От страна на ИАМА, информацията по работния пакет бе обновявана регулярно в съответствие с процеса на уточняване на изискванията за Пилотното направление.

Основни резултати от изпълнението на проект „ANDROMEDA"

Изпълнението на проект „ANDROMEDA" допринесе за подобряване на контрола и безопасността на европейските граници, както и съумя да разшири транснационалното сътрудничество в тази област. Подобреният CISE модел подпомогна интеграцията на съществуващите и бъдещи операционни системи, в съответствие с цялостната политика на ЕС, насочена към постигането на междуведомствена съвместимост.

В отговор на адресираните предизвикателства и проблеми, „ANDROMEDA" предостави решение, представляващо набор от разпръснати системи и услуги, свързани помежду си в съответствие с принципите на CISE, които целят да насърчат и подпомогнат бързото идентифициране на нововъзникнали събития, информираното взимане на решения и постигането на обща осведоменост и съвместен подход към трансграничните ситуации.

Успешната реализация на проекта създаде необходимите условия и възможности, чрез които всяка държава-членка може да решава как, кога и дали предоставените допълнителни източници на информация ще и бъдат от полза във възникналата ситуация.

Сред основните целеви групи, които биха се възползвали от постигнатия резултат, са национални и европейски органи, правоприлагащи структури, разузнавателни агенции, агенции за сигурност и др.

I. Текущи проекти

✓ **Проект „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на р. Дунав, чрез подобряване реакцията при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество" – Danube Safety Net, e-MS № ROBG-522**

На 15 септември, 2018 г. започна изпълнението на проект „Повишаване на транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на р. Дунав, чрез подобряване реакцията при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество" – Danube Safety Net. Проектът е одобрен за изпълнение по Третата покана на Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния - България 2014 – 2020 г. , Приоритетна ос 1„Добре свързан регион", Специфична цел 1.2 „Повишаване на безопасността на транспорта по вътрешните речни и морски пътища".

Първоначално одобрената продължителност на проекта е 36 месеца и в него участват двама партньори: Изпълнителна агенция „Морска администрация" (EAMA), която е водещ партньор и Румънската морска администрация (RNA).

Основната цел на проект Danube Safety Net е да повиши нивото на транспортната безопасност по протежението на общия българо-румънски участък от р. Дунав, чрез:

✓ **Създаване на Аварийно-спасителни центрове** (Emergency Response Centers) в Румъния (гр. Турну Мъгуреле) и България (гр. Русе и гр. Лом);

✓ **Доставка и интеграция на Обща географска информационна система за реагиране при извънредни ситуации;**

✓ **Доставка на две специализирани несамоходни плавателни средства (баржи),** снабдени с оборудване за реакция в извънредни ситуации, които ще бъдат разположени в пристанищата на гр. Русе и гр. Лом **за нуждите на ИА „Морска администрация";**

✓ **Доставка на две многофункционални самоходни плавателни средства**, способни да развиват висока скорост и снабдени с оборудване за оказване на първа помощ, **за нуждите на Румънската морска администрация**;

✓ **Разработване на съвместен План за действие** за реакция в рутинни и извънредни ситуации, застрашаващи транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на р. Дунав.

През 2021 г. ИАМА продължи работа по изпълнението на основните дейности по проект Danube Safety Net.

На базата на изготвената в изпълнение на Дейност Т1.2 от Работен пакет Т1 „Мерки за подобряване на безопасността на речното корабоплаване" техническа спецификация и изисквания за IT инструмент за транспортна безопасност по р. Дунав, е възложен Договор ДОГ-17 от 20.05.2020 г. по реда на ЗОП, за *доставка и интегриране на Географска информационна система за транспортна безопасност по р. Дунав (DTSGIS) и доставка на оборудване за Аварийните спасителни центрове в България*. През месец февруари 2021 г. изпълнението на договора е завършено успешно, като за целите са изпълнени Етап 1 „Анализ и дизайн", Етап 2 „Доставка на необходимите хардуерни и софтуерни продукти, в т.ч. лицензи за тях, необходими за работата на Системата" и Етап 3 „Внедряване и обучение". През отчетния период са извършвани ежедневни тестове на нейната функционалност, а всички постъпващи в отдел „АСДД" сигнали се въвеждат в системата, като успоредно с това се прави запис на хартиен носител.

През 2022 г. предстои интеграция на българската и румънската системи, след като партньорът по проекта постигне необходимата техническа готовност.

В изпълнение на Дейност Т1.2, в резултат от проведена обществена поръчка по реда на ЗОП с предмет „Доставка чрез покупка на многофункционални несамоходни плавателни съдове /баржи/ за провеждане на аварийно-спасителни дейности на река Дунав" с две обособени позиции, в края на 2020 г. между ИАМА и избрания Изпълнител – ДЗЗД „ТРИЕСТ - РЕМОНТСТРОЙ" са сключени два договора за изпълнение на обособените позиции (Договори №64/22.12.2020 г. и №65/22.12.2020 г.).

Поради забавяне в изпълнението на дейностите по двата договора, баржите не са доставени на ИАМА в рамките на договорения срок, а именно 23.08.2021 г., в резултат на което предстои начисляването на неустойки на изпълнителя, съгласно клаузите по договорите.

В изпълнение на Договор №64/22.12.2020 г., в края на 2021 г. е завършен Етап от строителството „Спускане на вода“, приет с *Окончателен констативен протокол от 27.09.2021 г.* Предвид продължаващата работа по изпълнението на договорите, гаранциите за изпълнение, предоставени от изпълнителя на етап подписване на договорите, бяха удължени по искане на ИАМА. Очаква се двете баржи да бъдат доставени в началото на 2022 г.

В резултат от извършена процедура за изменение на апликационната форма на проекта, на 28.06.2021 г. е подписан Адендум № 4 към договорите за финансиране и съ-финансиране на проекта, иницииран от Румънската морска администрация. Чрез подписания документ се изменят техническите характеристики на хардуерното оборудване за Аварийно-спасителния център, който ще бъде изграден в Румъния и се променя първоначално одобреното му местоположение от гр. Турну Мъгуреле на гр. Констанца, а двете многофункционални самоходни плавателни средства, които ще бъдат доставени на RNA, ще бъдат локализирани в гр. Гюргево и гр. Бечет, вместо в гр. Турну Мъгуреле. Променя се и мястото за организиране на публичното събитие за представяне на доставените на RNA плавателни средства, като то ще се състои в Дробета Турну Северин.

Поради забавяне в изпълнението спрямо първоначално утвърдения график на някои от проектните дейности от страна на Румънската морска администрация, през месец юни 2021 г. бяха предприети необходимите административни стъпки за удължаване на периода на изпълнение на проекта с 10 месеца. След подписано на 09.08.2021 г. споразумение между двата партньора, на 29.09.2021 г. е подписан Адендум №5, с който крайният срок за изпълнение на проекта е променен на 14.10.2022 г.

Поради усложнена епидемичната обстановка в двете страни, с писмо №2469/29.12.2021 г. на изпълнителния директор на ИАМА е подадено искане за изменение на апликационната форма на проекта, отнасящо се до трансформиране на четири от заложените в Работен пакет 1 „Управление“ работни срещи – от присъствени в онлайн. Нотификацията се очаква да бъде одобрена в началото на 2022 г.

През 2021 г. бяха проведени две онлайн работни срещи по проекта – съответно на 22.04.2021 г. и на 15.12.2021 г.

✓ **Проект „Разработване и внедряване на интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС” (с акроним БУЛМАС - Българска морска система за безопасност)**

През 2020 г. между ИАМА и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) – Дирекция "Координация на програми и проекти", Управляващ орган на ОПТТИ беше подписан Административен договор № ДОПТТИ-1 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 13 016 930,26 лв. за изпълнение на проект № BG16M1OP001-4.001-0013 „Разработване и внедряване на интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС“ (с акроним БУЛМАС - Българска морска система за безопасност).

Съгласно заложения в одобрения формуляр за изпълнение на проекта План за външно възлагане, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ трябваше да проведе открита процедура по ЗОП с предмет: „Разработване и внедряване на интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС“.

Като част от дейностите по горецитираната обществена поръчка е предвидено мобилни модули да бъдат инсталирани на плавателните съдове на Военноморските сили (ВМС) и ГД „Гранична полиция" (ГДГП), а също така и монтиране на изнесени терминали в оперативните им центрове.

Във връзка с гореизложеното и предвид това, че Военноморските сили и ГД „Гранична полиция" (ГДГП) са част от институциите, ангажирани с аварийно-спасителна дейност на море при различни аварийни ситуации, борба с нефтени разливи и други видове замърсявания, оказване на помощ на бедстващи съдове или бедстващи хора, бяха поискани становища от страна служителите по сигурност на информацията на двете организации, относно необходимостта от прилагане на разпоредбите на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) при провеждане на горецитираната обществените поръчка по настоящия проект.

В отговор, от страна на ГДГП е получено становище, че информацията, която ще се добива от ИИС за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС би довела до разкриване на отделни елементи от системата и конкретни форми и методи на опазване, както и оперативните възможности за охраната на държавната граница и същата попада в приложното поле на т.23 от Раздел II от Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като държавна тайна, Приложение №1 към чл.25 от Закона за защита на класифицираната информация и следва да бъде защитена с ниво на класификация за сигурност на информацията не по-ниско от „Поверително".

В тази връзка, с оглед недопускане на нерегламентиран достъп при процеса по възлагане на обществената поръчка и изпълнение на проект „Разработване и внедряване на интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС" са поставени изисквания към потенциалния изпълнител на проекта, както и към изготвяните от него документи.

Във връзка с гореизложеното, се наложи документацията, да бъде преработена за провеждане на ограничена процедура, по смисъла на § 2, т. 65 от Допълнителните разпоредби на Закона за обществените поръчки съобразно изискванията, посочени в становището на служителя по сигурността на информацията (ССИ) на ГДГП, като също така трябва да бъде разработен проект на Схема за класификация на етапите за изпълнение на договор за обществена поръчка, която следва да бъде одобрена от Държавна агенция „Национална сигурност.

Предвид риска за изпълнението на отделните дейности на проекта в рамките на предварително определените срокове, в резултат забавяне провеждането на обществената поръчка, от страна на ИАМА е изпратено писмо до Управляващия орган на ОПТТИ 2014 - 2020 г. с предложение проект „Разработване и внедряване на интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС" (с акроним БУЛМАС - Българска морска система за безопасност) да бъде включен в новия програмен период в Програма „Транспортна свързаност" 2021 – 2027 г.

С писмо на МТИТС е потвърдено, че проект БУЛМАС ще бъде включен в Програма „Транспортна свързаност" 2021 – 2027 г. В тази връзка от страна на ИАМА е внесено искане за прекратяване на договор № ДОПТТИ-1 от 13.03.2020г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Приоритетна ос 4 „Иновации в управлението и услугите – внедряване на модернизирана инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на транспорта" на ОПТТИ 2014-2020 г.

Към настоящия момент, във връзка с изискана допълнителна информация от Държавна агенция „Национална сигурност" (ДАНС) при съгласуването на Схемата за класификация на етапите за сключване и изпълнение на договор, същата се преработва на база на получените допълнителни данни от Главна дирекция „Гранична полиция" и Военноморските сили. След одобрение на Схемата от ДАНС, предстои обявяване на горецитираната обществена поръчка в ЦАИС.

Основната цел на проект „Разработване и внедряване на интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС" (с акроним БУЛМАС - Българска морска система за безопасност**)** е разработване и внедряване на Интегрирана информационна система за координиране и управление в реално време на операции при бедствия и аварии в БМОРТС, която да допринесе за подобряване на безопасността и сигурността на транспорта в Черно море, както и за опазването на морската и крайбрежна среда. Системата ще служи за контрол и управление на информационни процеси и ресурси при бедствия и аварии в Морския спасително-координационен център (МСКЦ), отдел към Главна дирекция „Аварийно спасителна дейност" на Изпълнителна агенция "Морска администрация".

✓ **Проект "Внедряване на Интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС" - с акроним ИнБулМарС 2, финансиран от Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) чрез „Програма за морско дело и рибарство" (ПМДР) 2014-2020 г.**

Основна цел на проекта: Изграждане на национална инфраструктура и доставка, инсталация и персонализация на графичен потребителски интерфейс за интегрирано морско наблюдение, позволяващи трансграничен и транссекторен обмен на информация, в рамките на Република България и Европейския съюз, базирана на модела за данни на CISE.

Очаквани резултати: Информационно свързване на национално ниво, както и на ниво Европейски съюз на публичните органи в Република България, участващи в морското наблюдение, които представляват седемте потребителски общности, както са дефинирани в CISE; подобряване на междусекторения обмен и постигане на оперативна съвместимост между тях; възможност за надежден обмен на необходимата информация, свързана с морското наблюдение и изграждане на системно неутрална мрежа на национално ниво.

През 2021г. в изпълнение на Дейност 6 по проекта, чрез проведена обществена поръчка - събиране на оферти с обява при условията на чл. 187 по реда на Глава двадесет и шеста от Закона за обществените поръчки (ЗОП) беше избран изпълнител за организиране на: откриваща/закриваща и работните срещи по проекта. Фирмата изпълнител организира откриващата и работна среща.

На 23 юни 2021 г. в град Варна беше проведена откриваща среща по проект ИнБулМарС 2, на която проектът беше представен пред представители на медиите и заинтересованите страни.

През 2021 г. в изпълнение на Дейност 7 по проекта, чрез проведена ограничена процедура беше избрана фирма, която да предостави консултантски услуги за изготвянето на необходимия пакет от документи (техническа спецификация, квалификационни изисквания, методика за оценка на техническите предложения и приложения, проект на схема за класификация на етапите за изпълнение на договор за обществена поръчка,) и за подпомагане на ИА „Морска администрация" при провеждане на процедура по ЗОП с предмет „Внедряване на Интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС".

От страна на консултанта бяха изготвени цитираните по-горе документи за провеждането на обществената поръчка с предмет „Внедряване на Интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС". Техническата спецификация, изготвена от консултанта е съгласувана от Комитета за управление на проекта по време на първата работна среща, която се проведе на 24 юни в град Варна.

Обществената поръчка беше обявена през Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП) на 02.11.2022г.

В началото на 2022г. предстои избор на изпълнител и сключване на договор за изпълнението на Дейност 3, 4 и 5 по проекта.

С изпълнението на проект ИнБулМарС 2 ще бъде изградена национална инфраструктура и ще бъде доставен, инсталиран и персонализиран графичен потребителски интерфейс за интегрирано морско наблюдение. Реализацията на проекта ще създаде необходимите условия за извършване на трансграничен и транссекторен обмен нанформация в рамките на Република България и на територията на Европейския съюз, базиран на модела за данни на CISE.

✓ **Проект: „Специализирани обучения за служители от териториалните звена на Изпълнителна агенция „Морска администрация”**

Проектът има за цел да повиши знанията, уменията и квалификацията на служителите от териториалните звена на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, чрез провеждане на обучения, пряко свързани с тяхната специфична дейност, което от своя страна ще допринесе за по-добро управление на процесите и предоставяне на по-качествени услуги за гражданите и бизнеса на местно ниво.

След проведена процедура по обществена поръчка, беше избран изпълнител - ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“ и бяха сключени договори по отделните обособени позиции /за всяка отделна дейност/. В изпълнение на договорите, през 2021 г. бяха обучени общо 253 служители, от тях 202 мъже и 51 жени. През м. септември 2021 г. беше подадено и финално искане за плащане към УО на програмата, съдържащо технически и финансов отчет, както и таблица с микроданни, съдържаща лична информация на участниците. Към края на 2021 година всички разходи по проекта бяха верифицирани от УО, с което изпълнението на проекта приключи успешно.

✓ **Проект „EFFECTOR“ (An End to end interoperability Framework For MaritimE Situational Awareness at StrategiC and TacTical OpeRations), номер на проекта: 8**

8 В проекта участват 16 партньора от Франция, Гърция, Португалия, Италия, България **3** и Черна гора. Координатор на проекта е Генералният секретариат за море (SGMer) - **3**SECRETERIAT GENERAL DE LA MER – Франция.

7 Проектът има за цел да подобри морския надзор, да подобри подкрепата за решения и **4**да насърчи сътрудничеството между заинтересованите страни на мореплаването чрез **,**прилагане на рамка за оперативна съвместимост и свързаните с нея данни за сливане и аналитични услуги за морско дело, надзор и гранична сигурност, които ще позволят по-бързо **о**откриване на нови събития, по-информирано вземане на решения и постигане на съвместно **р**азбиране и предприемане на ситуация зад граница.

В рамките на проекта ще бъдат създадени възможности за демонстрирането и **п**рилагането на нови концепции и услуги за сливане на данни и инструменти за подкрепа на **р**ешения и анализи, които могат да обхващат от местно до регионално и от национално до **к**раснационално ниво.

а Предложеното от проекта решение на идентифицираните проблеми представлява **н**абор от системи и услуги, свързани помежду си в съответствие с принципите на **The** **C**Common Information Sharing Environment (CISE), които целят да насърчат и подпомогнат:

- *Бързото идентифициране на нововъзникнали събития;*

- *Информираното вземане на решения; и*

- *Постигането на обща осведоменост и съвместен подход към трансграничните ситуации.*

Архитектурата на EFFECTOR ще бъде утвърдена чрез провеждане на тестове за оперативна съвместимост в три направления. Във всяко от направленията, компонентите и функционалностите на EFFECTOR ще бъдат тествани заедно с вече съществуващите системи на крайните потребители (legacy systems), в съответствие със зададените в рамките на проекта сценарии.

При изпълнението на проект EFFECTOR, ИАМА ще участва във всички етапи от тестването на Френското направление (French Maritime Trial)– от изготвяне на концепцията и подготовката, до изпълнението и оценката.

Основната цел на проекта е да подобри морския надзор и да спомогне за интегрирането на решения с цел насърчаване на тясно сътрудничеството между заинтересованите страни на мореплаването чрез прилагане на рамка за оперативна съвместимост и свързаните с нея данни за сливане и аналитични услуги за морско дело, надзор и гранична сигурност, които ще позволят по-бързо откриване на нови събития, по-информирано вземане на решения и постигане на съвместно разбиране и предприемане на ситуация зад граница. В рамките на проекта ще бъдат създадени възможности за демонстрирането и прилагането на нови концепции и услуги за сливане на данни и инструменти за подкрепа на решения и анализи, които могат да обхващат от местно до регионално и от национално до транснационално ниво.

Изпълнителна агенция „Морска администрация" е партньор по проекта, като в съответствие със споразумението за партньорство участва със свои експерти в следните работни пакети: РП 1 „Координация и управление на проекти", РП 2 „Оперативен анализ, потребителски изисквания и технически спецификации", РП 3 „Обща рамка за дизайн, архитектура и оперативна съвместимост", РП 5 „Системна интеграция и тестване", РП 6 „Пилотни демонстрации, валидиране и оценка", РП 7 „Създаване, експлоатация и стандартизация на въздействието" и РП 8 „Правни и етични изисквания".

През разглеждания период представители на ИАМА участваха в регулярно провеждани онлайн срещи по проекта в изпълнение на дейностите по Работен пакет 2 (РП2), Работен пакет 3 (РП3), Работен пакет 6 (РП6) и Работен пакет 7 (РП7), като взимаха участие в дискусиите и работата по изпълнение на поставените задачи. В процеса на работа бяха изготвени материали относно презентации представяйки ИАМА, обобщение на наличните средства и оперативни нужди, налични източници на данни и съществуващи системи (Legacy systems) на Агенцията. Информацията беше регулярно обновявана в съответствие с процеса на уточняване на изискванията по тези направления. Екипа по проекта взе и участие и в специализирани работни семинари на които бяха проведени подробни дискусии с водещите технически партньори от консорциума, някои крайни потребители и заинтересовани страни.

V. ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНО И АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО ОБСЛУЖВАНЕ

1. Финансово-икономически резултати на ИАМА за 2021 г.

Утвърдения план за приходите в Закон за бюджет 2021 г. на агенцията е 1 980 300 лева, а за разходите е в размер на 8 999 995 лева и трансфери между бюджети и сметки за средствата от Европейския съюз (нето) - предоставени трансфери (-) 119 500 лева.

В резултат на извършените промени, уточнения бюджет на ИАМА към 31.12.2021 г. в разходната част е в размер на 7 843 534 лева по 837 Дейности по водния транспорт – 7 828 559 лева и Дейност 532 Програми за временна заетост – 14 975 лева.

Събраните приходи от агенцията за отчетния период са на обща стойност 1 609 020 лева, разпределени, както следва:

- Приходи от държавни такси – 1 560 033 лева;
- Приходи от глоби – 85 817 лева;
- Приходи и доходи от собственост – 2 880 лева;

- Други приходи – 1 012 лева;
- Събран и внесен ДДС (нето) (-) – 15 370 лева;
- Събран и внесен данък върху приходите от стопанска дейност (-) – 2 281 лева;

Разходваните средствата за отчетния период са 7 443 603 лева и са разпределени, както следва:

Отчетени разходи в дейност 837 Дейности по водния транспорт – 7 428 628 лв.
Отчетени разходи в дейност 532 Програми за временна заетост – 14 975 лв.

- Разходи за персонал – 5 552 538 лева;
- Разходи за текуща издръжка – 1 383 247 лева;
- Разходи за данъци, такси и административни санкции – 28 598 лева;
- Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности – 176 924 лева;
- Капиталови разходи 302 296 лева.

Направените разходи от ИАМА са във връзка с изпълнението на задачи на агенцията, свързани с поетите ангажименти по изпълнението на задълженията, произтичащи от членството на Република България в международните специализирани организации, както и изпълнението на задълженията, произтичащи от международните договори в областта на корабоплаването, по които Република България е страна. Агенцията упражнява контрол в морските пространства и във вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България по въпросите, отнасящи се до безопасното корабоплаване и опазване на морската и речната среда от замърсяване.

2. Външни проверки

• Планова проверка възложена със Заповед № РД-08-233/17.06.2021 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията на дейността за управление и разпореждане с недвижими имоти – държавна собственост предоставени за управление и ползване на Изпълнителна агенция „Морска администрация “и на изпълнение за периода 2019 г. – 2021 г. по Закона за достъп на обществена информация; Планова проверка в ИА „Морска администрация “относно изпълнението на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверки на декларациите и установяване на конфликт на интереси;

По проверка възложена със Заповед № РД-08-233/17.06.2021 г. дадените препоръки са изпълнени към 01.11.2021 г. По проверка възложена със Заповед № РД-08-347/30.08.2021 г. срок за изпълнение на препоръките – 01.03.2022 г., даден с писмо рег. № РД-08-347/06.01.2022 г. на МТС.

• Проверка на процеса по актуализиране на действащите писмени политики и процедури в съответствие с новите моменти в методологията по вътрешен одит “, съгласно Заповед № РД-18-5/12.02.2021 г.

• Планова проверка в ИА „Морска администрация“ относно изпълнението на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и Наредбата за организацията и реда за извършване на проверки на декларациите и установяване на конфликт на интереси.

В резултат извършената проверка от Звеното за вътрешен одит са дадени четири препоръки. Дадените препоръки ще бъдат отразени във вътрешните правила на агенцията за 2022 г. като част от Системата за финансово управление и контрол.

В резултат на извършените планови проверки от Инспекторат към МТС са дадени 11 броя препоръки.

За дадените препоръки са предприети коригиращи действия и са актуализирани документи от Системата за финансово управление и контрол.

3. Процедури по Закона за обществените поръчки

За периода 01.01-31.12.2021 г. ИАМА е провела следните обществени поръчки по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП):

3.1. Процедури за възлагане на обществени поръчки, по реда на ЗОП:

- „Годишен преглед, освидетелстване, диагностика, подмяна на консумативи и техническо обслужване на радионавигационно оборудване на спасителни катери“ (проведено е публично състезание на основание чл. 18, ал. 1, т. 12 и чл. 20, ал. 2, т. 2, във връзка с чл. 178 от ЗОП) – процедурата е прекратена с Решение № D5336377/12.04.2021 г. на основание чл. 110, ал. 1, т. 1 от ЗОП – в указания в обявлението срок за получаване на оферти няма постъпили оферти за участие в процедурата;
- „Ремонт на машини и механизми и доставка на консумативи за техническото обслужване на спасителни катери“ (проведено е публично състезание на основание чл. 18, ал. 1, т. 12 и чл. 20, ал. 2, т. 2, във връзка с чл. 178 от ЗОП) – процедурата е прекратена с Решение № D5336829/12.04.2021 г. на основание чл. 110, ал. 1, т. 1 от ЗОП – в указания в обявлението срок за получаване на оферти няма постъпили оферти за участие в процедурата;
- „Освидетелстване и подмяна на спасително, противопожарно оборудване и пиротехника на спасителни катери“ (проведено е публично състезание на основание чл. 18, ал. 1, т. 12 и чл. 20, ал. 2, т. 2, във връзка с чл. 178 от ЗОП);
- „Ремонтна дейност по надувни бордове на спасителни катери“ (проведено е публично състезание на основание чл. 18, ал. 1, т. 12 и чл. 20, ал. 2, т. 2, във връзка с чл. 178 от ЗОП);
- „Ремонт на машини и механизми и доставка на консумативи за техническото обслужване на спасителни катери“ (проведена процедура на пряко договаряне по чл. 18, ал. 1, т. 13 от ЗОП);
- „Годишен преглед, освидетелстване, диагностика, подмяна на консумативи и техническо обслужване на радионавигационно оборудване на спасителни катери“ (проведена процедура на пряко договаряне по чл. 18, ал. 1, т. 13 от ЗОП);
- „Внедряване на интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС“ (проведена ограничена процедура по реда на чл. 18, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 19, ал. 3 от ЗОП и във връзка с § 2, т. 65 от ДР на ЗОП) – процедурата е прекратена с Решение № D9151169/17.09.2021 г. на основание чл. 110, ал. 1, т. 9 от ЗОП – поради необходими съществени промени в условията на обявената поръчка, които биха променили кръга на заинтересованите лица;
- „Доставка на униформено облекло за нуждите на Изпълнителна агенция "Морска администрация“ (проведена открита процедура на основание чл. 18, ал. 1, т. 1 и ал. 2, чл. 20, ал. 1, т. 1, б. „б“, във връзка с чл. 74 от ЗОП) – процедурата е прекратена с Решение № D10065243/01.11.2021 г. на основание чл. 110, ал. 1, т. 2 от ЗОП - всички оферти или заявления за участие не отговарят на условията за представяне, включително за форма, начин и срок, или са неподходящи;
- „Внедряване на интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС“ (проведена ограничена процедура по реда на чл. 18, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 19, ал. 3 от ЗОП и във връзка с § 2, т. 65 от ДР на ЗОП);
- „Доставка на автомобилно гориво чрез карти за безналично плащане за нуждите на ИА „Морска администрация“ (проведена мини-процедура по чл. 82, ал. 3 от ЗОП, във връзка със сключено Рамково споразумение № СПОР-5/22.03.2021 г.);
- „Осигуряване на писмени преводи за нуждите на ИА „Морска администрация“ (проведена мини-процедура по чл. 82, ал. 3 от ЗОП, във връзка със сключено Рамково споразумение № СПОР-18/17.08.2020 г.).

3.2. Обществени поръчки на стойност по чл. 20, ал. 3 от ЗОП

- „Организиране на: откриваща среща; работни срещи; закриваща среща“ по проект „Внедряване на Интегрирано българско морско наблюдение (ИнБулМарС/InBulMarS), базирано на обща среда за обмен на информация (Common Information Sharing Environment - CISE) за наблюдение на морската територия на ЕС - с акроним InBulMarS 2” (проведена обществена поръчка по чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП);
- Избор на оператор за отпечатване и предоставяне на ваучери за храна за нуждите Изпълнителна агенция „Морска администрация" (проведена обществена поръчка по чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП);
- „Изготвяне на оценка на съответствието на инвестиционен проект и упражняване на строителен надзор във връзка с проведена процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Изпълнение на инженеринг – проектиране и строително-ремонтни дейности на рейдова кула и административна сграда в ПИ 10135.1510.15, Пристанище Варна - Изток, гр. Варна, с цел разполагане на комуникационно – информационен център“ (проведена обществена поръчка по чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП);
- Предоставяне на услуги по застраховане за нуждите на Изпълнителна агенция „Морска администрация” по пет обособени позиции (проведена обществена поръчка по чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП).

3.3. Обществени поръчки, обявени през 2020 г. и възложени (сключен договор) през 2021 г. (преходни)

- Доставка на нетна активна електрическа енергия от изпълнител, координатор на стандартна балансираща група, за ниско напрежение с пълно администриране на информационния поток с ЕСО и поемане на разходите за небаланси за обекти на Изпълнителна агенция „Морска администрация" – проведена обществена поръчка по чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП – сключен договор на 26.01.2021 г.;
- „Изпълнение на инженеринг – проектиране и строително-ремонтни дейности на рейдова кула и административна сграда в ПИ 10135.1510.15, Пристанище Варна - Изток, гр. Варна, с цел разполагане на комуникационно – информационен център“ – проведена обществена поръчка по чл. 73, ал. 1, във връзка с чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗОП – сключен договор на 19.05.2021 г.

4. Собственост

През отчетния период в агенцията са придобити активи и са извършени капиталови разходи, както следва:

- Извършен е ремонт на сграда „Стара рейдова кула“, находяща се на адрес: гр. Бургас, Пристанище Бургас, Терминал 2А;
- Закупени 44 бизнес настолни компютърни конфигурации за обновяване на наличната компютърна техника ;
- Закупени и монтирани 7 климатици за нуждите на дирекция „Речен надзор-Лом“ ;
- Закупен жилищен контейнер за осигуряване на битови условия на дежурните екипажи на агенцията, във връзка с извършване на строително-ремонтни дейности на рейдова кула и административна сграда, Пристанище Варна - Изток, гр. Варна, в която се помещава Главна дирекция “Аварийно-спасителна дейност“;
- Възложена е изработката на преместваема плаваща модулна платформа за безопасно приставане на плавателни средства собственост на агенцията в района на Пристанище Бургас;
- През отчетния период е приета и въведена в експлоатация възложената през 2020 г. разработка „Географска информационна система за транспортна безопасност“ и е доставено оборудване за Аварийните спасителни центрове в изпълнение на проект: „Повишаване на

транспортната безопасност в общия българо-румънски участък на река Дунав чрез подобряване реакция при бедствени ситуации посредством трансгранично сътрудничество“- DANUBE SAFETY NET, финансиран по програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния-България 2014-2020.

5. Човешки ресурси

5.1. Движение на персонала

Общата щатна численост на персонала в края на 2021 г. в агенцията е 245 щатни бройки. Заетите длъжности са 214, което представлява 87.3% от щатните бройки, при заетост в края на 2020 г. - 88.6%.

През отчетната година са проведени 8 конкурса, от тях 7 са приключили с назначаване на служители по служебно правоотношение и 1 конкурс е приключил без класиране и назначение. Конкурсите са проведени, както следва:

В ДМА-Варна са проведени 4 конкурса за длъжностите:

- Една длъжност старши инспектор в отдел „Преглед, освидетелстване и регистрация на кораби и корабопритежатели”, сектор „Пристанищен и екологичен контрол“– приключил с назначение;
- Една длъжност старши инспектор в отдел „Експлоатационна годност на пристанищата”- приключил с назначение;
- Една длъжност младши експерт в отдел „Преглед, освидетелстване и регистрация на кораби и корабопритежатели”, сектор „Кораби“– приключил с назначение;
- Една длъжност инспектор в отдел „Квалификация и регистрация на морските лица“ – приключил без класиране и назначение.

В ДМНРК, са проведени 2 конкурса за длъжност:

- Две длъжности младши експерт – приключили с назначение;

В ДРН-Русе е проведен 1 конкурс за длъжност:

- Инспектор в отдел „Контрол на корабоплаването“ – приключил с назначение;

В ГД АСД е проведен 1 конкурс за длъжност:

- Инспектор в отдел „Аварийно-спасителна дейност – р. Дунав“– приключил с назначение.

Повишени в длъжност, чрез конкурентен подбор са десет служители, както следва: ДМА-Бургас – един служител; ДППУ – трима служители; ДМА-Варна – четири служители; ДМНРК – един служител и ДАПФСО – един служител.

В ранг са повишени двадесет и двама служители.

Прекратени са правоотношенията с двадесет и един служители, от които четирима с придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Останалите служители са напуснали поради преминаване на друга работа.

Движението на персонал в ИАМА се извършва в съответствие с приложимото законодателство и в рамките на утвърдения щат.

5.2. Обучения:

5.2.1. Обучения в страната.

За планиране на обученията на служителите е изготвен годишен график, в съответствие с ПК 02-01, на основание на подадените от служителите лични планове за обучения и в съответствие с одобрените заявки за обучение от териториалните дирекции. Годишният график за обученията е одобрен от изпълнителния директор. Обученията бяха организирани чрез електронни платформи и се провеждаха онлайн или присъствено. През 2021 г. 130 служители от агенцията са преминали общо 71 обучения в страната.

Към Института по публична администрация са организирани 53 курса, в това число:

- Стратегии и политики за противодействие на рисковете в държавната администрация;

- Цифрова Европа;
- Действията на ЕС в областта на климата. Зелени облигации, справедлив преход;
- Управление на работа от разстояние;
- Колаборативни иновации в управлението на администрацията;
- Законодателство и методология по финансово управление и контрол;
- Методология за функционален анализ;
- Управление на проекти - Отворени данни в управлението, качество и въздействие на отворените данни;
- Как (не) трябва да се управляват хората в организацията;
- Основи на електронното управление (базов модул);
- Електронно управление;
- Доказателствена стойност на електронния документ;
- Оперативна съвместимост и информационна сигурност;
- Подобряване на вътрешните процеси в администрацията чрез е-управление;
- Правна уредба за защитата на личните данни;
- Организация на документооборота в държавната администрация;
- Практическо нормотворчество;
- Информационна и мрежова сигурност в подкрепа на реформите в публичната администрация;
- Публични политики – разработване, прилагане, мониторинг и оценка;
- Лична ефективност, емоционална интелигентност;
- Аналитични умения и критическо мислене;
- Практикум по аналитични умения;
- Колаборативна работа в дигитална среда;
- Умения за работа с презентационен софтуер;
- Добри практики и решения в УЧР;
- Обща рамка за финансиране 2021-2027-Нови моменти в европейските програми;
- Работа с ИСУН 2020 – мониторинг и финансов контрол;
- Управление на ИКТ проекти;
- Дигитална трансформация;
- Електронен подпис и електронно подписани документи;
- Електронен документ и електронен подпис (базов модул);
- Кодекс за поведение на служителите –функции и основни акценти;
- Алтернативни методи за разрешаване на спорове в административната дейност;
- Срочността в работата на администрацията;
- Информационна и медийна грамотност;
- Въведение в цифровите права;
- Защита на личните данни в дигитална среда;
- Текстообработка (по ECDL) – базов и за напреднали;
- Анализи и визуализация на база данни;
- Електронни таблици;
- Работа с Централизирана автоматизирана информационна система (ЦАИС) „Електронни обществени поръчки“;
- Прогнозиране на потребностите и планиране на обществени поръчки;
- Прилагане на закона за обществените поръчки;
- Прилагане на административно-процесуалния кодекс (за юристи)

Чрез провеждането на тези обучения, значително се е повишила мотивацията на служителите в администрацията и качеството на извършваните дейности.

Сто служители от ИАМА са участвали в 18 обучения, организирани от други обучаващи организации. Обученията са следните:

- Проведени обучения по Договор № 51, 52, 53 с ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ по проект „Оперативна програма Добро управление“;
- ISO 9001:2015 Основи и вътрешни одитори;
- Обучение на вътрешни одитори на СУСИ по стандарт БДС ISO/IEC 27001:2017;
- Семинар за Подготовка на отговорните лица за предстоящия сертификационен одит.

5.2.2. Обучения в чужбина

През 2021 г. 12 служители от специализираната администрация в ИАМА са преминали 14 обучения в чужбина чрез електронни платформи – онлайн, във връзка с изграждане на капацитет за прилагане на международното и европейско законодателство. Участието в обученията е в изпълнение на работните планове на служителите и по предварително утвърдена годишна програма. Служители от агенцията са участвали по покана на Европейската агенция по морска безопасност в базирано обучение на тема „Прилажане на Директива (ЕС) 2019/883 относно пристанищните приемни съоръжения за предаване на отпадъци от кораби“; семинар „Refreshers PSCOs“ по линия на Парижкия меморандум; курс „EU and EMSA”; Inspection principles and techniques for Flag State; „Инструменти за споделяне на знания за трансгранично сътрудничество в Черно море“.

През 2021 г. служители от агенцията участваха в семинар-дискусия по Морска ситуационна осведоменост в Информационния център на Министерството на отбраната. Семинарът бе организиран от Министерството на отбраната с участието на представители от МО, Командването на Военноморските сили, ГД „Гранична полиция“, ИАМА и Института на Министерството на отбраната на САЩ за международни правни изследвания (Defense Institute of International Legal Studies – DIILS). В рамките на семинара бяха разгледани 4 хипотетични сценария, подготвени от DIILS, целта на които бе чрез дискусии в реално време да бъде стимулирано съдействието между представителите на различните институции, отговорни за териториалните води, прилежаща зона и изключителна икономическа зона на Република България.

В периода 27.09 – 01.10.2021 г. се проведе онлайн обучителен курс на тема “Port Management of the Future” организиран по линия на Сингапурската програма за сътрудничество към МВнР, на което взе участие служител на дирекция МНРК. Курсът бе фокусиран върху системата и структурата на управление на пристанищата в Сингапур, дигитализацията на пристанищните операции, автоматизацията на пристанищните услуги, развитието на човешките ресурси, както и най-добрите практики свързани с управлението на рисковете, свързани с пандемията COVID-19.

През 2021 г. има два сключени договора за работа по програма „Старт на кариерата, От тях единия служител е преминал на щатна длъжност в ИАМА.

По „Програма за летни студентски стажове в държавната администрация”, финансирана от Оперативна програма „Административен капацитет” с бенефициент администрацията на Министерски съвет. В рамките на програмата в периода 01.07.2021 г. – 30.09.2021 г., са организирани летни неплатени стажове за студенти. След провеждане на процедура по подбор, са сключени споразумения с двама студенти.

6. Здравословни и безопасни условия на труд

Във връзка с обявеното извънредно положение на територията на Република България от 13 март 2020 г. и последващото обявяване на 14 май 2020 г. на извънредна епидемична обстановка, и необходимостта от спазване на мерки за ограничаване разпространението на коронавирус, през 2020 г. се извърши актуализация на оценката на здравния риск за всяко работно място в ИАМА.

Актуализацията се направи от службата по трудова медицина, с която агенцията има сключен договор. Оценката на здравния риск се изразява чрез количествени и качествени параметри, които се посочват в съответните карти за оценка на риска на работното място.

При изготвянето на картите с оценката на риска за здравето и безопасността на работниците и служителите са отчетени степента и честотата на увреждания от работната среда. В актуализацията на оценката на здравния риск се отразиха условията на труд при нововъзникнал риск – разпространение на коронавирус. Картите за оценка на риска на работното място бяха допълнени с включване на „биологичен риск", който в повечето позиции е оценен като „пренебрежим" със степен на риска "2". След актуализирането на оценката на риска за всяка длъжност се отчете увеличаване на „степента на риска" със средно 2 позиции като общата оценка за всяко работно място се запази в границите на „пренебрежим/допустим риск". Рискът се проявява само при обявяване на епидемии и се свързва със следните необходими действия за намаляване или предотвратяване на риска: спазване на дистанция от 2 метра при общуване, използване на предпазна лицева маска и дезинфекция на ръце/лична хигиена.

Отчитайки заложените мерки и препоръките за изпълнение през 2021 г. на здравните власти за ограничаване разпространението на коронавирус, както и биологичния риск, при който не са наблюдавани промени, които да имат отношение към работната среда в агенцията, не е набелязана необходимост от допълнителна актуализация на оценката на здравния риск през изминалата година в картите за всяко работно място, както и картите за оценка на риска на работното място за посетител.

От обявяването на извънредното положение в Република България и последвалото обявяване на епидемична обстановка в ИАМА се спазват препоръките и разпорежданията от съответните здравни държавни органи, както и тези от първостепенния разпоредител. Отчетено е, че основните предпазни мерки срещу инфектиране, са спазване на физическа дистанция при общуване и завишена лична хигиена.

В тази връзка, се осигуряват дезинфектанти и измиващи препарати, подходящи лични предпазни средства, определен е ред за почистване и дезинфекциране на работните места и санитарните възли, осигуряване на безопасна среда при провеждане на изпити за придобиване на правоспособност. Вземат се предвид препоръките от службата по трудова медицина за намаляване на риска от заразяване при обслужване на физически/юридически лица, способи и схеми за почистване с различни препарати на санитарните и общите помещения и Програма за предотвратяване, контрол и ограничаване разпространението на коронавирус в ИАМА.

През м. юни 2021 г. за служителите, които изпълняват служебните си задължения в гр. София е проведен периодичен инструктаж, в който са включени мерките и препоръките за предпазване съобразно актуалните заповеди на министъра на здравеопазването, методическите указания за провеждане на периодичен инструктаж в ИАМА, предоставени от службата по трудова медицина и др. в съответствие с Програмата за провеждане на инструктаж по безопасност и здраве в Изпълнителна агенция „Морска администрация".

През м. ноември 2021 г. е издадена заповед на изпълнителния директор за провеждане на извънреден инструктаж поради настъпила трудова злополука със служител на агенцията, призната за трудова злополука по надлежния ред от Националния осигурителен институт, ТП – София град.

Със Заповед на изпълнителния директор на ИАМА беше назначена комисия за разследване на обстоятелствата на злополука при осъществяване на трудова дейност от служител на ИАМА, възникнала на 19.10.2021 г. Дейността на комисията се отрази в протокол и бяха подготвени документи за представяне в НОИ. Със Заповед на изпълнителния директор на ИАМА се определи служител, който да води регистър за трудовите злополуки и съхранение на съответните декларации. Изготвена беше и Програма за провеждане на извънреден инструктаж във връзка с Разпореждане №. 31003 от 27.10.2021 г. на НОИ, ТП – София град за признаване на трудова злополука по чл. 55, ал. 1 от Кодекс за социално осигуряване.

В изпълнение на договора, сключен между ИАМА и службата по трудова медицина през 2021 г. бяха извършени следните дейности:

• осигуряване провеждането на профилактични медицински прегледи и преглед от специалист офталмолог за служителите на агенцията, както и клинико-лабораторни изследвания. През 2021 г. беше осигурен и допълнителен преглед от специалист по вътрешни болести и кардиология. След провеждането на профилактичните прегледи в ИАМА е представена документация относно Мониторинг на здравното състояние на работещите в ИАМА (анализ на резултатите от извършените профилактични прегледи по дирекции във връзка с конкретните условия на труд). Чрез анализа се цели откриване в ранен стадий на признаци и симптоми на увреждания от трудова дейност.

В тази връзка, е отчетено, че не се регистрират патологични изменения, свързани с условията на труд;

• осигуряване замерване на параметрите на работната среда в работните помещения на агенцията, включително и тези в териториалните дирекции. След направените измервания в ИАМА е представена документация относно Факторите на работната среда в работните помещение от дирекциите в гр. София и териториалните дирекции (ниво на осветление, еквивалентно ниво на шума, вибрации при служебни моторни превозни средства).

В протоколите от замерванията е установено, че данните от измерванията отговарят на допустимите гранични стойности;

• извършване на Оценка на здравния риск на изнесените работни места;

• провеждане на опреснително обучение за служителите, които са определени със Заповед на изпълнителния директор на ИАМА да извършват обученията по безопасност и здраве;

• предоставяне на Анализ на заболеваемостта с временна нетрудоспособност в ИАМА за 2020 г., изготвен от службата по трудова медицина. Анализът се извършва като за изходни данни се ползват броя на служителите в агенцията и представените пред работодателя болнични листове, брой дни на временна нетрудоспособност, както и диагнозите от тях.

При разглеждането на съответните показатели, тяхната взаимна връзка, както и оценката на риска на работното място, особеностите на професията, други фактори, съобразно спецификата на дадения контингент работещи, и в частност причинната зависимост „заболеваемост – условия на труд“, не се очертава социално значима номенклатура от заболявания, пряко свързани с условията и характера на труд.

През 2020 г. не са регистрирани високи нива на временна нетрудоспособност в условията на епидемична обстановка, налице са здравословни и безопасни условия на труд, в резултат на прилагане на противоепидемичните мерки. Отчита се, че при изпълнението на определени дейности, служителите на агенцията са изложени на биологичен риск (при контакти на плавателни съдове и при осъществяване на административна дейност).

Анализът посочва, че не са открити критични работни места, но насочва към продължаване на ефективния контрол върху здравното състояние на работещите по рискови групи.

С оглед на гореизложеното и при спазване на мерките за ограничаване разпространението на коронавирус на национално ниво през 2021 г. не са предприемани допълнителни мерки в ИАМА за ограничаване разпространението на коронавирус.

Към настоящия момент се подготвя Анализ на заболеваемостта с временна нетрудоспособност в ИАМА за 2021 г., който следва да се предостави в агенцията до края на м. април 2022 г.

Документацията, съдържаща лични данни, свързани със здравословното състояния, се обработва и предоставя в ИАМА от службата по трудова медицина при спазване изискванията от Закона за здравето.

През м. януари 2021 г. Комисията по трудоустрояване, назначена със Заповед на изпълнителния директор на ИАМА, обсъди наличните данни по разписаните задачи в

заповедта: определяне на съответни квоти работни места за заемане по Кодекс на труда (подходящи за трудоустрояване на лица с намалена работоспособност), Закон за държавния служител (за заемане по служебно правоотношение от хора с трайни увреждания) и Закон за хората с увреждания (подходящи за заемане от лица с трайни увреждания), за което е съставен протокол.

7. Жалби

За отчетния период 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. в ИАМА са постъпили и регистрирани 32 жалби и 20 сигнала на граждани и юридически лица, свързани със закононарушения в сферата на морския транспорт, като от тях в София са постъпили 7 жалби и 1 сигнал; във Варна – 11 жалби; в Бургас – 4 жалби и 20 сигнала; в Русе – 5 жалби; в Лом – 5 жалби.

Всички постъпили жалби и сигнали са разгледани в съответствие с изискванията на Административнопроцесуалния кодекс в нормативно регламентираните срокове. Гражданите и юридическите лица, подали сигналите, са уведомени писмено за становището на ИАМА и за предприетите от страна на агенцията мерки.

Справка по подадения сигнали в София след извършена проверка:

Полученият сигнал от „Сдружение да запазим Корал“ е във връзка с нарушители в акваторията на охраняван морски плаж Корал. Сигналът е препратен в ДМА-Бургас за извършване на проверка, при която не е установено наличието на плавателни средства в акваторията на залива. Изискани са допълнителни доказателствени материали от жалбоподателя. При прегледа им е установено, че същите не са достатъчни за еднозначно определяне дали плавателните съдове са нарушили режима на плаване. Изпратено е писмо до Община Царево да бъдат представени договорите и схемите на акваторията на плаж Корал. След получаване на показанията на капитаните на плавателните съдове, както и получаване и преглед на снимковия материал от подалият сигнала беше установено, че лодките са плавали далече извън зоната за спасяване в близост до скалите в южния край на залива; Акваторията е маркирана с трудно видими буйове/от подръчни средства/, които са поставени на около 600 метра от брега, при изискуеми 200 метра от зоната за спасяване и са дадени указания на спасителите на плажа да коригират маркировката.

Справка по подадените жалби в София, след извършени проверки:

– 1 /една/ от жалбите е уважена като основателна;

– 2 /две/ от жалбите са отхвърлени като неоснователни;

– 1 /една/ от жалбите е изпратена, заедно със заверено копие от цялата преписка по издаването на акта на съда, като към настоящия момент по случая не е постановено влязло в сила съдебно решение;

– 1 /една/ от жалбите е подадена пред Комисията за защита от конкуренцията във връзка с процедура по ЗОП, с копие до ИАМА (в качеството на възложител) – производството пред Комисията за защита на конкуренцията е прекратено;

– 2 /две/ от жалбите са от частен характер и са извън компетентността на ИАМА.

Справка по подадените жалби във ДМА-Варна, след извършени проверки:

- 7 жалби са подадени чрез ДМА – Варна до съответния съд, като по 3 процесът е приключил, а по 4 продължава;

- 3 жалби са подадени до горестоящ административен орган (ИАМА, министерство), като по 2 процесът е завършен, а по 1 продължава;

- 1 жалба след разглеждане е установено, че се касае за сигнал, който след разглеждане е приключен.

Справка по подадените жалби в ДМА-Бургас, след извършени проверки:

- 2 (две) от жалбите са разгледани по същество и са предприети коригиращи действия;
- по 1 (една) от жалбите е извън компетентността на ИАМА;
- по 1 (една) от жалбите е във връзка с определения размер на наложеното наказание. Възраженията са взети под внимание, наказателното постановление не е обжалвано и е платено от нарушителя.

Всички сигнали са подадени за периода 06.07.2021 г. до 30.08.2021 г., в разгара на летния сезон, като по всеки от тях е извършена проверка в законоустановените срокове и в съответствие със законовите изисквания.

По 12 (дванадесет) от сигналите след извършена проверка е установено, че са неоснователни; 2 (два) от сигналите са препратени по компетентност; 3 (три) от сигналите са основателни, като са наложени глоби и по 3 (три) от сигналите проверките не са приключили.

През 2021 г. в ИАМА е постъпило 1 **благодарствено писмо** (по електронната поща) от инж. Валентин Вълчев – Директор на „Маяк-М" АД, в качеството на наш клиент, във връзка с вниманието и доброто професионално отношение на служителите и началника на сектор „Кораби" в ДМА-Бургас и един **поздравителен адрес** от Командира на Военноморските сили – контраадмирал Кирил Михайлов, по случай 138-та годишнина от създаването на Портовия надзор, чийто правоприемник е Морска администрация.

През отчетния период постъпилите жалби от клиенти при ДРН-Русе са приключени като неоснователни. Направени са **три отказа** или отлагане извършването на административна услуга.

Справка по подадените жалби в ДРН-Лом, след извършени проверки:

- 4 (четири) приключени през 2021г.

-1 (една) активна и през 2022г.

През 2021 г. са приключили три от подадените през 2020 г. жалби, разглеждани по съдебен ред. По трите жалби има постановени Определения на компетентен съд в полза на ДРН-Лом. През отчетният период е приключена една жалба от физическо лице, подадена през 2020 г. срещу издадено Наказателно постановление от директора на ДРН-Лом. С Решение № 134 от 01.06.2021 г. Административен съд – Видин отхвърля жалбата и потвърждава издаденото Наказателно постановление.

За една от подадените през 2020 г. жалба съдебното производство все още не е приключило.

8. Система за управление на качеството

На 4 и 5 март 2021 г. в ИАМА бе проведен втори контролен одит от SGS България, съгласно договор № 19/CBE/33 с площадки за одитиране София, Бургас и Лом. Одиторският екип осъществи одита, базиран на процесите и фокусиран върху важните аспекти, рискове и цели, изисквани от стандарта, като бе приложен извадков подход. Използваните методи за проверка бяха интервюта; наблюдение на дейностите; преглед на документацията и записите. В обхвата на одита бе проследено спазването на процесите по преглед, освидетелстване и регистрация на кораби и корабопритежатели; квалификация и регистрация на морски лица; държавен пристанищен контрол; контрол върху управлението на корабния трафик и контрол по опазване на морската среда; търсене и спасяване; контрол на експлоатационната годност и сигурността на пристанищата, регистрацията на пристанища и пристанищните оператори. В изготвеният окончателен доклад от одита е констатирано, че документираната система за управление демонстрира съответствие с изискванията на стандарта, като същият е публикуван в ЕСУК и е достъпен за всички служители в агенцията. Като наблюдение в доклада от одита е вписано, че част от определените цели не са измерими. Заключението на одиторите, че в ИАМА системата за управление на качеството се поддържа и подобрява и е в състояние на да постигне целите на политиката. Документираната система за управление

на качеството е в съответствие с изискванията на стандарта и използването на сертификацията е при спазване на процедурите на SGS под акредитацията на UKAS.

За осигуряване на ефективното функциониране на СУК, както и спазване на изискванията на стандарта в ИАМА се провеждат вътрешни одити на процесите и дейностите, като за планирането им се изготвя и утвърждава годишен график. В началото на 2021 г. е утвърден годишния график за вътрешните одити, като през годината, като са включени общо 29 одита. Графикът обхваща всички изисквания на стандарта БДС EN ISO 9001:2015 и предвижда всички звена и процеси да бъдат одитирани поне веднъж през годината. В изпълнение на графика са изготвени и издадени 21 заповеди, с които са определени одитираните звена, одиторските екипи и времето за провеждане на одитите.

С оглед динамичната ситуация в условията на разпространение на COVID 19, както и за спазване на въведените противоепидемични мерки в съответствие с препоръките на националния оперативен щаб и заповедите на министъра на здравеопазването, се наложи планираните по график вътрешни одити да бъдат отлагани до отпадане на ограниченията. За отлагането на одитите са изготвени доклади от директор ДАПФСО до изпълнителния директор на ИАМА № ДОК-148/12.04.2021 г. и ДОК № 429/27.10.2021 г. Докладите са одобрени от изпълнителния директор, а отложените одити са проведени след отпадане на временните ограничителни мерки.

В края на календарната година годишният график е изпълнен и всички планирани одити са проведени.

Вътрешните одити са проведени, както следва:

- вътрешен одит на Висшето ръководство и упълномощения представител на ръководството – общо 3 одита;
- дирекция „Морска администрация – Варна” – 5 одита;
- дирекция „Морска администрация – Бургас” - 5 одита;
- дирекция „Речен надзор – Русе” – 6 одита;
- дирекция „Речен надзор – Лом “- 6 одита;
- ГД „Аварийно-спасителна дейност” - 1 одит, като за провеждането му са ангажирани четири различни одиторски екипа, поради различното местоположение на отделите в дирекцията;
- дирекция „Международни и национални регулации на корабоплаването” – 1 одит;
- дирекция „Пристанища и пристанищни услуги” – 1 одит;
- дирекция „Административно-правно и финансово-счетоводно обслужване” – 1 одит.

През 2021 г. са обучени 7 служители за вътрешни одитори на системи за управление на качеството в съответствие с ISO 9000:1015. Необходимостта от обучението на служители е продиктувана от редица фактори, като придобиване право на пенсия, смяна на местоработата и в крайна сметка неравномерното им разпределение по дирекциите. Служители, преминали курс на обучение за вътрешни одитори са както следва:

- ДАПФСО – Екатерина Тодорова и Петя Михайлова;
- ДМА-Варна – Тома Костадинов, Лъчезар Филипов и Антон Тонев;
- ГДАСД – Красияна Николаева;
- ДРН-Лом – Мария Костадинова и Елеонора Гъркова.

Към края на календарната 2021 г. в ИАМА има 28 обучени и сертифицирани вътрешни одитори, 17 от които са участвали активно при формиране на одиторските екипи. При организиране на одитите и сформирането на одиторските екипи се подхожда индивидуално, съобразно натовареността в дадения момент, така че натоварването да бъде разпределено равномерно, като в екипите бяха включвани като стажант-одитори Екатерина Тодорова, Лъчезар Филипов, Антон Тонев и Елеонора Гъркова.

Констатациите, установени в хода на провеждането на вътрешните одити в ИАМА са вписани в „Дневник на несъответствията“, като се конкретизират сроковете за

отстраняването им и отговорните служители. При проведените вътрешни одити през 2021 г. е съставена една карта за констатирано второстепенно несъответствие и 14 констатации, определени като наблюдения и забележки. Констатациите на одиторите при проведените външни одити в агенцията са обсъдени на закриващите срещи, както и на срещите на ръководството. В хода на провеждането на одитите са разкрити и редица възможности за подобряване на процесите и добри практики, които са отразени в докладите от одитите и записани в Дневника, като са предприети действия за актуализиране на процедурите по качеството. Дневникът се актуализира своевременно след всяка констатация, публикува се в Е-СУК и е достъпен за всички служители. За отстраняването на констатираните забележки, наблюдения и несъответствия са предприети съответните действия за актуализиране и е извършен повторен контрол от определените отговорни служители в указаните срокове. За закриване на констатациите отговорните служители са докладвали по електронната поща и по телефона на УПР. Към момента на изготвяне на доклада за преглед на системата по качеството няма констатации, които не са отстранени.

За изпълнението на констатираните несъответствия и дадените препоръки от извършените одити от външни организации, отговорността е на определените от изпълнителния директор координатори в отделните направления и поднаправления, които докладват за предприетите мерки.

Докладите от проведените вътрешни одити и докладите от контролните одити са публикувани в електронната система по управление на качеството (е-СУК) и са достъпни за всички служители на агенцията.

През изминалата година са подадени 32 предложения за подобряване на процесите и дейностите (за 2020 г. – 36), като са актуализирани 16 процедури по качеството и 26 форми към тях (съответно за 2020 г. – 28 и 72). Част от предприетите действия за актуализиране, изменение и допълнение на съществуващите процедури и форми по качеството са в резултат от констатираните възможности за подобряване на системата по качеството, както и в изпълнение на констатации от извършените вътрешни и външни одити. Значителна част от измененията са свързани с привеждането на дейностите в съответствие с влезли в сила нормативни изменения на международно, европейско и национално ниво. Това е показател, че служителите следят измененията в нормативните документи по дейностите и предприемат действия за внедряването им и за осъвременяване на процесите, както и за изпълнение на отделните дейности в съответствие с настъпилите изменения на международно и национално ниво.

През изминалата година подадените заявки-предложения са разпределени, както следва:

- ДМА-Варна - 5 (за 2020 г. – 6 бр.)
- ДМА-Бургас – 6 (за 2020 г. – 14 бр.)
- ДРН-Русе – 5 (за 2020 г. – 0 бр.)
- ДРН-Лом – 0 (за 2020 г. – 1 бр.)
- ДППУ – 2 (за 2020 г. – 3 бр.)
- ДМНРК – 7 (за 2020 г. – 6 бр.)АПФСО – 2 бр.; (за 2020 г. – 4 бр.)
- ГДАСД – 5 (за 2020 г. – 2 бр.)

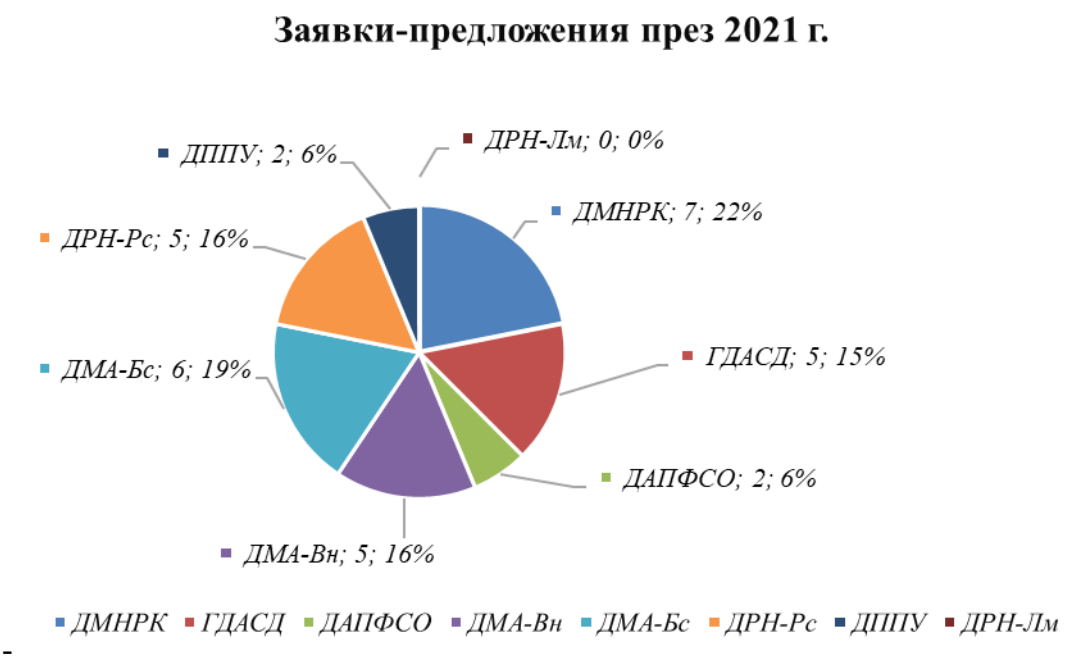

Фиг. 42

Всички предложения за подобряване на процесите и дейностите са направени по реда на ПК 01-03 „Управление на документите по качеството” и са регистрирани с ФК 01-03-01, като са добре обосновани и мотивиран. Предложенията са добре обосновани и мотивирани и след обсъждане и съгласуване със служителите в съответната дейност и окончателно приети са отразени в документите на системата по качеството. Голяма част от тях са приети и отразени в документите на системата по качеството, едно предложение е отхвърлено, а две от предложенията са в процес на утвърждаване.

фиг. 43

Използвайки данните от последните четири години може да се приеме, че подадените заявки за изменение през годината е в нормални граници. През последните две години се

наблюдава почти еднакъв брой на заявките за изменения, което в голяма степен е свързано с факта, че през 2019 г. бяха актуализирани голям брой документи от СУК През 2021 г. измененията са свързани основно с хармонизиране на дейностите във връзка с настъпили изменения в националното и международно законодателство.

В съответствие с изискванията на ПК 03-03 през годината своевременно са изготвяни месечни отчети на дирекциите, като на всяко тримесечие е изготвян и анализ на подадените анкетните карти.

При спазване на разпоредбите на Наредбата за административното обслужване е изготвен и публикуван на електронната страница на агенцията Доклад за изследване на удовлетвореността на потребителите през 2020 г. Предстои изготвянето и публикуването на такъв за 2021 г. в съответствие с нормативно регламентираните срокове.

В началото на календарната 2021 г. през месеците януари и февруари, определени със заповед на изпълнителния директор служители бяха ангажирани с попълването на информацията в ИИСДА, задължителна за всички административни структури. Попълненият Годишен отчет за състоянието на администрацията бе утвърден в утвърдените срокове.

За предоставяните от ИАМА административни услуги са създадени възможности както за заявяване на гише в ЦАО, така също и по електронен път, посредством Системата за сигурно електронно връчване, поддържана от ДА „Електронно управление“. През 2021 г. се наблюдава увеличен интерес на гражданите и бизнеса към заявяването на административните услуги по електронен път, като за годината за заявени 48 бр. услуги (за 2020 г. - 37) . Голяма част от заявените услуги са за явяване на изпити, издаване/преиздаване на документи на морски лица, признаване на плавателен стаж.

Във връзка с изпълнение Антикорупционен план 2021г. за изпълнение в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията на Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2015-2020 г., приета с Решение № 230 от 09.04.2015 г. на Министерския съвет. ИАМА докладва изпълнението на предвидените мерки от Плана два пъти годишно: текущо изпълнение през м. юли и след изтичане на съответната календарна година. Основните мерки от компетентността на агенцията, включени в Плана се свързват с осигуряване на възможност служителите от агенцията да вземат участие в обучения с антикпрупционна насоченост и мерки от областта на публичността.

През 2021 г. бяха актуализирани, утвърдени и публикувани вътрешни правила, част от системата на СФУК. Актуализирането на документите е свързано както с настъпили нормативни изменения, така също и за отстраняване на дадени препоръки при извършени проверки от Инспекторат на министерството и Звеното .за Вътрешен одит. Актуализирани и утвърдени през година бяха Счетоводната политика и Сметкоплан; Правилник за вътрешния трудов ред в ИАМА; Вътрешни правила за дейността и организацията на управление на човешките ресурси в ИАМА; Вътрешни правила и разпореждане с недвижимите имоти – държавна собственост, предоставени за управление от ИАМА; Вътрешни правила за реда на контрол и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

В документираната система за управление на качеството своевременно се публикуват законовите и подзаконови нормативни документи, разпорежданията на изпълнителния директор, като с нотификация се информират всички заинтересовани служители.

Констатациите и заключенията по предходните точки дават основание да се направят следните изводи и оценки, по отношение функционирането на системата:

- системата по управление на качеството функционира ефективно и се поддържа в съответствие със стандарта. Извършено е подобряване на качеството и ефикасността на процесите и на системата като цяло;

- политиката и целите по качеството се изпълняват. Разработва се и се реализира бюджет ориентиран към резултата, което гарантира ресурсното осигуряване на системата по качеството;

- документацията на СУК се управлява ефективно. Актуалните документи се публикуват в електронната система по качеството и са достъпни за всички служители. Заинтересованите служители се уведомяват (с нотификация) по е-СУК, което се документира в системата;

- служителите спазват изискванията на процедурите и нормативните документи, регламентиращи дейността на агенцията;

- вътрешните одити се планират и провеждат, съгласно утвърдения годишен график;

- извършва се контрол при отстраняването на констатираните забележки при провеждането на вътрешните одити; при одитите се разкриват несъответствия, предприемат се коригиращи и превантивни действия, чието изпълнение се контролира;

- осъществява се дейност по определяне удовлетвореността на клиентите на база жалби на клиентите, а така също и с анкетни карти;

- основателни оплаквания и жалби от клиенти няма, което може да бъде прието за критерий, за измерване удовлетвореността на клиентите и другите заинтересовани страни.

Изготвил:

/п/

Юлиян Попов

Директор на ДАПФСО
ИА „Морска администрация”